

kat. komp

12184

II

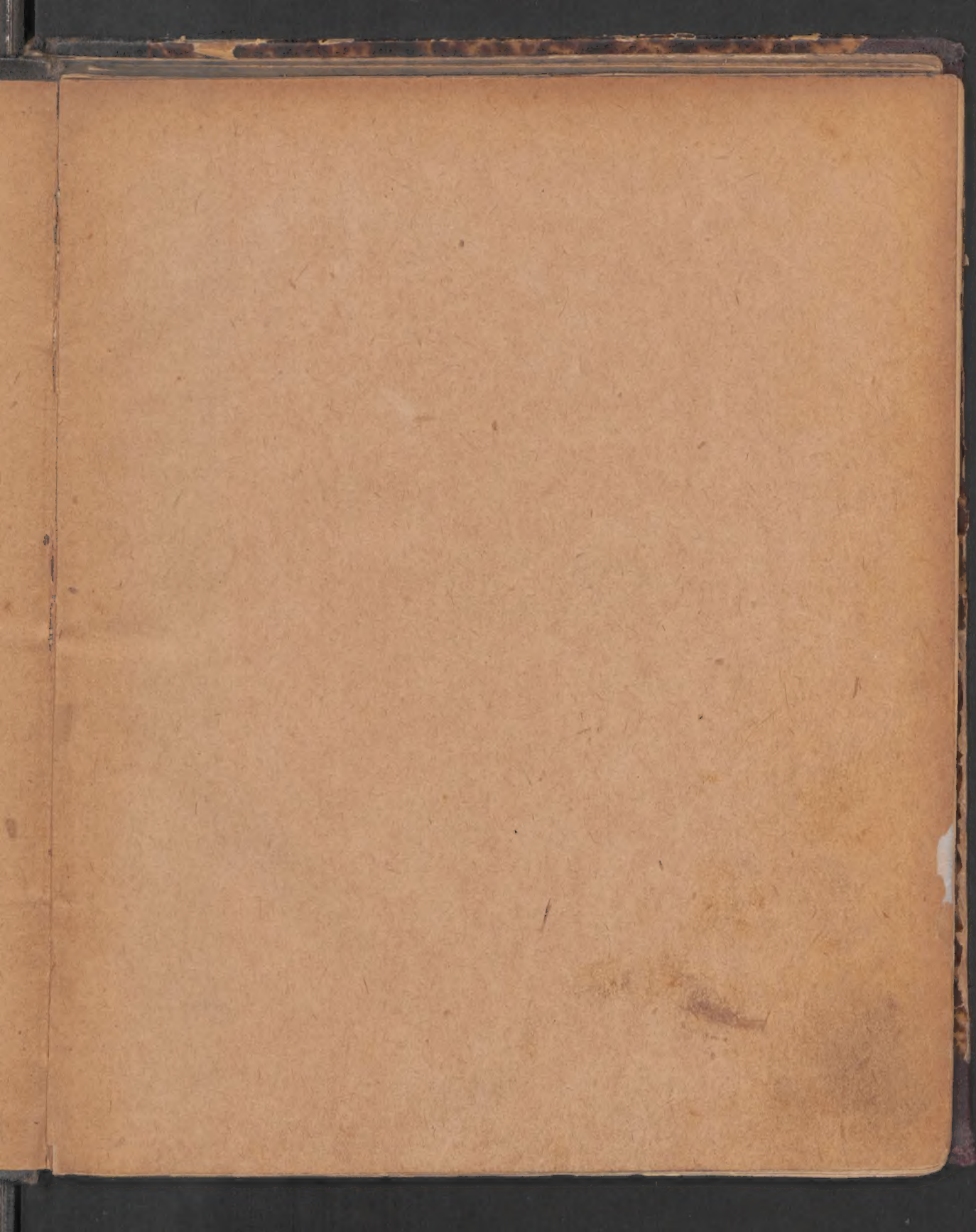
13

12184

БИБЛИОТЕКА ИМУЩЕСТВА ИСТОРИКО-ПЕДАГОГИЧЕСКОГО УЧИЛИЩА

620.144

arkuszy 29.

1886. a. 264.

30. III. 34.

Procesy szczególne

wykład
prof. Dr. Fiericha

1879/
80.

Prace 542.

12184 II

Biblioteka Jagiellońska

1003013546

620/144

Część czwarta.*

O procesach szczególnych albo nadzwyczajnych.

Pojęcie procesu podaliśmy w części pierwszej. A takig
tu, przedewszystkiem procesu summarycznego. Przez wyraz „pro-
ces summaryczny” rozumiemy dzisiajże ustawodawstwo i zwy-
czaj sądowy wszelki sposób postępowania, którego tok różni
się od zwykłego, dla dochodzenia praw prywatnych, prze-
ciwnego sposobu postępowania — a więc wszelki oddzielny, niezwy-
czajny sposób postępowania sądów, czyli wszelki proces nadzw-
yczajny. — Wyraz „sumaryczny” pochodzi z łaciny od wyrazu pra-
warumskiego „summam cognoscere” — „summam cogniti-
o” — łacina, z języka w sądach państwa niemieckiego używanego. —

Niektórzy rozumieją przez proces summaryczny nie tylko proce-
sy nadzwyczajne, których zadaniem jest szybszy bieg postępowania
sądowego. W nowszych czasach narodziły się niektóre uwa-
gi, że ten tylko proces nadzwyczajny za summaryczny, w którym za-
pewnia orzeczenie praworzeczne. Ze stanowiska ustawodawstwa
aust. nie tylko szczególne sposoby postępowania nazwać mo-
żna procesami summarycznymi, którym ustawa takaż nazwę
nadaje.

Procesy summaryczne austriackie można podzielić:

* Działu IV.

I. na powszechny proces summaryczny w przedmiotach mniejszej wagi (ob. rozdz. I)

II. na szczególne procesy summarczne, których podstawą jest powszechny proces summarczny z niektórymi odmiannymi, jako to:

1. proces wekslowy (rozdz. III)
2. proces nakazowy (rozdz. IV)
3. proces w sprawach wynikłych z kontraktów o najem lub dzierżawę (rozdz. VI)

III. na proces w sprawach o naruszenie posiadania (rozdz. VII)

IV. na proces egzekucyjny z dokumentów, na रुपną, wierzącą, stugnąjących (rozdz. V)

V. na proces w sprawach drobiargowych. (rozdz. I.)

Do szczególnych procesów należy się, prócz powyższych, summarcznych procesów, postępowanie sądowe uprzedkowe, chociaż to obecnie należy do postępowania w sprawach niespornych, i inne od ogólnych przepisów postępowania sądowego odstępujące procesy, które po większej części objęte są ustawą sądową, jako to: proces wywoławczy (rozdz. IX) rachunkowy (rozdz. X) wzywaniem zastępstwo sądowe (rozdz. VIII) itd.

Procesy szczególne i nie rzadzące do szybkiego dochodzenia praw tych procesy summarczne można ująć w 3 grupy, rzadzące się jednolitym zasadą:

I. Procesy, w których nie podciąga się pod rozporozkowanie procesowe cały stosunek sporny, we wszystkich jego częściach składa, lecz tylko poszczególne te części (Rozporozkowanie częściowe.)

Wynik takiego rozpoznania, niedopuszczającego zbadania wyroku, przyjmującego, może mieć tylko powagę tymczasową, i dla tego każde takie rozpoznanie dopuszcza drugiego postępowania (procesu tzw. separatum) w którym bądź powód, bądź pozwany wywieść może w zupełności swe prawa. Do dochodzenia tych praw nie wyznacza się stronom żadnego terminu. Dochodzenie to znajduje swe ograniczenie w ogólnych czasokresach radawniczych prawa powództwa.

II. Procesy, w których uprzednio skarga naprawa orzeczenie skazujące pozwanego na dopełnienie tego, czego się powód domaga, a chociażby pozwany w tenże orzeczeniu prawo czynienia, a nawet przeciw temu orzeczeniu, wyrucczając do tego pierwsi czasokres (termin) nieprzekraczalny. —

Orzeczenie takie rozstrzyga cały stosunek sprawy, w szczególności z powagą tymczasową. Jeżeli jednak w terminie oznaczonym w wniezionej skardze, orzeczenie nabiera powagi rzeczy osądzonej, i nie może już być zachwiałem. Zarzuty wniesione przeciw orzeczeniu uważane bywają jako obrona, a przewód sądowy wywołany tą obroną, nie jest nowym, odrębnym procesem, lecz stanowi całość z skargą wniesioną. Przedmiotem obrony jest wykazanie niestwierdzenia, a celem jego obalenie. Wyrok, napadły wskutek wniesionej obrony, i nie wywołanego postępowania orzeczenia, czyli sąd poprzestaje na poprzednim orzeczeniu, lub też nie, a w pierwszym przypadku, czy w całości, czy w części.

III. Procesy, w których nie wchodzi się o prawidłowego token

postępowania, lecz opuszczają się niektóre czynności procesowe, inne rzeciw protokół brane być powinny w krótszych okresach. Rozpoznawanie w sprawach pod II i III omówionych nazwać można, rozpoznawaniem, uproszczonym (vereinfachte Cognition).

Do procesów pod I. wymienionych, należy:

1. postępowanie w sporach, o naruszenie posiadania, a to pod względem formalnym i merytorycznym. Formalnie, gdyż w tym postępowaniu wyłączone są wszystkie rodzaje przysięg stron; wskutek czego z merytorycznej sprawy wykluczają się wszystkie te faktyczne okoliczności, które tylko przysięga, stron mogły być i udowodnione (§ 14. postanowienia ces. z 27. października 1849. Ob. rozdz. VII. str. 138.) merytorycznie zaś, gdyż według § 5. tego postanowienia (str. 136) przedmiot postępowania stanowi wyłącznie dochód, nie i dowiedzenie ostatniego faktycznego stanu posiadania i nastąpienie jego naruszenia - skąd wynika, iż z dochodu, mia procesowego wyłączone okoliczności faktyczne, dotyczące się obrony posiadania prawnego.

2. Postępowanie w sprawach wynikłych z umów o najem lub dzierżawę, o ile w prawnych przypadkach fakta sporne wskutek sprzeczności, się strony drugiej, nie mogą być udowodnione przez świadków, których przesłuchanie w ciągu dni 8. nastąpić nie może (str. 124. b) skutkiem, że w celu udowodnienia pewnych szczegółowych, ustawą oznaczonych faktów, dowód świadków i innych nie może być użytym. (str. 124. a.)

W obu tych przypadkach (§ 12) mają znaczenia raporty

tylko tymczasową, prowogę, i mogą być raskazzone w następnem postępowaniu (procesie) które obciążuje i części wykluczone z pierwszego przewodu.

Do procesów pod L. II. wspomnianychaliczamy:

1. proces nakazowy (rodz IV) i
2. proces wekslowy, ale wprost na skargę zapada nakaz o bierze pieczęcia należytości wekslowej, albo nakaz płaćnicy (Rodz III. VI i VII.)
3. postępowanie upominawcze (rodz XVI.)

Do procesów pod L. 3. omówionychaliczamy:

1. postępowanie sumaryczne (wzmoczeniu tożsacznym) na podstawie dekretu nadwornego z 21. października 1845. (rodz II.)
2. postępowanie w sprawach zobowiązań (rodz I.)
3. postępowanie w sądach handlowych (rodz XIX.)
4. postępowanie w sądach górniczych (rodz XX.)

Rozdział I. postępowanie w sprawach drobnych. odstę 9. —

- " II. " sumaryczne w sprawach mniejszej wagi . . . . .
- " III. proces wekslowy . . . . .
- " IV. " nakazowy . . . . .
- " V. " egzekucyjny . . . . .
- " VI. Postępowanie w sprawach wynikłych z u.
mów o najmie lub dzierżawie . . . . .
- " VII. Postępow. w sporach o naruszenie posiadania . . . . .
- " VIII. Mówienie o sporne i wzwanie o zastęstwo . . . . .
- " IX. Proces wywoławczy . . . . .
- " X. " rachunkowy . . . . .
- " XI. O czynach polubawnych . . . . .
- " XII. O przyniesie osobistym . . . . .
- " XIII. O zapowiedzeniu rzeczy ruchomych . . . . .
- " XIV. O skwastracji i innych środkach zaradczych . . . . .
- " XV. O postępow. w dochodzeniu prawa powództwa
stron, z tytułu nadwarczenia prawa przez sędziów
w wykonaniu ich czynności urzędowych . . . . .
- " XVI. Postępowanie upominające . . . . .
- " XVII. O umorzeniu nieobecnego z a martego . . . . .
- " XVIII. O umorzeniu dokumentów . . . . .
- " XIX. O postępowaniu w sądach handl. . . . .
- " XX. " " " górniczych . . . . .

Rozdział I.

Postępowaniu w sprawach drobiazgowych.

*Literatura: Kabath: Postępowanie sądowe w spra-
wach drobiazgowych (Lwów 1873) — Ullman: Das
Bagatelverfahren (Wien 1873) — Kaserer: Das
Gesetz vom 27. April 1873. Ueber das Verfahren in
geringfügigen Rechtsachen (Wien 1873) — Kaserer:
Formularien zum Bagatelverfahren (Wien 1873)*

Postępowanie w sprawach drobiazgowych polega na usta-
wie z dn. 27 kwietnia 1873. l. 66. dz. u. p. obowiązującej z dn. 1.
października 1873. we wszystkich krajach koronnych, w ra-
dii państwa reprezentowanych. A ustępuje się ona do pro-
ców już wiążących. O ile ustawie tej nie dostaje się reguł,
mych przepisów, zachować należy w ogóle przepisy o postę-
powaniu sądowym w sprawach spornych tj. przepisy proce-
su zwykłego, a nie sumarycznego.

Aż najniższe zasady, na których postępowanie w spra-
wach drobiazgowych się opiera, są: jawność, ustność wro-
towania nauki, itagoż nie zasady ewentualności, ogra-
niczenie zasady swobodnego wyrażania się stron, gdyż

sędzia winien brać czynny udział w dochodzeniu prawdy, w sici faktycznych okoliczności sprawy; rozstrzeżenie urna, miażdżego, przy rozumianiu pytania, czy dostarczenie do, wodu jest koniecznem; obowiązkiem stron do osobistego współ, daniatania w przyymocie świadków w celu dostarczenia pro, trebnego wyjaśnienia; ocenienie dostarczonych dowodów wedle swobodnego urzownia sędziego i nieważność wy, roków sędziego pierwszej instancji przez apelację. —

1. Sady dla spraw drobiargowych i ich właściwość. (§ 1-3. i § 8.)

Wytaczanie sady powiatowej i sady pow. m. del. są sady, mi dla spraw drobiargowych. Miasta, gminy są samodzielne sady handlowe, mogą mieć osobny sąd dla spraw handlowych drobiargowych. Właściwość sądów powiatowych i pow. m. del. stosuje się do ogólnych postanowień normy j. m. d. o ich ustawa mi rozstrzeża w tudy tych sądów co do rob lub co do jakości spraw. — W postępowaniu w sprawach drobiargowych, toczą, cem się przed sądami powiatowymi etc. sędzia sądowi prze, wodniczącemu, winien prawidłowo sam rozprawy kierować i o, rzekać, wreszcie wolno prezydentom trybunału pierwszej in, stancji dla szeregowych sądów powiatowych sprząć przez wo, dniczącego, powołać jednego lub więcej urzowników tego i sz, du, posiadających uprzyymiotnienie sędziowskie do samo, dzielnego sprawowania urzdu sędziego w postępowaniu dla

spraw drobiarżowych:

II. Przedmiot postępowania.

A. Na mocy ustawy:

1. Spory o oznaczenie sumy pieniężnej, gdy żądanie bezwzględnie odsetek i innych przynależności 25. Żław. - od 1. maja 1876. - 50. Żław (ust. z 1. marca 1876. l. 23. dz. u. p.) nie prze-
nosi.

2. Spory o inne przedmioty, gdy rozstrzeżenie dowioda alter-
natywnego żądania tj. gdy jest tego rodzaju, że można żądać
sumy pieniężnej zamiast czego innego, a żądanie nie prze-
nosi 25. Żł.; obecnie 50. Żł. albo gdy powód wskazuje wyraz-
nie o rozstrzeżeniu, iż takowa suma pieniężna w miejsce nale-
żnego przedmiotu przysięga jest gotów jako kapitał. Obcho-
wie kwot następnie według prawideł ustanowionych w § 15.
lit. a i b N. J. dotyczących się właściwości sądów pow. m. deleg.

Do wymienionych sporów w tedy tylko można stosować
postępowanie w sprawach drobiarżowych, gdy wedle ogólnych
przepisów jurysdykcyjnych, podlegają orzeczeniu sądów powiat.
lub m. deleg. oszakre:

a. przepisy § 14. N. J. mocą których sprawy tamże pod lit. c
i e. wyrażone do rozstrzygnięcia trybunału I inst. są pro-
stawione, mieszczą się do sporów, które wedle postępowania w
sprawach drobiarżowych przeprowadzić należy. Skąd wyniki,
że w tych przypadkach podlegają orzeczeniu sądów powiatowych.

fiskus, gminy świeckie i duchowne, kościoły, beneficja fundacyjna, kłady dla celów publicznych, ziemscy posiadacze dóbr tabularnych, albo ze zwiraku gminnego wyłączeni.

6. W miejscach, gdzie ma obrotu sądowa spraw osobnych, handlowych, sprawy sporne pod 1. i 2. wyrażone powyżej będą wile postępowania w sprawach drobiarżowych przed sądami powiatowymi, mi. miejsko del. jako sądami dla spraw drobiarż. i instry, gdy rozstrzenie sporne polegają na jednej z czynności handlowych w § 38. L. 1. i 2. u. wpraw. kod. h. wyrażonych, albo dotyczy jakiej rzeczy handl. w tejże notacji w § 39. L. 2. wymienionej. Właściwym jest ten sąd powiatowy (miejsko del.) którego właściwość, pomijając handlowo prawną naturę rozstrzenia, spiera się na ogólnych przepisach jurysdykcyjnych.

Nieważne pozostało orzeczenie trybunałów I. inst. co do spraw powierniczych i leśnych; co do spraw, należących przed sąd handlowy spadkowy, jeżeli nim jest trybunał pierwszej instancji (§ 37. N. 1.) co do spraw macelników trybunałów I. inst. i sądów powiat. (§ 42. N. 1.) narazie co do spraw jurysdykcyj. gminnej (§ 66. N. 1.) niemniej co do spraw handlowych wymienionych w § 39. pod 1. i 3. not. wpraw. k. h. jeżeli te ostatnie dochodzone być mają, w miastach, gdzie się znajduje trybunał I. inst. do sprawowania jurysdykcyj handlowej powołamy.

Postępowaniu w sprawach drobiarż. mi. nlegają następujące spory ze względu na ich przedmiot:

1. spory wywołujące się z czynności wekslowych, oilestanie się do nich procis wekslowy.

b. spory wystające orzecliw raczowemni przekazane.

c. spory, w których na mocy rozporządzenia z 21. marca 1855 lub 18. lipca 1859 iada się wydania nakazu zapłaty (Ust. Rozdz. IV.)

Jeżeli powód nie chce iadać wydania nakazu płatniczego, to, mogąc się mnie raczowemni postępowania w sprawach drobiarz. oile sprawa do tego się nadaje.

d. spory wynikające z kontraktu dzierżawy lub najmu, wy. jawny, gdy w nich wnie li tylko ościąg niemie czynosów dzierżaw. wnych lub najmownych.

B. na mocy ukladu stron.

Postępowanie w sprawach drobiarzowych może mieć miejsce i co do raczowemni do 500. zł. aw. gdy się ma to strony zgodza, ja, byle zachowuły wszystkie inne wymogi zastósowania postępo. wania tego. Wszakże trzeba, aby to zgodzenie się albo wobec se. dziego dla spraw drobiarzowych nastąpiło, albo wprzód raczowemni, raczowemni dowodem pisemnym wykazane było (§. 5.)

Przytęży się, że takie zgodzenie się nastąpiło, mianowicie w razie skarg raczowemni i czynności praworowych wynikłych, oraz skarg wyniesionych na podstawie jednego z dokumentów w art. 301. i 302. kod. k. wymienionych, gdy miedzi więcej przyjęcie dokumen. tu dla stwierdzenia czynności prawnej sporządzonego. (list prawo. rowy, przekaz, dowód robowiazania się itd.) w którym, na przypra. Deksporu oznajmiono poddanie się postępowaniu w sprawach drobiarzowych (§. 6.)

Jeżeli sprawa jakaś nadmni l. par. 1873. jina była wisząca, wot,

nie stronom za obopólną zgodą odstąpić od dotychczasowej rozprawy procesowej i wydać zarządzenia postępowania w sprawach dwobieżnych, jeżeli wyprawnie odstąpić nie sprawy w takimże sądowniu dla spraw dwobieżnych. (§ 89)

III. Strony i ich zastępcy (§ 9 i 10.)

1. Gdy przedmiotem spornu jest tylko to, czem małoletni na mocy § 151. 246. i 247. k.c. dowolnie zarządzić może, małoletni sam może jako powód lub pozwany przed sądem stawiać, wyrażać się i stosownie do § 5 i 6. (wyżej B.) podać się postępowaniu w sprawach dwobieżnych. Zawarte w takich zarach umowy i wyroki nie mogą być wzruszone. W braku prawnego zastępcy małoletnich. W innych zaś przypadkach pozostaje niewzruszone prawo zastępcy prawnego, go wydać uchylenia zarządów orzeczeń, stosując natomiast przepisy postępowania zwykłego, autorska dekretu nadw. z 14. października 1803. Zatem też idzie, iż zastępcami jest obowiązany w tym przypadku przestrzegać terminu w § 79. na wniesienie za skarżenia nieważności zaskazanego.

2. Stronom wolno dwiatać swoich lub pełnomocników. Pełnomocnik ma znać przedmiot sporu, mieć pisemne umocowanie, nie być pletci i niekier. Mężatki mogą występować jako pełnomocniczki swych mężów. Osoby niewłasnowolne mogą więc być pełnomocnikami (inaczej w postępowaniu summarycznem) Wyjątkowo sąd może rozkazać, aby dwiatała przez pełnomocnika, jeżeli bowiem strona niezdolna jest czynić rozumnie i świadomie,

V. Wynoszenie skargi i łaczenie skarg.

(§§ 12. 13. 15. i 88.)

Skarga wnosi się albo:

1. ustnie do protokołu (§ 12) albo
2. na piśmie; (jeżeli kilku jest pozwanych, podanie treści, go skargi pozwu jest zbędne § 15.)
3. wolno jest powodaowi nawet bez poprzedniego przyzwania razem z stroną przeciwną przed sądem stawić się, aby spór wytoczyć i w takim samym się rozprawić. W tym przypadku nie, nie będzie napisane w krótkości do protokołu rozprawy (§ 77) Dla takich przypadków naперед ustanowić należy pewne miarodajne, które kartą nadomni sądowym wywieszoną, syto, scone będą.

Przepis § 13. stanowi o zachowaniu się sądu przy następnym wnieśieniu skargi to samo, co § 13-15. postępowania sumarycznego. Także i w razie wnieśienia skargi na piśmie, sędzią może przyzwąć i protokolarnie przestudować powoda celem uzupełnienia skargi lub wyjaśnienia wątpliwości stojących na zarządzie zarządzeniu postępowania. We wszystkich przypadkach wnieśienia skargi powód ma obowiązek założyć po, swomemu kosztom sporu. (§ 88.)

O łączeniu przedmiotów skargi stanowi § 12. że kilka rozróżnień tego samego powoda przeciw temu samemu pozwannemu, chociażby nie, zostających z sobą w związku faktycznym lub prawnym, mogą być dochodzone tym samym pozwem

jeżeli co do wszystkich ten sam sąd dla spraw drobiarskich
jest właściwy, a rozstrzeżenia razem nie przechodzą sumy stanu,
więcej o zastosowaniu postępowania w sprawach drobiarskich,
wych (przepis § 4. k. p. Porządek więc umiemy.) Wszakże, sąd
może postanowić, że rozprawa co do każdego rozstrzeżenia odrę-
bnie toczyć się będzie (§ 24.) Podmiotowe taczanie skarg form,
jeżeli do ogólnych przepisów procesu zwykłego, wszak-
że pojedyncze rozstrzeżenia nadają się muszą do postępowania
w sprawach drobiarskich, a razem wzięte nie powinny
przechodzić sumy stanowiącej o zastosowaniu tego postępo-
wania. Należy odróżnić podmiotowe taczanie skarg od po-
taczania kilku sporów, rozstrzeżonego przez jednego na
mocy prawa kierowania procesem; wolno bowiem sądzić,
nie kilka sporów między temi samemi stronami wi-
szących, tylko sprawy różnych powodów lub różnych po-
wołanych przeciw tej samej stronie przeciwnej objąć jedną
i tą samą rozprawą, wszakże jednym i tym samym wy-
rokiem tylko spory między temi samemi stronami rozstrzy-
gać można (§ 24.)

III. Rezolucya na skargę (§ 14.)

Gdy skargami nadaje się do postępowania sądowego (w ogóle) lub
sędziawina jest nie właściwym, skarga odrzuca się. Gdy nie jest tak,
nie można zarządzić postępowanie w sprawach drobiarskich, ale sąd
powinął wedle ogólnych przepisów jurydyk. jest właściwym,

wówczas sejmik uciągnie, co potrzeba dla zaxarowania właściwego, go postępowania jeżeli nie ma proseków, sędziów skargę wyznaczy audyencyę, do ustnej rozprawy w postępowaniu dla spraw drobiazgowych "stosownie do rachodzących okoliczności, jeżeli można najdalej na 2. tygodnie. Wraz z rachodzącymi można naznaczyć audyencyę na dzień, w którym skarga wniesiona została. Na audyencyę przysyła się strony z wezwaniem, aby złożyły dokumenty odnoszące się do sporu, a jeżeli można przysporządziły świadków, na których się chcą powołać. Przyzwanie powoda nastąpi przez kartę przyzwania, pozwanego zaś przez doręczenie duplikatu pismennej lub opisem protokolarnie spisanej skargi. Jeżeli okaz pismennej skargi zostaje w sądzie.

Od rozstrzygnięcia odmawiającej xaxarowania postępowania w sprawach drobiazgowych można złożyć rekurs (§ 84.) Z powodu reholucyi, xaxarującej takiej postępowanie, można xaskarzyć nieważność xapadłego wyroku (§ 78. 11.) Wymienie, nim skargi proces się rozpoczyna a wzięciem tejże pozwu, nim spór uważa się za wzięty. Ale może odobnego xworotu skargi x powodu, że sprawa już jest osądzona. Pozwany nie może odmówić wdania się w sprawę x powodu, że sędziego uważa za niewłaściwego.

III. Rozprawa przed sędzią wyrokującym
A. Zawiesić (§ 17.)

16

Rozprawa jest jawna, wszelako tylko osoby dorosłe mogą się jej przystępować. Jawność wyrażona zostaje:

1. na zgodne zadaniami obu stron
2. z urzędu, gdy zażąda prokurator publiczny lub dobrym obywatelom.

Postanowienie, wyrażające jawność, ma być jawnie ogłoszone Wraz z wyłożeniem jawności, wolno każdej stronie złożyć i dozwolenia wstępni sprócz jej pełnomocnika, dla trzech osób, jej zarządnie posiadających. Wobec wszechwładnego stanowiska sędziego w postępowaniu w sprawach drobiazgowych i nieodwołalności jego wyroków, jest jawność rozprawy nieuniknioną koniecznością, bo jest najpierwniejszą rekognicją należytego wymiaru sprawiedliwości.

B. Rozprawa ustnej w ogólności (§ 16, 19, 20, 23, 25, 30, 33, 76)

Każda sprawa rozprawia się ustnie, przed sędzią, wyroknijącym w obecności trzymającego pisarza (§ 77). Rozprawa otwiera się wywołaniem sprawy (§ 19). Sędzia występuje na przód strony celem wyrozumienia, czego i udają, co pod względem faktów oświadcza i jakie ofiarują dowody. Celem pozwany wyrażnie uznaje i udaje powoda, o tyle to przestaje być spornym. Jeżeli więc pozwany urnat i udaje powoda w całości, sędzia natychmiast oznajmi o zamknięciu rozprawy i przystąpi do wyrokowania i ogłoszenia wyroku. Gdyby i udanie powoda uznane było tylko w części, sędzia co do tej części może, lecz nie musi przystąpić zaraz do zam-

kniecia rozprawy, zawyrokowania i ogłoszenia wyroku (§ 76)
W braku uznania sędzią wystucha strony, a po wystuchaniu
stron się będzie nakłonić je do ugody (§ 23.)

Uгода zawarta być może bezwarunkowo lub warunkowo
tj. czyniąc ją zawistą od przeprowadzenia dowodu, a nawet
od złożenia przysięgi (§ 65.) Doprowadzona do skutku ugoda
lub warunkowa, że uisławienie pojednania zostaje bezskutecz-
ne, zamieszcza się w protokole rozprawy. Zawarta ugoda bę-
dzie stroną odkrytą i do podpisu przedłożona. Jeżeli strona nie
może lub nie chce podpisać protokołu, wzywa się o tem wzmio-
wka przy wyrażeniu przysięgi (§ 23.) Ugoda bezwarunkowa
zmusza spór. Gdyby się zgodzono na przysięgę, wymaga się
osiwiadczenia sędziego, iż przysięgę wykonano lub niewyko-
nano. (Sekr. nadw. z 19. prosid. z 1792.) Jeżeli ugoda zawista od
przeprowadzenia innego dowodu, sędzią z urzędu przepro-
wadzi dowód i wyda wyrok.

Gdy sprawy nie są zatwierdzone ani przyznaniem pozwu,
niezanim ugoda, rozprawa toczy się bez przerwy. Pomimo wy-
mieszenia skargi na piśmie lub protokolarnie, porobdust
nie ukształtowi rozprawy, przedstawiając faktyczną, kasację
skargi, pozwany bronić się będzie jak w procesie wyżej wymienionym itd.

Sędzią stroną się, by rozprawa wyzerpująco była
wyświecona, by rozprawy nie przeciągały rozwickle ga,
daniny i rozprawy powstanie, nie prowadzić do celu, i
by rozprawa o ile można bez przerwy w jednym dniu się

Skonczyła (§19.)

Pomimo tego przybiera przecież przebieg rozprawy w po-
stępowaniu w sprawach dobrodziejowych kształt, istotnie
różniący się od procesu zwykłego, a to:

1. instytut kierownictwa rozprawą przez sędziego
2. przez umianie rozprawy ustnej za jeden akt
3. przez dobrowolne umianie dowodów przez sędziego.

Przedwzrostkiem zwracamy na to uwagę, iż pomimo
iż ogólnie przypuszczenie jest dozwolone, a ogólnikowe zastrzeże-
nie zaprzeczenia bezskuteczne, to przecież ztąd odzwieczne kształt
postępowanie procesu zwykłego, wedle którego każda strona
winna jest jasno i poszerzając zaprzeczyć wszystkich okoli-
czności przez przeciwnika przytoczonych. Przypis §33. stanowi
wi bowiem, iż sędzia uwzględniając wynik całej rozpra-
wy i przeprowadzonych dowodów, sądzić ma wedle swo-
go, dobrego przekonania, czy faktyczne twierdzenie uważać
należy za prawdziwe lub nie. Stąd wynika, że nie każde za-
niechęcanie zaprzeczenia jakiegos faktycznego twierdzenia
można być ma za przypuszczenie.

Aby fakt uważać za zaprzeczony, należy, gdy z ogólnu
wywodów strony okaże się jej zamiar, że fakta zaprzeczona. Pó-
winiem i formalne zaprzeczenie strony nie ocenia się odrębnie, lecz
w związku z wywodami strony i nie będzie uciążliwym za skut-
czne, skoro ogół wywodów tej strony zawiera w sobie umianie
prawdy faktów, chociaż formalnie zaprzeczonych. —

Trzeci skargi na piśmie lub protokolarnie wymiesionaj na wie-
xi powoda co do tego, co przytaczacie chce w sprawie swojej na au-
dyencji wyznaczonej do rozprawy. Skarga, przybiera za tem
cecha pisma przygotowanego, bo przy wyrokowaniu na to
tylko wgląd mieć można, co w toku rozprawy wymiesione było (§ 67.)

O tego, iż skarga jest pismem tylko przygotowanym, od-
stąpiono w trzech wypadkach, albo w:

a. ustawiający ją z wymiesieniem i wracaniem skargi
powstanie skutków, które prawo cywilne tyczy z tymi aktami;

b. na przypadek niestawienia się powoda, już na pierw-
szej audyencji, winien sędzia uwzględnić trzeci skargi i jej ra-
dzeniaki (§ 28. choćby skarga odrzucono, być miała dla braku
podstawy rozprawy ustnej.

c. dowolna jest zmiana skargi tj. w myśl § 25. zmiany
zasady prawnej, na której się opiera, i zadanie skargi, tutaj też
zmiana dochodzonego przedmiotu i wykonanie zadania skargi.

Atteż nieci się więc w tem pojęciu ograniczenie zadania
skargi do mniejszej tylko sumy, lub zmiany rzeczy ściśle
związanej na rzecz niezmienioną tego samego gatunku.
(species in genus)

Jeżeli powód zmienił skargę, w jak imba wi wglądzie,
zapisać się przed wyrokiem i zadanie zmiesione do protoko-
lu. Sędzia z uwzględnieniem się zmianie skargi, gdy przez
nie własności sądu i zastosowanie postępowania w spra-
wach dobroinnych, zostają wyłączone. Za dowolniem pro-

zwanego wolno zmienić skargę, mianowicie i zgłoszenie rozstrzygnięcia. Zdecydował się, że jest przyzwolenie, gdy pozwany nie wnosiąc skargi, nie ma przeciwnie, na zmianie skargi, odpowiada. Sąd ten jednak dozwolić może takowych zmian nawet mimo karuzeli przeciwnika, jeżeli miażdżący obawa, że zmiana pociągnie za sobą niekorzystne przebiegnięcie sprawy. Postanowienie w tej mierze o, ogłoszone będzie stronom (§ 25.)

C Kierownictwo rozprawa (519, 20, 24, 26, 52, 60, 62, 76)

Ustawa przyznaje sąsiadom wyrokującym obywatelom władzę kierowania rozprawą. Jest ona wynikiem zasady ustności, która ma tylko chwalić moc sądu od moroznego czytania aktów w celu wyrokowania, ale też umożliwia dochodzenie prawa materialnego przez wykorzystując wysłuchanie sprawy i tożsamość ocenienia dowodów.

1. Postanowienie xmięzające do wszechstronnego wy-
świecenia stosunku spornego.

W tym względzie stwiy sędziemu:

2. obywateli prawo zachowania stroną petycji. Prawo to okre-
śla § 20. w sposób następujący:

Leżnia uważając stosownie pytania, zmierzając do tego, by
strony niejasne i niekiedy wyjątki, nadmienione, przedstawić
i skłonić do zupełności, środki dowodowe wskazać, i aby w ogóle po-
trzebne do ustalenia stanu rzeczy i siania dozenia pozyskały. Stąd
my pragniemy nieświeżość, objaśnić i teoretycznych wskazań prawnych
i nieświeżość i do tego prężyć. Z tego wynika, że prawo

radawania pytań nie może mieć na celu, aby strony zachęcić
 do wystąpienia z nowymi racjami lub obronami, lecz
 aby sędzia w granicach tego, co strony przedstawiły, osiągnął
 zupełne wyjaśnienie. Niemniej wolno każdej stronie dla wyja-
 śnienia sprawy raczy radować przeciwnej stronie pytania za
 pośrednictwem sędziego lub bezpośrednio, gdy sędzia na to rozwa-
 zi. Sędzia odrzuci pytania, które uważa za nieistotne (§. 26.)
 Pytania dają się stronom obecnym i dwójkającym. Przez stronę
 rozumie się także i zastępcę strony, którym wyłączenie radają
 się pytania; gdy strona sama nie dwójkła. Taniż to sędzia
 może radować pytania stronie, jeżeli to uważa za stoso-
 wne do celu zupełnego wyjaśnienia sprawy. Sędzia nie
 ma prawa radzić, aby strona osobiście stała na audyencji,
 lub radować jej pytania w nieobecności jej adwokata (inaczej
 w procesie summarycznym). Dopiero gdy sędzia dla niedosta-
 teczności ofiarowanego, lub dla braku wszelkiego dowodu na
 wniosek lub z urzędu rozkłada wyслуchanie pod przysięgą
 strony jako świadka, najdłużej nie sędzia w potrojeniu wysłuchać
 tymczasowo stronę, z wyłączeniem zastępcy, chociaż w jego obecności.
 Ustawa nie określa w szczególności skutków nastąpić mają-
 cych, gdy strony nie dają żadnych odpowiedzi, albo odpowiedzi wy-
 nijające lub nieistotne. Na mocy §. 33. i 62. sędzia, roz-
 wazując wzy wszelkie okoliczności, oceni, jaki wpływ wy-
 nika takie zachowanie się strony na ustanowienie domn.

b. Do wyjaśnienia sprawy sędzia może na wniosek lub z

urzędu zarządzić oględziny (§ 52) Oględziny te sturczy mogą mieć tyl-
ko do wyjaśnienia rozpraszonych, lecz i do nie rozpraszonych
lub już ustalonych faktów.

2. O porządku w rozprawie.

Sędzia musi z urzędu lub na wniosek

a. jeżeli spór składa się z kilku rozróżnień postanowić, że roz-
prawu co do każdego rozróżnienia osobno toczyć się będzie.

b. sędzia może kilka sporów między temi samemi strona-
mi wierzących, ludzich spory różnych powodów przeciw tej
samej stronie przeciwnej objąć tą samą rozprawą (§ 24) sę-
dzia może następnie uchylić połączenie (§ 85.)

D. Jednolitość rozprawy ustnej (§ 30. 31. 66. i 67.)

Rozprawa ustna rozpoczyna się, gdy obie strony powywo-
dź sprawy, swe żądania oświadczenia i kończą się ostatecz-
nym zamknięciem rozprawy przez sędziego, co uczyni, gdy
materia spór za przygotowany do sądu. Rozprawa
raz do zamknięcia uważa się jako jedna całość. Wszystko
raz do ogłoszenia zamknięcia uważa się za irrevocable na
razie (§ 67.) Odpadają wszelkie prośby o dozwoleńie nowo-
ści, i nie czynią wyjątku zarzuty spór wstrzymujące, nie,
mniej obojętny jest, kiedy je poruszony przed zamknię-
ciem rozprawy przedstawił. Tylko zarzut nieuwłasności
sądu, oile uchylenie jego należy odwoły poruczonego, czyni wyją-
tek, gdyż zarzut ten na pierwszej audyencji winien być uczyn-
iony (dekr. nadw. 20. lutego 1820.) Inaczej się rzecz ma co do

zarzut niedopuszczenia do postępowania w sprawach drobnych, gdyż w tym przypadku dobrowolnie poddawanie się sądowi niewłaściwy wymaga tu wyrażonego uktu sądu (S. 6.)

Rada jednolitości rozprawy bierze się także do dowodów, to bo, wiem nie tylko ofiarują, ale i przeprowadzają się w toku rozprawy. Gdyby więc przeprowadzenie wymagało nowej audycji, nastąpiłoby musiła potrzeba audycjonera do dalszej rozprawy, inni sędziowie najniechętniej zamknęli rozprawę. Strona może i po przeprowadzeniu dowodu nowe dowody ofiarować. Z chwilą zamknięcia rozprawy za zamknięciem, strony tracą prawo zgłoszenia jakichkolwiek przedstawień. Gdyby nie na czas zamknięcia rozprawę, stronie stałoby przeciw wyrokowi za skazanie nieważności (S. 78. l. 6.)

O powiedziano o jednolitości rozprawy, stosuje się także do części zadania, względem której sędziowie zamknęli rozprawę (ob. wyżej pod B.)

Sędziowie zamknijący rozprawę mogą być, gdyby się okazało potrzebnym uzupełnienie, zarządzić otwarcie rozprawy na nowo (S. 66.) W ponownej rozprawie strony tak dają, tak mogą, jak przy pierwszej tj. może zawiązać tam, co sędziowie chcą uzupełnić.

E. Odroczenie rozprawy

Sędziowie starają się, jeżeli to być może, aby rozprawa w jak najmniejszym bezprzewodzie skończyła. Pytania, kiedy audycjonera ma być odroczone, ustawa wyczerpująco nie rozstrzyga —

wchodzić więc na mocy § 88. w zastępowanie przeciwny procesowi zwykłego. Na mocy ustawy odracza się audyencyę z urzędem:

1. jeżeli się na audyencyi okazie, że jedna ze stron stawiają, cych mi moć samą działac, albo jeżeli za powoda lub pozwana, nego staje osoba, której prawo do zastępowania strony nie jest wykazaniem. Sędzia odracza audyencyę i zarządza, co z prawa wypada, zarządzeniem oznajmi się stronom, że ponownie odroczenie audyencyi z tej przyczyny bez przyzwolenia przeciwnika nie ma miejsca, owszem, że na odraczonej audyencyi postąpi się według prawa, jeżeli wada nie będzie usunięta.

2. jeżeli strona niedolna jest, co do sprawy spornej, dać kro, zmięte oświadczenia, albo sędzia postanowi ją wydać i ichy sądowej z powodem miejscowego zachowania się (ob. wyżej pod III.)

3. jeżeli tego przeprowadzenie dowodów wymaga.

Wrazie odroczenia audyencyi sędzia, jeżeli można, za, raz oznajmi stronom ustnie, kiedy nastąpi nowa audyencya. Nie potrzeba pisemnego zawiadomienia. Stronę, z której winy odroczenie nastąpiło, sędzia zaraz zobowiąże do zwrotu kosztów stronom i tym, z których to w ilości, która powzięta będzie przeciw, na odracz. Strona ta nie będzie mogła żądać zwrotu tych koszt, powołując się, iż przy przeciwniku w sprawie, o której na zwrot kosztów rozstrzygnięto skazany (§ 27.)

Jeżeli za danej rozprawy nie można skończyć w jednym dniu, sędzia na prośbę jednej audyencyi, o ile można, w krótkości wytknęły ustnie streszczone istotne wyniki poprzedniej roz,

prawy ustnej, które mają służyć do wzmocnienia pamięci, a które w razie potrzeby służyć mogą mu własnoręcznie, dla ukrzepienia pamięci, czynione zapiski, odnoszące się do skargi, do papierów dowodowych, dla złożenia do aktów przyniesionych i do protokółowych, poświadczających, w obu stronach, aby się w tej mierze siewiadowały, na tej drodze braki, wypełni lub wątpliwości usunie, i z tego ustaleniem wyrokami przerwanej rozprawy, dalszy ciąg tejże, uwiążę. (§ 68.)

§ Zasada ustności.

O istocie zasady ustności była mowa w I. części artykułu III. Rozprawa odbywa się ustnie przed sądem, wyroczającym. Czyta, nie pisemnych wywodów nie jest dozwolone (§ 16.) wszelako można odczytać dokumenty dowodowe. W toku rozprawy spisanie się protokół, ograniczający się do zapisków w § 77. wskazanych. (Ob. G.) Sędzia może uczynić własnoręczne zapiski (§ 68) które mu mogą posłużyć za podstawę wyroku nie dla tego, że są spisane, lecz że stwierdzają, to, co ustnie było przedstawione. Tędyż się sędzia może wyrokować, który osobiście rozprawie spornej przewodniczył. Brak spisania rozprawy pociąga za sobą konieczność zastąpienia go wyrokiem z pobudkami orzeczenia na piśmie, aby zapobiedz ponowieniu sporu, a ponieważ niedwuznaczności, i wątpliwości sprawy. Dlatego też pobudki orzeczenia zawierają treści składową wyroku, tj. zwięzłe wytuszczenie stani rzeczy.

Jeżeli przed wyrokiem zmianą w osobie sędziego zajść musi, sędzia nowo przychodzący, od razu, na nowo rozprawę ustną, robiąc użytek ze skargi, z papierów dowodowych do

aktów przyniesionych i z poświadczeń protokolarnych (§ 70) Właśnie, co niezapiski poprzednika tracią w tym przypadku wszelkie znaczenie.

C. Protokół rozprawy.

Ponieważ rozprawa nie spisuje się protokolarnie, przeto tekst nie ma miejsca apelacya w rozumieniu sprawdzenia orzeczenia sądnego pierwszej inst. Protokół ustnej rozprawy spisuje się, s. 77. Protokół zawiada:

1. wymienienie sądu, nazwiska sądnego i pisarza, czas i miejsce rozprawy, oraz wzmiankę, czy rozprawa była jawna lub niejawną (w myśl § 17.)

2. nazwiska stron i ich pełnomocników, oraz krótkie wyzalenie przedmiotu spornego.

3. wymienienie osób, które jako strony, lub ich zastępcy na audyencji stanęły.

4. zapiski przepisane w § 9. (wniesienie do protokołu immocowania, jeżeli strona staje przed sądem osobiście wraz z pełnomocnikiem) § 15. (zadanie powoda stojącego przed sądem razem z przeciwnikiem) § 23. (nakłaniania stron do ugody) § 25 (wzwał, karzmią i zadania skargi) § 48. 50. 52. 62. (istotna treść dowodu na audyencji przeprowadzonego).

5. postanowienia przez sądnego w toku rozprawy powzięte i ogłoszone.

6. czas zamknięcia rozprawy i ogłoszenie wyroku, oraz wzmiankę, czy przytem obie strony były obecne)

7. jeżeli rozprawa toczy się według postępowania w spra-
wach dwóstronowych, mianowicie, zgodzenia się stron (§ 5) powoła-
ni się na tę umowę.

Oprocz tego, jeżeli zaacta rozprawa w jednym dniu skoń-
czoną być nie może bądź na uchyniony wniosek, bądź z urzędu,
stwierdzi należy w protokole rozprawy w streszczeniu prze-
biegu postępowaniem, zawiadomienia stron, zawierające o,
graniczenie lub umiarkowanie żądania lub wyrażenie namania st-
gu, lub częściowego, wreszcie wyrażenie zaprzeczenia prze-
porwanego twierdzeń, stających skardze za podstawę. Eto,
kto ten wolno stronom każdego czasu przeglądać. Strony i świad-
kowie lub anawcy nie podpisują protokołu rozprawy; przesy-
łanie zaś takowego następuje tylko w przypadkach wyrażenie
ustawy wskazanych / w przypadku zgóry, przy prowadze-
niu dowodów ze świadków, anawców, oględzin narzeczonych,
przesłuchania stron jako świadków / albo gdy sąd uzna
to za potrzebne.

§ 6. Utrzymywanie porządku w izbie sądowej.

1. Sędzia czuwa nad utrzymaniem porządku w izbie są-
dowej. Osoby przemieszczające się zachowując się rozprawa,
wobec protokółu ich na pominięcie, i za poprzednim, za-
grzewieniem mają być wydalone z izby sądowej (§ 68.)

2. m. tego, kto się dopuszcza większej nieprzejawistości,
własnego obrażenia strony, lub jej pełnomocnika, świadka
lub anawcy, może być na rozprawie grzywnę do 10 fl. lub karę

zresztą do 24 godzin. Postanowienia te będą stroną ogłoszone i są natychmiast wykonalne (§18.)

3. Sędzia daje głos i more go odebrać każdemu, kto mu jest powołny jego słuchem (§19.)

4. wykluczenie jawności rozprawy, gdy jawność rozprawy, rzekłoby, publicznemu lub dobrym obyczajom (§17.)

VIII. Odwodzie

A. Zasada swobodnego ocenienia dowodu.

Sędzia uwzględniając wynik całej rozprawy i przebieg, wziętych dowodów, powinien według swego swobodnego przekonania rozsądzić, czy twierdzenia faktów mają być uznane za prawdziwe, czy nie (§33.) Wyjątek zachodzi tylko co do dokumentów (§36.) Wobec ogólności sądzi w podobny sposób, jak ma skutkować cofnięcie zmian lub przyznani.

Ustawa uznaje zatem 2. zasady:

1. zasadę swobodnego ocenienia dowodów przez sędziego,
2. zasadę ocenienia ogółu przedstawień stron w związku według ich treści merytorycznej bez względu na ich formę.

B. Obowiązek dowodzenia i środki dowodowe.

Obowiązek dowodzenia stosuje się do ogólnych przepisów procesów cywilnych z wyjątkiem, że się nie dowodzi faktów, które jako jawne (offenkundig) wiadome są sądowi (§35.)

Środkami dowodowymi są:

1. dokumenty pisemne i dowód prawdziwości podpisu

z porównania piem, tutek i inne przedmioty świadczące o fakcie
pewnym

2. zeznania świadków,

3. zeznania znawców,

4. oględziny sądowe,

5. przesłuchanie stron jako świadków w miejsce przysięgi
stanowczej, uzupełniającej i racjonalnej.

Ustawa nie wymienia przyznania sądowego jako środ-
ka dowodowego a to dlatego, że przyznanie ściśle biorąc nie jest
źródłem dowodowym, lecz okolicznością, kwalifikująca prze-
ciwnika od obowiązków dowodzenia.

Przewodzenie dowodu

1. ofiarowanie

Odmienne od procesu zwykłego następuje:

a. ofiarowanie dowodu w toku rozprawy bez zachowania
wielkiej formy

b. antycypacja dowodu odprawy i każda strona może każdej
chwili wystąpić z dowodem.

Wskutek prawa kierowania rozprawą sędzia spowodować
może strony do ofiarowania na czasie dowodu. (§ 20.) Dowód
może być bezpośrednim lub pośrednim. O tym ostatnim stano-
wi § 34. że fakt może być pośrednio udowodniony, mianowicie
przez wykazanie takich faktów, z których prawdziwość faktu
udowodnić się mającego, wedle zdrowego rozsądku wywnio-
sować się daje.

Dowód pośredni mieści w sobie przyznanie kasacyjne i domniemanie prawne. Sedzia sędzi według swobodnego uznania, czy roz sądowe przyznanie lub kasacyjny domniemanie kasacyjne uważa, iare być mają, tudzież, czy takie przyznanie stanowi dowód na przyznanie okoliczności.

2. Dopuszczenie dowodu

Sedzia jest w toku rozprawy ustnej, a w każdym przypadku niniejszymi zażyciemie rozprawy, adwydować się ma, czy dowód jaki ma być przeprowadzony, przyznanie zwrać uwagi swoją nie tylko na to, czy dowód jest stosownym, lecz i na to, że on:

a i bez uwidku stron może przystąpić do przeprowadzenia dowodu, może bowiem z urzędu przeprowadzić

a. dowód z oględzin (§ 52)

b. przesłuchanie stron jako świadków (§ 53) tudzież

c. że on może być obowiązany przeprowadzić dowód przez przesłuchanie ofiarowanych, chociaż tyra się faktów. spornych i stanowiących iare przeciw tego dopuszczenie, a to w ten sposób, gdy

a. osiągnięte przekonanie, że za ofiarowaniem dowodu wzmianki do przewlekania sprawy (§ 31) podnosi się to prawidłowo do dowodu ze świadków.)

b. jeżeli nie podpada wątpliwości, że strona ma prawo do odskodowania, albo że się jej w innego należy, a toli dowód spornej ilości odrzucenia lub należyłości albo wcale nie da się osiągnąć, albo tylko za miastem niewymiernościami. W tym przypadku sedzia może tę ilość w zależności ustanowić i nawet z pro-

niniejszym dowodu, jakoby strona ofiarowała, a jeżeli wypadła, po przesłuchaniu stron jako świadków na okoliczności stanowiące, a oznaczając miłośności (§ 63.)

Dowód przez stronę ofiarowaną, lub przez sądziego z urzędu mianowanego, dopuszcza się w toku rozprawy uchwałą, którą sędzia ogłosi, wszelako bez narządzenia takiego. Dowód z dokumentów mieć zawsze wymaga postanowienia sądziego. Sędzia i kilka razy postanawiać może dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów.

3. Przeprowadzenie dowodu (des Aufnahm des Beweises)

Sam sędzia wyrokujący przeprowadza dowody w toku rozprawy i to na tej audiencji, na której sędzia ogłosił swoje postanowienie. Aka przypradek niemożności przeprowadzenia dowodu na tej audiencji, sędzia wyznaczy nową audiencję, albo przeprowadzi dowód poza audiencją, do rozprawy przeznaczony, lub przez innego dotego wyznaczonego sądziego powiatowego. Strony uwiadomić należy o wyznaczeniu na to czasu, byle stało się wyniki, kłaż wstąpić w przeprowadzenie dowodu (§ 32.)

Strony mogą być obecne przeprowadzeniu dowodu, mogą zadawać pytania świadkowi i rozumcom przez sądziego, lub samemu jego zwołaniem, jeżeli sędzia, że to się przychyli do myślenia rzeczy. Sędzia odrzuci pytania nie stosowne. Sędzia przystąpi do przeprowadzenia dowodu, choćby i jedna z stron, a wiadomościach nie stała. Jeżeli strony nie stanęły na audiencji, wyłączenie do przeprowadzenia dowodu ustanowionej, nie stawiać się stron pozbawia je tylko możliwości zadawania

pytani. Gdyby zaś dowód przeprowadzono na audyencji do rozprawy wyznaczonej, sędzia, pomimo to, przystąpi do przeprowadzenia dowodu, wskelako przy niestawieniu się obu stron nie rozstrzygnie sporu, lecz odesłując będzie wzywaniu jednej z stron, wyznaczenie nowej audyencji do dalszej rozprawy. Gdyby zaś jedna tylko strona stanęła, wehodzi w zastawanie przeciwy niestawienie.

Przy przeprowadzeniu dowodu na audyencji rozprawowej, wynik istotny dowodzenia wpisuje się do protokołu rozprawy, przy przeprowadzeniu dowodu poza audyencją lub przed nią, w istocie, przez sędziego wzywającego sporządza się dokładowy protokół, po nadziejiciu którego rozprawa w dalszym ciągu toczyć się będzie. Przy tej sposobności należy uwiadomić strony o sposobie protokołów; gdyby się okazały niedokładnymi, można zarządzić ich uzupełnienie (§ 31.)

D. O dowodzie z dokumentów (§§ 36-39 i 51.)

Przepisy ustawowe, przyznające dokumentom moc zupełnego dowodu, wiażą sędziego i w postępowaniu w sprawach drobnogowych (§ 36.) Postanowienie to odnosi się zarówno do publicznych i prywatnych dokumentów. Niewymozone zostają przepisy, dotyczące się zewnętrznych wymogów dokumentów, niemniej postanowieni kod. handl. o dowodzie z ksiąg handl. Jak dalece je, jednak, należy mieć moc dowodowa dokumentów, w ogóle, została okolicznościami faktycznymi, przeciwnymi przytoczonym, lub przeprowadzonym dowodem, zastawia się ocenie sędzi.

dziego (§ 36.)

Strona przedłoży sędziemu dokumenty, na które się w dowód swoich twierdzeń powołuje, bez względu, że powód dotychczas do sprawy odpiś dokumentów. Jeżeli dokument stanowi co do dowodu jest w przechowaniu władzy publicznej, sędzia rozkaże, co potrzeba, celem dostarczenia takiego (§ 37.)

Przedłożone dokumenty okaze sędzia przeciwną stronę, i wezwie ją do oświadczenia się względem nich. Sędzia osądzi skutek oświadczenia oświadczenia co do prawdziwości i wiarygodności dokumentów. Dokument pokazany zwraca się stronie, bo akta się nie spisują, chyba, że dokument jest potrzebny do sprawowania jego prawdziwości. Gdy strona otrzyma tylko odpis dokumentu, można jej nakazać złożenie pierwotnego na wniosek przeciwnika lub z urzędu. Czyli, i jak dalece mimo niezastrzeżenia się do tego polecenia ma być dana wiara przedłożonemu odpisowi, rozstrzygnie sędzia wedle uznania opartego na starannem ocenieniu pracowni, dla których przedłożenie nie nastąpiło, jeżeli takowe przedłożono, twierząc innych okoliczności (§ 37.)

Prawdziwość dokumentów prywatnych udowadnia się świadkami, porównaniem pism i przestuchaniem stron jako świadków. Świadkowie nieobecni wystawieni dokumentów, wszelako mogą być przypuszczeni do dowodu prawdziwości pisma.

Porównanie pism różnych sędzia zwykłe sam przedsięwziąć winien. Gdyby miał jakie wątpliwości w tej mierze wątpliwości, może się ięgnąć zania znawców. Jeżeli nie ma pism do porówna-

nia, może polecić stronie, względem której pisma ręcznego doświadczyć prawdziwości ma być ustanowiony, aby strona, jej przeciwnego wskazać, wobec tegoż napisać. Napisanie takie dołączone będzie do protokołów rozprawy. Jaki to wpływ wywierać ma na ustanowienie dowodu, gdy strona takiego polecenia nie uosłucha, lub oświadczając odmiennie od swego piśmem pisze, zostawia się ocenie sądu. (§ 57.)

Przepis § 58. stanowi o obowiązku strony wydania lub udzielenia przeciwnikowi dokumentu stanowczego pod względem dowodu. Jeżeli strona dowodząca twierdzi, że przeciwnik posiada stanowiący pod względem dowodu dokument, sędzia poleci mu, aby takowy przedłożył, jeżeli nie chce przysiąc do prawdziwości przysięgi przeciwnika przedłożeniu takowego.

Jeżeli przeciwnik zaprzecza posiadania dokumentu, sędzia na uczyniony wniosek, w celu badania prawdziwości tego twierdzenia, może wysłuchać, czy dokument, o którego, aby pozbawić takowego stronę dowodzącą, nie został umyślnie usunięty lub niedostępnym do wyciągnięcia uczyniony, może zarządzić przesłuchanie przeciwnika pod przysięgą, jako świadka, w którym to przypadku zastosowane będą przepisy § 54, 55-60, § 61 ustęp 1. § 62 ustępy 1-3.

Porostawia się uczynieniu sądu, opartej na troskliwym ocenie wszelkich okoliczności, jaki to wpływ mieć będzie na osądzenie danego przypadku, jeżeli

a przeciwnik nie zastosował się do nakazu sędziego

Dokumentu, którego posiadanie przysięgał, albo

b. jeżeli odmawia zeznania pod przysięgą co do dokumentu, którego posiadanie zaprzecza, albo

c. jeżeli z tego zeznania wytykają, że dokument umyślnie usunął, lub nieudatnym do użytku czyniony został, zmiarą wiciz:

d. czy w tych sprawach twierdzenia dawcy tego co do osnowy dokumentu są udowodnione uwagami malki.

Przepis § 28 odnosi się także do dokumentów niepisanych tj. przedmiotów świadczących o fakcie np. karbów, prętów, wosków itp. Przepisy procesu najwyższego odnawiania (§ 204-206) i inwentaryzacji dokumentów (§ 248 i 249) zostały niekmitte.

E. Odwołanie ze świadków.

Ustawa wielu świadków tylko na dopuszczenia i niedopuszczenia (wystawionych)

Nie mogą być świadkami, i jako tacy z urzędu wystąpić są:

1. Niezdolni do udzielenia swych spostrzeżeń, albo w tym czasie do którego ich zeznanie ma się odnosić, niezdolni byli do sposobu zeznania faktów udowodnić się mającego.

2. Duchowni, co do tego, co im oznajmiono na spowiedzi,

3. Urzędnicy rządowi, gdy przez swoje zeznanie naruszyłby tajemnicę urzędową, do której zachowania są obowiązani, o ile do tego obowiązku nie są uwolnieni od swoich przetrzymek.

Do osób sub 1. należą według okoliczności młodzi, głuchoni, młodzi, głusi, głupowaci, pozbawieni rozumu, dracizni, upiści.

Przepisy procesu najwyższego co do świadków, odrębnych

i przyjętych nie mają zastępowania w sprawach drobniarskich. Sędzia musi starannie woli swego swobodnego przekonania, wszelkie okoliczności, wpływające na bezskuteczność świadka i wia-
rogodność jego zeznania (§ 41.)

Prócz tego ustawa odstępowała także od ogólnego obowiązku składania świadectwa, przyznając pewnym osobom prawo wy-
mienia się od świadectwa. Można bowiem odmówić zeznania jako
świadek:

1. co do pytań, które są tego rodzaju, że odpowiedź na nie świadek,
wi, jego małżonkowi lub sobie, a którego swolinną prostą lub pro-
ściej aż do drugiego stopnia jest spokrewniony lub powinowaty, lub
przez siebie, skrajany, ośm by naraziła, lub na niebezpieczeń-
stwo dochodzenia sądowego w drodze karnej naraziła.

2. Co do pytań, które są tego rodzaju, że odpowiedź na nie świadek,
wi lub jednej z osób pod 1. wymienionych, wyrażałaby bezpośrednie
naruszenie w prawach majątkowych. Jednakże co do czynności praw-
nych, do których świadek jako taki był przybrany, i co do działań, któ-
re on, względem sprornej czynności prawnej, jako praworządca, roz-
czyna lub zastępcą jednej ze stron, przewodził był, świadectwo z tej
przyjemny odmówione być nie może.

3. Co do faktów, o których świadek nie mógłby zeznawać bez
pogwałcenia obowiązku milczenia, a jego powołania wpływają-
cego, o ile od tego nie został zwolniony. (§ 42.)

Na tej zasadzie odmawiać mogą świadectwa adwokaci,
notaryusze, lekarze, akuszerki i ich pomocnicy względem takich

faktów, których dowiedzieli się przy wykonywaniu swego zawodu
tutaj i tam, pastere wszelkich wyznań, w podobnem położeniu
zostający.

Tednia nie jest obowiązującym powołać osoby na świadka pro,
wtane stem prawie.

Nie należy zbierać przyięgi od świadków, którzy na lat,
syrze świadectwo lub faktorywa przyięgę, skazani byli, albo
którzy w czasie przesłuchania swego, nie mieli jeszcze 14. lat wie,
ku skróconych. Tacy świadkowie, jako też ci, których obie stro,
my uwolnili od zaprzężenia, będą przesłuchani bez zaprzęże,
zenia.

Prawidłowo proces, wyprajnego, i do dupilnego, dowodu wy,
maga się jedno zgodnego zeznania dwóch wiarygodnych, lub
więcej podejrzanych świadków, nie ma zastosowania w postę,
powaniu w sprawach drobiarskich. Wytacenie sednia ocenia
moc dowodu zeznań świadków.

Strona ogłasza dowód w toku rozprawy, wymienia świad,
ków i wskazuje fakta, o których świadkowie zeznać mają.

Jeżeli sednia uważa, że potrzebne przesłuchać świadków
przez strony powołanych dla udowodnienia ich twierdzeń,
nawet ich przesłuchanie w toku rozprawy, jest niemożliwe, ani
dopuszczalne, może odroczyć. Świadkowie, mogą być przesłuchani
poza rozprawę lub przez innego sędziego.

Prawidłowo świadek, wykonany przyięgę, przez przesłucha,
mami na poprzednim przypomnieniu mi przez sędziego, i

Świadek przysięga. Przysięga, że którego świadkowie przysięgają
winni, że zeznani tych nikomu nie wyjawia, póki sąd ta-
kowych nie ogłosi, nie miał zastawiania w postępowaniu
w sprawach sędziowskich.

Jeżeli potrzeba, sędzia przed odebraniem od świadka
przysięgi, zada mu pytania, aby scenić, czy jego przesłuchanie
lub zaprzeczenie ma mieć miejsce. Dla objaśnienia się w sto-
sunkach osobistych świadka i okoliczności, czy ten człowiek jest
stojący zeznania do wyświadczenia fałszywych przysięg mogą-
ce, wolno sędziemu wypytać go pierw. Na podstawie takie-
go wypytania może sędzia, po wysłuchaniu stron postać
nowic, że przesłuchanie świadka nie nastąpi, lub też
może sobie zastrzec, że co do odebrania od świadka przysięgi,
sędzię po przesłuchaniu drugich, postanowienie
prowin. W ostatnim razie przed przesłuchaniem
świadka, należy go upomnieć o obowiązku zeznania
prawdy, o skutkach fałszywego zeznania podług pra-
wa karnego, i oznaczaniu zastrzeżonej przysięgi (§ 43.)

Świadek przesłuchany należy w niezborności innych świadków
leż wobec stron sądu. Przy przesłuchaniu sędzia z urzędu lub na
wniosek zadaje świadkom flosowne pytania co do faktów, któ-
rych dowód przez ich zeznania ma być ustanowiony (§ 46) i ki-
tykultów dowodowych w rozumieniu procesu z wyjątkiem nie ma.

Strony mogą także zadawać pytania. Świadekowi, któ-
rych zeznania są sprzeczne, mogą być także na wniosek badek z urzędu,

du być stawieni osobście do óra (§47). Zezwani świadkowie na audyencyi rozprawowej przesłuchanych będą w obecności nich wciągnięte do protokołu rozprawy. Wciągnięte stronnictwo muiory świadkom odczytać § protokołu nadmieniając, czy świadek przed lub po przesłuchaniu przysięgę wykonał, lub też, czy jego zaprzeczenie miało skutki (§48). Jeżeli przestuchaniemu ma być skutecznym przez siebie jego zeznanie, naowczas w odzewie należy wyrazić fakt, które świadek pod lub bez przysięgi zeznawać ma. Sędzia używający mo- re i pomadejściu muiaprzysiężonych zeznań świadka, ra- radzić dodatkowo zaprzeczenie (§48). Jeżeli inny sędzia przest- chał świadków, albo przesłuchanie miało być poza audyencyą rozprawową porządku się doładny protokół.

§. Dowód ze znaneców.

Jeżeli przeprowadzić dowód ze znaneców okazie się pro- tecznie, sędzia ustanowi jednego lub więcej, raz po przesłucha- niu stron, co do ich liczby i osób. W powszechności dostatecznem jest ustanowienie jednego znawcy jeżeli dane zdanie jest nie- dostateczne, można zarządzić ponowne danie zdania przez tych samych lub przez innych znawców.

Mówienia od obowiązku znawcy iadać można z tych sa- mych przyczyn, jakie upoważniają świadka od uchylenia się od zeznawania. Zaprzeczenie znawców nie jest potrzeb- ne, gdy obie strony takiego się zniekują. Co do reszty, §46-48. znajmiję zastępowanie podług ducha ustawy do przest-

chremu x nauwcoń.

G. Dowód x oględzin (§52.)

Przy dowodzie x nauwcoń sędzia może kierować tylko czynnościami nauwcoń, przy oględzinach zaś sędzia sam jest czynnym, a nauwcy powołani tylko do wymurzenia zda-
nia o pyłaniach przedwstępnych przy objęciu wiadomości
sędzięgo liżących.

Dla wyjaśnienia rzeczy sędzia może na wniosek lub x urzędu xarradzić oględzinę x przybraniem jednego lub wie-
cej nauwcoń.

Jeżeli chodzi o objęcie przedmiotu, który wedle twierdze-
nia strony dowodzącej jest w posiadaniu przeciwnika lub w
zachowaniu władzy publicznej należy stosować przepisy o dowo-
dzie x dokumentów (§§ 38: 39). Wynik oględzin będzie w krótko-
ści wpisywany do protokołu rozprawy, a jeżeli oględziny nie były
przebiegane na audyencji rozprawowej, spisane będą w oso-
bnym protokole, który zapisany ma być stronom odczytany.

H. Dowód x występowanie stron jako świadków
(§§ 53-65)

Przepisy procedury x wyjątkowego dowodu x przepisy starow-
nej uzupełniającej lub oracjonalnej, nie mają zastosowania
w postępowaniu w sprawach drobnogospodarskich (§ 65). Natomiast
fakta finansowe mogą być dowodzone przez występowanie pod-
prępnego stron jako świadków. Sędzia xarradzi ten dowód na
wniosek lub x urzędu, jeżeli dowód nie da się osiągnąć innymi.

środkami dowodowymi, przez strony zaskarżowanymi (§ 53) Świadectwo stron jest więc również, jak ich przysięga tylko irokiem posiadkowym dla sędziego. Obojętne jest rzeczą, czy strony stwierdzić mogą fakta odnoszące do powstania własnego bezpośredniego świadczenia, lub czy zeznawają takie tylko okoliczności, które mogą, w zasadzie ich podmiotowe, przez świadczenie sprawdzić twierdzenia procesowe. Dowód ten jest wyłączone, jeżeli ma być udowodniona ilość odszkodowania, wszelkie doproszone na fakta stanowe pod względem ustanowienia ilości szkody lub wartości (§ 53) Przez świadectwo stron rozumieć wyłączenie znanie spierającej się strony w zakresie właściwym, a więc strony, z której prawo się pochodzi. W prawie procesualnym w sporze każda strona stoi świadectwo w własnej sprawie. Każdy uczestnik sporu może być przez przeciwnika wezwany do składania świadectwa w własnej sprawie. Każdy uczestnik sporu może być zapytany ten zeznawał, tak, że sędzia przekonanym jest spraw, wiarygodności jego zeznania, zeznania uczestnika używane będzie i na korzyść innych uczestników, bo on zeznawał jako świadek. To samo odnosi się do zawiadomionego o sporze, który stronę zeznawającą faktem następuje.

Petentomownicy mogą, tylko zeznawać jako wyrażni świadkowie, i mają prawo odmówić zeznania wcale (§ 42 (z wyjątkiem)) Jeżeli sędzia prowadzi prawny następca oddanego w opiekę, przedstawia je wnanie sędziego, czy chce zeznać przeciwnika,

nie rastępcy lub odwanego wpinaczę, albo obywateli jako świadków. To samo ma miejsce w sprawach mazy upadk. w którym to przypadku, kuznia przestępstwa może zawiadomę, mazy, strużnika upadk, go lub obywateli.

W sporach mazy mazyatkowej rastępcy tejże będą umiarkowani za strony, co do dowodu przez występowanie stron jako świadków. Jeżeli strona, jest gmina, spółka, товариство, товарищество lub inna tego rodzaju osoba zbiorowa, nie stosując się do niej przepisów o przestępcach, stron jako świadków. Dowodzenie przez rastępców takiż os, by zbiorowej, podobnie jak dowodzenie przez zeznania innych jej członków lub urzędników może nastąpić tylko według przepisów o dowodzie ze świadków. Skąd wynika, że członkowie spółki handl. do rastępowania powołani, umiarkowani będą za strony, członkowie przeto, zeznania i rady zawiadomowej za świadków, prokuranci i pełnomocnicy handl. niemniej urzędnicy spółki akcyjnej za wykrajnych świadków.

Na mocy § 54. wytaczono się o przestępstwa jako świadków:

a. strona, jeżeli wytaczona jest kurze od składania zeznań (§ 41.)

b. jeżeli strona w czasie przestępczania nie ma jeszcze 14 lat wie, ku skonczeni, lub gdy za fałszywe świadectwo, lub fałszywe, przysięgi, skarano była (§ 42.)

Strona może odmówić zeznania w moc § 42. b. z podanej tam przyczyny (ob. wyżej E) Mocy prok. przynusowych dla zmaglenia strony do stawienia się w sądzie w przynusie świadka lub do złożenia zeznań, nie ma miejsca. Przyczyny wyrażone

now § 42. l 2 i 3. nie usprawiedliwiają odmowy zeznań przez stronę w przyznaniu świadka przeciwną się mającą (§ 62.)

Co do pytania, która strona winna być wlewy do zeznania, rozstrzygnięcia, co następuje.

1. Strona, mająca obowiązki, udowodnić fakt sporny, będzie prawidłowo naprzód przeciwną (§ 55.)

Przewidz to nie uchodzi w zastosowaniu, gdy:

a. wzmiankowana strona wyłączone jest od składania zeznań, bo jej przesłuchanie lub zaprzysiężenie jest na przeszkodzie, jeżeli jedna z przyczyn wyłączenia tych świadka od świadczenia na mocy § 41. l 1-3. albo § 43. ustęp 1. (§ 54.)

b. gdy jedna z stron nie z jej zeznania nie wypływa stała, pewność co do faktu udowodnić się mającego, zwłaszcza, gdy strona o fakcie nie wiedzieć nie może (§ 56.)

W tych dwóch przypadkach sędzia zważywszy losy sprawy w rozstrzygnięciu, osądzi, czyli dowód przez przesłuchanie stron jako świadków ostatecznym myśleniem, lub stronę przeciwną jako świadka do zeznawania zobowiązać wypada (§ 57.) Sędzia może także odstępować od zasady, według której strona obowiązana do udowodnienia faktu spornego, ma być najpierw jako świadek przesłuchana, postanowić, że naprzód przeciwnik będzie przesłuchany, jeżeli strony zgodnią się tego domagać, albo że skąd inąd uważa, że to będzie do wykrycia prawdy (§ 55.)

2. jeżeli jedna z stron dopuszczona do zeznawania w przyznaniu świadka, sędzia może na wniosek lub z urzędu zeznać

przesłuchanie przeciwnika, którego przesłuchanie jest dopuszczalne, gdy strona, którą naprowadza się do zeznań, wierzano,

a. odmówił zeznania, a odmówienie to choć nie poparte w sprawie, przeciwnik jest uzasadnionym, i sędzia zatem strony nie w wacia bezwzględnie na uprzedzonej sprawie, albo jeżeli

b. z jej zeznań nie wypływa dostateczna pewność co do faktycznych dowodów mającego. (§57.)

Dopuszczenie przeciwnika, a wiado w obu przypadkach od uznania sędziego, każdej stronie wolno wskazać, żądać, aby po przesłuchaniu przeciwnika, i ją jako świadka przesłuchano. W tym przypadku strona przeciwnej stronie prawo od uznania sędziego nie zawisło, żądać, aby ją przesłuchano jako świadka. (§58.)

Jaki to wpływ wywiera na ustanowienie dowodu, gdy strona bez dostatecznej przyczyny uchyla się od przesłuchania pod przysięgą, lub od odpowiadania na pojedyncze pytania, lub gdy strona przerywana w celu przesłuchania mój staje, i sędzia ocen przystąpieniem rozważeniu wszelkich okoliczności. (§62.)

Tak samo ocen sędzia zeznanie strony jako świadka, mianin przy sprzeciwiających się zeznaniach stron, czynalicy przyznac zeznanie stanowe jednemu z zeznań a to z powodem, czynalicy że jest lepiej uzasadnione. Przesłuchanie stron jako świadków nastąpi przed zamknięciem rozprawy. Jeżeli sędzia zeznała przesłuchanie strony jako świadka, postanowienie to ogłosi. Jeżeli strona nie jest osobą obcą, zeznała być jej przerywanie i wyrażeniem faktów, w głosie krzyku prze.

stuchanie ma nastąpić (§ 59.) Przed przestuchaniem należy
stronie oznajmić wyrażnie, przy zwróceniu uwagi na skutki
prawa karnego, że teraz już jako siewańsk ma zaczynać. Wskazać,
cho przed tem oznajmieniem może sędzia dla wyjaśnienia stanu
rzeczy, przedsunąć i przedwstępne wypytanie, w którym to pyta-
niach i przeciwnik może odpowiadać pytaniom (§ 60, 26)

Przed przestuchaniem strony, należy od niej odebrać przyznanie.
Przestuchanie odbywa się według przepisów o przestuchaniu
inowłók, w których mi, moim miejscu użyć środków przymus-
owych dla zmaglenia strony do stawienia się, w przynajmniej świad-
ka, lub do złożenia zeznania.

Jeżeli strona stanęła lub odmówiła zeznania, albo
zeznanie jej jest niewystarczające, sędzia rozkazuje, czy nie należy za-
rządzić z wezwaniem lub na wniosek przestuchania przeciwni-
ka, w którym to razie przeciwnik nieobecny zawieszany
być winien.

Gdyby strona zeznała zeznania fałszywe, wobec przeciwni-
ka, i żądać, aby sędzia dopuścił go do zeznania, - sędzia się do
tego przychyli. W takim przypadku wskazuje nastręczyć sobie
może, że co do zaprzysiężenia przeciwnika, powołanie posta-
nowienie po nastąpieniu przestuchania, a później może
nie odbierać przyznania, jeżeli złożone zeznanie okazuje się być
rzeczywiście nieprawdą i podobnem (§ 61.)

Jeżeli stawienie się stron i powołanie większej odległości
miejsca jej pobytu, potraczone jest z powodu trudności, za-

zwierzać, należy się do miejsca pobytu o jej wystąpieniu (§ 56.)

Jeżeli zeznawanie stron nie przez stronę jako świadka jest fałszywe, uważać się ma jako fałszywe świadectwo przed sądem, które.

Przepisy prawa karnego o zafalszowaniu fałszywej przysięgi lub świadectwa, nie stosują się do zeznań i nie lub zeznań strony, które poprzedziły jej przestąpienie jako świadka (§ 58)

IX. ORZECZENIE (Entscheidung)

A. Wyrok. (Urteil)

1. Wyrokowanie

Wyrok jest tylko jednostronny. Wyrokiem rozstrzyga się jedynie samą sprawą sporną. Jeżeli zadanie skargi nie jest warun-
kowem, wyrok jest zawsze bezwarunkowym, gdyż przysięgi stron
rozstrzyga się wystąpieniem stron jako świadków którym do
wypełnienia obowiązku wyroku należytego, ma być omówiony
na dni 8. nawet w sprawach handlowych. Gdy jednak chodzi o wy-
konanie jakiej pracy, lub czynu, natomiast doskonałości za-
straszony (§ 75)

Wyrok obciąża i ma skazać stronę, którą przegrywa, a jej
na zwrot kosztów jakie przeciwnik i prowadni sporu poniósł.
Jeżeli każda z stron poczęści sporu wygrywa, a poczęści przegry-
wa, koszty mają być stosunkowo rozdzielone, lub nawzajem
umniejszone. Można jednak nałożyć jednej stronie zwrot kosztów
całości, jeżeli przeciwnik przegrywa spor, tylko w niezwykłej
okoliczności, której dochodzenie osobnych kosztów za sobą nie pociągne,

to. (§ 74.)

2. Ogłoszenie, ułożenie i orzeczenie wyroku.

Wyrok ogłasza się razem z pobudekami, orzeczenia, a prawomocno na audyencyi mitychmiał porządku i ustnej rozprawy. Z nadzwyczajnych tylko przyczyn, może sędzia do ogłoszenia wyroku naznaczyć sobie audyencyę, jednakże na dzień najdalej za tydzień miedochodzący, i zrazu stronom oznajmiony (§ 71.)

Na przypadek oddalenia się stron, lub nieotawienia się na audyencyę, do ogłoszenia wyroku naznaczyć, sędzia, mimo to ogłosi wyrok. Jeżeli ogłoszenie nastąpię przed porządkiem ustnej rozprawy, sędzia może się ograniczyć do oznajmienia głów-nych pobudek orzeczenia (§ 71.) Wyrok wszakże uktędować w każdym razie takimi na piśmie.

Na wstępie wzmienia się nazwisko sądnego wyrokującego.

Wyrok obejmuje:

a. rozstrzygnięcie sprawy

b. orzeczenie o kosztach sądowych.

Jeżeli wyrok rozstrzyga więcej rozstrzeżeń, a sędzia nie może orzec zarazem o przynależnych kosztach lub o kosztach sądowych na rozstrzygnięte rozstrzenia przyporządkujących, wyrazić w wyroku wyrazem, że ^{oraz} orzeczenie o takich, do dalszego wyroku z a, przesła. (§ 76.)

c. na przypadek skazania pozwanego, termin do wy-
pełnienia wyrokowi należnego obowiązku (§ 75.)

d. pobudki orzeczenia zawierające ściśle wyłączone,

nie stanowi rzeczy (§ 72.) Ustne ogłoszenie wyroku zawiera ten sam skutek, a wręczenie wyroku w postępowaniu pisemnym lub protokołarnem, lecz pod warunkiem, iż przy ogłoszeniu wyroku obie strony były obecne. Od dnia, po ogłoszeniu bierze się termin 8 dniowy do wypłynięcia wyroku i skazania na odszkodowanie, a wręczenie wyroku na piśmie wygotowanego przez sądu, nastąpi tylko na żądanie strony. Jeżeli przy ogłoszeniu wyroku żadna z stron, lub tylko jedna była obecna, wygotowanie pisemne doręcza się obu stronom z urzędu w 8 dniowy termin bierze się od dnia po wręczeniu wyroku (§ 73.

75. 79.)

B. Wyrok zawieszony (§ 28 i 68)

Akceptacja iistwo (zamieszkanie) stron polega w postępowaniu notnem na mieszkaniu iistwo na antygenach, do rozprawy wyznaczonych. Gdy żadna strona nie staje, postępowanie przerwane się. Na prośbę jednej z stron można ustanowić antygeny. Jeżeli tylko jedna strona nie staje, przeciwnik może zerwać na odroczenie antygeny. Gdy tylko powód staje, a na odroczenie nie zerwał, powód przedstawi notnie skargę swoją, a faktyczne twierdzenia jego uważane będą za prawdziwe, o ile ich nie zbijają dowody przeciwnym przedłożone, a na tej podstawie nastąpi wyrokowanie. Jeżeli jednak powód odmienił swą skargę, racjonalność pozwanego nie ma nicjsza (§ 25.) Poprawienie skargi nie stoi na zawadzie uznaniu pozwanego za racjonalnego. Jeżeli tylko pozwany staje, jego twierdzenia faktyczne uważają się za prawdziwe, o ile faktycznych nie zbijają przedłożone dowody.

Pisma, jakichby należała strona, niestawiająca (powołany prokurator) uwzględnić nie należy. To się wszakże nie tyczy doświadczenia do skargi, przed audyencyą porównaniem węczonego. Zaoczność strony, w której tylko jest skuteczną, gdy sędzia na audyencyi, na której strona nie stała, oznajmi zamknięcie rozprawy. Gdyby więc sędzia odrzucił audyencyę dla przeprowadzenia dowodu, lub dla innej przyczyny, strona, przedtem niestawiająca, tak prawa swego dochodzić lub bronić może, jak gdyby xawrze była stawiała.

C. Postanowienia i rezolucya.

Tylko sprawa sama rozstrzyga się wyrokiem; może, jeśli inne rozporządzenia lub wyrocznienia sędzięgo, wydane przez rozporządzenie lub w ciągu rozprawy ustnej, nazywają się postanowieniami (Beschluss - uchwała). Wygotowane postanowienie na piśmie, xowie się rezolucyą. Wszelkie postanowienie powzięte bez poprzedniego acznego postępowania, winno być ustalone na piśmie, i stronom węczone. Postanowienie w toku postępowania powzięte, ogłasza się ustnie i wpisuje się do protokołu rozprawy. Ogłoszenie ustne wywiera te same skutki, co dozwolenie (§. 69.) Wygotowane na piśmie postanowienie w toku postępowania powzięte i oznajmione, węcza się xurzędu.

1. obu stronom, które przy ogłoszeniu nie były obecne, jeżeli stronie sturij:

a. prawo rekursu od postanowienia albo

b. prawo do prowadzenia xaraz egzekucyi na mocy rezolucyi.

2. stronom nieobecnym w obu przypadkach (a i b) a namto

we wszystkich rzeczach gdzie tego kierownictwo rozprawy wymaga (§ 69)

We wszystkich tych przypadkach rozstrzyga w pierwszym wierz-
chemie skutkuje. Postanowienie nie wymagające pisemnego wy-
gotowania musi zawierać się w protokole rozprawy. Jeżeli sobia
postanowieniem swoim skasat stwone na rozprawie kosztów,
takowe będą zapłacone w 8 dniach.

X. Środki prawne.

A. przeciw wyrokom

1. Zaskarżenie nieważności

Od wyroku nie można się odwoływać do sądu wyższego
(apelować). Wyrok może być zaskarżony tylko przez środek
prawny zaskarżenia nieważności i to wyłącznie dla jednej
z następujących przyczyn (§ 78.)

1. nie postępowanie w sprawach drobiazgowych nie po-
winno być stosowane.

2. że wyrok wydany zastrat przez sąd niewłaściwy (§ 1-2),
chyba, że nastąpiło dobrowolne poddanie się pod sąd niewłaściwy,
a sąd ten jest powołany do postępowania w sprawach drobiazgowych.

3. że go wydał sędzia nie powołany do sądownictwa w postępo-
waniu w sprawach drobiazgowych (§ 3.) lub który nie całej roz-
prawie przewodniczył (§ 70.) albo stosownie do ustaw obowiąz-
ujących, obowiązany był z powodu stronniczości wstrzymać się w
sprawie spornej od udziału w rozprawie sędziowskiej.

4. że wyłaczono jawność w sposób niesprawiedliwy.

5. jeżeli rozprawiała się osoba nie mająca do tego zdolności prawnej albo upoważnienia

6. jeżeli przez błąd nieprawny odjęto stronie możliwość rozprawy i przed sądem i

7. jeżeli w istocie sprawy wyrokowano na żądanie.

Do wniesienia kasacyjnego nieważności uprawnioną jest strona pokrzywdzona nieprawem postępowaniem sądnego, choćby trzeci w imieniu tej strony działał. Kasacyjne nieważności winno być wniesione do sądnego pierwszej instancji w nieodwołalnym okresie dni szesnastu, a toż samo lub na piśmie. W pozostałym razie może być podjęte przez adwokata.

Termin poczyną się najszybciej po doręczeniu wyroku wygłoszonego na piśmie, gdy zaś to doręczenie nie miało być, wówczas wchodzą najszybciej po usłuszeniu wyroku. W ostatnim przypadku, jeżeli strona prosiła w szesnastym terminie o wygłoszenie pisemnego wyroku, nie bieżą się liczyć czas od dnia tej prośby, aż do dnia doręczenia z dodatkami obu tych dni (§ 79)

Gdy kasacyjne podano na prośbę, dni biegu pocztowego nie obliczają się (§ 11). Sędziowie I. inst. przedstawi sądowi krajowemu przy stosownym sprawozdaniu, wniesione kasacyjne razem z aktami procesu i protokołem rozprawy. Nie może on odmówić kasacyjnego nieważności, choćby było zapóźno wniesione (§ 80.)

Postępowanie w II. inst. jest pisemne.

Sąd II. inst.

a. odmuci kasacyjne zapóźno wniesione

b) przy zachowaniu tych warunków dotyczących się formalności zewnętrznych (brak podpisu adwokata, niewłaściwy język) nakazuje poprawienie, ustanowienie trybunału do ponownego przedłożenia.

c) jeżeli zaskazaniu nie może być oddane, z braku jego jestu, zaskazanie, przychodem ograniczyć się nie może do nieważności przez stronę zaskarżonych, przeciwnie z uwagi na względy przy czynnej nieważności ustawą uznane. (§ 81)

Orzeczenie sądu II. inst. zapada wprost lub po dochodzeniu przez sąd ten zaskazaniem. Sąd ten zaskazanie może wystrzelić, nie sąd I. inst. strony przeciwnej, lub osób trzecich. Wystrzelenie sądu nie skutkuje się na piśmie, osób innych protokolarnie.

Sąd II. inst. orzeka tylko o nieważności, nie może się wdać w orzeczenie sprawy samej (tj. in merito)

Gdy zaskazanie jest na zasadnicze, niesie wyrok i w miarę przypadku wyda potrzebne nakazy, aby postępowanie, ustawie odpowiednio przedsięwzięć właściwym zarządzone było. Gdy delegować należy męgo sądu, delegowanie nastąpi równocześnie (§ 81) Co do kosztów, wchodzi w zastosowanie ogólne przepisy procesu cywilnego. Przeciwnie orzeczeniu sądu wyższego żaden środek prawny nie ma miejsca. (§ 81) To się jednak dotyczy wystąpienia orzeczenia co do samej nieważności. Rekurs bowiem jest dopuszczalny od orzeczenia, o ile wkłada zwrot kosztów sądowych. -

Od orzeczeń sądów II. inst. sąpowitych w postępowaniu w sprawach drobiazgowych, nie można się odwoływać do sądu wyższego sądu (art. 16. par. 1. 1847. do 1901. Ks. art.)

Wniośnięcie kasacyjne nie wstrzymuje egzekucji wyroku. Gdyby zaś stronie zagroził skutny do powołania w kasację, na który, mowy wuśpółek tak sędzia I inst. jak i sąd wyższy mogą postanowić, że tylko egzekucya nie narodzi się ma miejsce (§ 82.)

2. Sprostowanie wyroku (§ 83.)

O sprostowanieomytek pisarskich w wygotowaniu wyroku do, pracować się należy u sędziego wyrokującego. Na prośbę tę sędzia po wysłuchaniu obywateli i zawiadaniu wszystkich uwielonych egzemplarzy wyroku, uskutekni, potrzebne sprostowanie. Sprostowanie może nastąpić nawet, gdyby jedna tylko strona stanęła i w każdym czasie.

B. przeciw postanowieniom i rezolucyom (§§ 84 i 85.)

Rezolucye przez sędziego w sprawach drobniargowych, wyda, ne, skutkiem powzięte postanowienia i poczynione zarządzenia nie mogą być udrożone rekursu kasacyjnego, wszelako rekurs jest dozwolony.

1. od postanowienia

a. odmawiających zarządzenia postępowania w sprawach drobniargowych,

b. wstrzymujących zarządzone postępowanie w sprawach drobniargowych.

2. od rezolucyj międzywzględnych się do prośby

a. o ustranienie niesprawiedliwego i niesprawnego

b. o przywrócenie do poprzedniego stanu i prowadzenie, niemożę tożniam do wyzniesienia wyroku, prawdziwego, kasacyjne.

nia nieważności, rekursu)

W tych 4. przypadkach można złożyć rekurs w niedwóch terminach. Dni 8. do sądu I. inst. ustnie lub na piśmie, w sądzie z podpisem adwokata. Zresztą wchodzą w zastosowanie ogólne przepisy procesu, wyjątkowego o rekursach. Sąd I. odrzuca, jeżeli rekurs spóźniony, a rekurs przeciw równobieżnym rozstrzygnięciom jest dopuszczalnym.

Sąd I. inst. może jest na przedstawienie stron interesowanych (stron samych, świadków, pełnomocników etc.) iub z urzędu, do zmiany swego postanowienia i rozstrzygnięcia, w szczególności może odmówić:

a. postanowienia i rozstrzygnięcia, które mogą być uskarżone w drodze rekursu.

b. postanowienia, skazującego na koszt kosztów strony, z której winy nastąpiło odroczenie audyencyi (§ 27. ustęp 2.)

C. Restytucya.

Restytucya z przyczyny tej strony nie ma miejsca w postępowaniu w sprawach drobnych (§ 86.)

Dopuszczalne są 3. rodzaje restytucji:

1. restytucya z powodu niestawienia się na audyencyi (§ 29.)

Prośby, usprawiedliwiające niestawienie się, wnoszą należy ustnie lub na piśmie, a to w terminie Dni 8. licząc od dnia, kiedy procesakoda do stawienia się na audyencyi, ustata. Na audyencyi, którą wskutek prośby naznaczyc należy, w razie przychylenia się do prośby, przystąpi się zaraz do rozprawy w spra-

wie główny, proszący zaś o zmianę, zobowiązany do uwzględnienia
w przeciwnikowi wszelkich kasacji, na jakiej ma zamiar go prosić
swoje niestawienie. Prośba prosi o ogłoszenie wyroku wniesio-
na, nie wstrzymuje jego egzekucji; bez względu, czy jedna lub za-
wastrona ma być obciążona, przy ogłoszeniu, i czy dla miobowiązania
jednej tylko strony w wykonaniu wyroku, na piśmie już nastąpiło,
lub nie. Wskazano, gdyżby stronie groził niepowetowany uszczer-
bek, może sędzia na wniosek jej postanowić, że egzekucja nastą-
pi jedynie w celu zabezpieczenia. Prośby wstrzymać spóźnione,
z urzędu odrzucić należy.

2. Restytucja z powodu upływu terminu do wniesie-
nia środka prawnego (zakazania nieważności lub rekursu)
O tej restytucji stanowi § 84. tylko zaznacza, iż rekurs dozwolony
jest w ciągu dni 8. od ogłoszenia, nie przychylając się do prośby o dopu-
szczenie wzmiankowanej restytucji. Z uwagi na to, iż w kasacji
sowami przepisy procedury wyjątkowej, dotyczące się terminu, które
by prośba ma być wniesiona, lub innych warunków itp.

3. Restytucja z powodu nowo znalezionych środków dowo-
dowych § 86. stanowi tylko, że rozprawa w przedmiocie restytu-
cji z powodu nowych środków dowodowych, będzie połączona z
rozprawą w sprawie głównej, i co do obu nastąpi orzeczenie
w tym samym wyroku. Wskazano o restytucję postawić trzeba
zarazem i zadanie będące przedmiotem sprawy głównej. Oraz się
w którym można iadac restytucji stanowi § 490 kod post. cyw.
Na skargę o restytucję narządzić się postępowanie w

sprawach drogowych. Restytucya ta ogranicza się wyłącznie do
środków nowszych, znalezionych porzuceniu rozprawy ust,
nej, wszelako można jej użyć także w celu przeprowadzenia ta,
kich środków, których przeprowadzenia sędzia namioty § 31. usky,
ś. odmówił (bo osiągnął przekonanie, że ofiarowanie dowodów
zmniejsza tylko do przewłoki rozprawy) byłoby strona wykazać
zwłotkę, że przypuszczenie sędziego, na którym się odmawienie
opiera, jest niewłaściwe.

II. Egzekucya (§ 37.)

W postępowaniu egzekucyjnym sędzia w stosowaniu
przepisów ustawy o postępowaniu sumarycznem. Jeżeli wyrok
ogłoszony został wobec obu stron, nie potrzeba dotychczas wyro,
ku na piśmie dopisać egzekucyę.

Reskr. min. z 5. czerwca 1873 zawiera przepisy tyczą,
ce się wykonania ustawy o postępowaniu w sprawach dro,
gowych

Rozdział II.

Postępowaniu sumarycznem w sprawach mniejszej wagi.

Postępowaniu to polega na najwyższym postanowieniu z dnia 18. października 1845. r. u. z 24. października 1845. Aby ułatwić i uprościć, nie się z treścią tej ustawy, podajemy systematyczny jej rozkład razem z mielszeniem uwagami.

I. Cel.

Celem postępowania sumarycznego jest uproszczenie i wyświeżenie postępowania i uproszczenia lub uchylecia niektórych czynności sądowych, aby strony prawa swe jak najrychlej uzyskać.

II. Zasada, na której postępowanie sumar. się opiera.

Postępowanie sumaryczne polega na zasadzie ścisłej (in. lewicyjnyj) § 25/ nie porabiając w żadnej stronie praw z zasady wolności i sprawności sądowej wynikających, i tak np. strony działać mogą, przez adwokatów.

III. Kosunek postępowania summarycznego do procesu zwykajnego (§7.)

Cile ustawa w postępowaniu summarycznym nie zawiera, wcale, głównych przepisów, style zachować należy w procesie summarycznym ogólnie przepisy postępowania sąd. cyw.

IV. Przedmiotach postępowania summarycznego (§4-6.)

1. Spory o oznaczone kwoty pieniężne bez podliczenia od tychże należności obcych i odsetek sumy 200. zł m. k. — a od 1. sierpnia 1874. sumy 500. zł aw. nie przekraczające, rozpoznawaniem być winny w każdym sądzie cywilnym summarycznie (§1.) (§2. noweli z 16. maja 1874.)

Każde pretensje oblicza się według sumy, której uiszczenie jest przedmiotem iżądania skargi, chociażby nawet było więcej powodów lub powozań, albo iżądano kategetycznych kwot obejmujących świadczenia odsetki lub renty. (§3.)

2. Spory sumy przedmioty, jeżeli powód oświadcza wyrażnie przyjąć zamiast lakowych sumy pieniężnej, która według powyższego obliczenia 500. zł aw. nie przekracza (§2.)

Przepis ten tak ma być rozumiany, że powód zachodzić może, że tych przedmiotów w drodze postępowania summarycznego, wcale, jako wolęty tylko, jeżeli w iżądaniu skargi domaga się dopełnienia zobowiązania, a zarazem w miejsce tegoż uiszczenia sumy pieniężnej, nie przekraczającej 500. zł aw. jako wynagrodzenia na ten przypadek, gdyby pozwany nie uiszczył się z swego zobowiązania.

zawia. Jest rzecz obojętna, czy powodowi według prawa cywil-
nego służy prawo, żądać wynagrodzenia, lub lex nie, np. prosta
złapanie porwanego na wyprawie konia itp. albo na raptwie
nie 200. Żł jako wynagrodzenia. Na mocy uchwały najw. tryb. z
22. kwietnia 1863 do L. 53. księgi orzeczeń, zarządzić należy postępo-
waniu summarcyjnemu także na skargę swiętoborską, których war-
tość w sądzie skargi nie jest płaconą, w zakresie i przynależności
czy lub z okoliczności wynika, że wartość rzeczy nie przewyższa su-
my 500. Żław.

3. Skromy zgodzić się mogą na postępowanie summarcyjne
we wszystkich sporach, bez względu na ich przedmiot lub ilość pre-
tensji (§. 6.)

Przepisy pod l. 3. podane służyć wchodzić w zastosowanie, o ile
sprawa ośmieszona nie ulega osobnemu sporobowi postępowania jak
np. postępowania w sprawach drobiarskich. (Rozdz. I) postępo-
wania w sprawach wekslowych, matczyńskich itp.

Następujące sprawy ulegają przepisom ustawy o postępo-
waniu summarcyjnym:

a. sprawy, dotyczący się wyzwolenia ziem od ciężarów,
jakoż orzeczenie komisji indemnizacyjnej również od rozstrzygnięcia
cia tych spraw (§ 182. rozkr. min. z 4. października 1850)

b. sprawy wynikłe z powodu wdzierania się w przywilej
państwowy, w których nie chodzi o wymiar kary, lecz tylko o ustalenie
mające naruszenia przywileju, lub o orzeczenie co do własności
przywileju bądź dla pierwszeństwa wynalazku, bądź też i ty.

luta prawa prywatnego spornej, lub o rozporozenie porzadkowanego, za-
sadzajace sie na prawie cywilnem, i odeslane przez sad krajowy do
drogi prawa (546. patentu z 15. sierpnia 1852. l. 184 Dz. u. p.)

z spory wyznik te w Galicji, W Ks Krahowskiem i na Bukowi-
nie z bylego stronniku poddanego miedzy dawniejszymi dwora.
m i ich bytami poddanymi, wile takowe ulegaja, rozporozadaniu
sadow cywilnych (czek min z dn 24 grudnia 1860 L 249.
Dz. u. p.)

1. WI. azici mniejszego dworu podaliny, i skargi spra-
wa stwiebnosci itd. na mocy pat z 5. lipca 1853. wykupic lub we-
gulowac sie majace, nie mogz byc od prawnych czasu sadownie
dochodzone. jezeli jednak skargi tego rodzaju w oznaczonym cza-
sie juz byly dorozane, rozprawa sadowa tylko za porozumie-
niem sie stron pomieszczenia byc moze. W przeciwnym przypadku
sprawa przeprowadza sie dalej w sadzie sadowej, jednakze wzdlug
przepisow postepowania sumarycznego, a to wtedy, jezeli strony
sie na to zgodyly, albo gdy temu na zawadzie nie stoi prawo
formalne / procesowe / przez jednz ze stron na byle. Gdyby roz-
sprawa taka w pierwszej instancji przeprowadzona byla we-
zdlug postepowania zwykajnego w owych wyiszzych instanc-
cjach rozporozadana byc musi w dluj, przepisow postepowania
sumarycznego.

z skargi o umiescienie wyroku (skargi opozycyjne) po pie-
ranej przez ek uprzywilejowany bank austriacko węgierski
w celu sciagnienia pozyski przez bankowa hipoteke wdrilonej

(§ 55. statutów wydziału przy banku narodowym dla kredytów hi.,
potemnego utworzonego. (not. z 27. czerwca 1878. L. 66. D. p. p.)

f. Tak samo postąpić należy ze skargami o przywrócenie prze-
ciw sk. uprzywilejowanemu aktaśowi kredytowemu ziemsk.
w Wiedniu (Bohen Kreditanstalt) (art. 27. następ. 2. statutów,
reker. min. z 1. czerwca 1864. L. 49. Dz. u. p.)

g. Skargi przeciwko kłótni i kłótni w wyznaczeniu składowy
wykazanej przez rozkazy i kłótnie, lub śmierci człowieka
(not. z 5. marca 1869.)

Do następujących skarg odnoszą się także przepi-
sy procesu summarycznego, wszakże z ograniczeniami lub sba-
raniami:

a. Sprawy wekslowe bez względu na wysokość sumy (§ 12.
reker. z 25. stycznia 1850. ob. rozdz. III)

b. Sprawy stanowiące przedmiot procesu nakazowego
(reker. min. z 18. lipca 1859.)

c. Sprawy wynikłe z umów o najem lub dzierżawę (rozp. z 16.
listopada 1858.)

V. Strony i ich następcy (§ 8, 9, 10).

Należy od stron spór wiozących, czyli, recheq, w postępowaniu
nin. summarycznem działać przez adwokata, lub bez tegoż;
karta jednak strona winna stawiać osobiscie, gdy są to wypra-
żenie nakazi. Porozumienia się, takż w sprawie sądu wyptuchac stro-
ny co do faktów w nieobecności ich adwokatów, jeżeli tego

okoliczności wymagają, niemniej usunąć osoby, które zuchwilem
pomawianiem skarg i podaniem fałszywych i nieprawdliwych
lub się nieprzychylnie zachowują, albo nie są zdolne bliższemu
chyc się z rozumnymi w sprawie, polecając tymże, aby wzy-
wały do rozprawy adwokata.

Jeżeli strony, osobiście wystąpić się mające ni mieszkają
ją w miejscu siedliska sądu lub w jego pobliżu, wówczas ma-
ją być wysłuchane w sądzie, bliższym miejscach kamienicy,
ma na skutek wyznaczonej o to odzwyczaj (S. 8).

Wraz z zachodzącymi przesłankami do stawiania w sądzie oso-
bicie, mogą strony rozprawiać się przez pełnomocników, adwo-
katami nie będących. Pełnomocnikiem może być mężczyzna,
mający lat 24. a przedmiotem sporu dobrze obeznany i opatrz-
ny w pełnomocnictwo na piśmie. Pisarzy pokatnych znanych
nie należy przyjmować jako pełnomocników (S. 9). Notaryusze,
którzy nie są charakterem adwokatami, mogą w postępowaniu
sumarycznem działać jako pełnomocnicy stron, jeżeli z po-
mówienia się takich sprawowań cudzych interesów, nie robią
zarobku (jeżeli nie podejmują takich pełnomocnictw w sposóbie
zarobkowania) gdy nie idzie o akt notaryalny przez nich spo-
rządzony (rozkr. min. z 17. lutego 1852. L. 7431. i z 21. sierpnia
1857. L. 10357.)

Wszelkie inne, w ciągu procesu albo egzekucji wymagane
mogące podania - wyjąwszy skargę - podpisem adwokata o-
patrzone być winny. (S. 10.)

Przepis tego §^u podpisani adwokata nie wchodzi w zastósowanie, nie jeżeli wniejściu sędziy sądu, aaden lub tylko jeden adwokat się znajduje (reshr. min z 5 lipca 1859. 1122. Dz. u. p.)

Adwokat w następstwie głon dżiałac'moxe przez niego koncypianta (ora adw. §15.)

VII. O terminach

Obecnie obowiązuje § 5. noweli. x r. 1874.

(Obacz rozdz. XXXVII. kod. proc. cyw.)

VIII. O skardze. (§§ 12-17)

Skarga wymisiona być moxie słownie lub na piśmie (§12.) Jeżeli powód chce wynieść skargę słownie, wówczas sąd precede, wszystkim rozważyć, ma, czyli jest sądem właściwym, czyli powód jest mocen sam się bronić, jeżeli zaś dżiałac' winien drugiego, czyli do wniesienia skargi jest uprawnianym. Jeżeli w tych względach skarga jest nieprzyjmowalna, sąd winien o tem powziąć powoda słownie lub przez rozłożyc, jeżeli tego nęda, a zarazem napisać swe postanowienie w protokole urzędowym. (§13.) Jeżeli rozpoczęciu procesu nadto przeszkoda nie stoi na zawadzie, wówczas winien sąd przyjąć skargę, protokolarnie, a przytem wskazać powodowi sposob dla zwiztego i jasnego przedstawienia faktów, na których opiera się jego pretensya, lubież sposob do popierania swoich roszczeń potrzebnymi środkami dowodowymi, jak niemniej

do skutku, go pominięcie i adania zastawianego dorozeczy (§14)

Jeżeli sąd znajduje, iż skarga widocznie jest bezsubstancja, wówczas winien powołać na adwokata i słownie objaśnienie w tym względzie, jeżeli zaś powołane, sąd się nakłonić, aby dobrowoltnie od procesu odstąpił, rozpoczęcie postępowania sądowego odmówionemu mu być nie może (§15)

At: powołanie skargę należy wykreślić i skierować do rozprawy przez rozłożenie i temu wyrażenie doświadczenia, że sprawa sumarycznie rozstrzygnięta będzie. At ten skierować do rozprawy wzywając być winien powołać na adwokata, kartha, a wzywając / powołany zaś przez dorozeczenie mu opisem protokołu skargę. Gdy tego wolać ciwłość skargi wymaga, należy nakazać powołowi, aby złożył odpisy powołanych w skardze dokumentów, celem uregulowania takowych powołanemu (§16)

Jeżeli skarga probana jest na prownie, wówczas winien sąd wyznać, czy natychmiast termin do rozprawy sumarycznej w przedmiocie głównym, lub jeżeli z uwagi na przepisy §13. 14. 15. zachodziłyby ja, które w łpliwości, wprzód samego powołać wyśluchać proto ko., karne (§17)

VIII. Rozprawie.

A. Rozpoczęcie i przebieg rozprawy.

1. Powód tylko stawia się: (§18)

Jeżeli powołany nie staje na terminie, wówczas sąd nie sąd za przeciwną, oholichności faktyczne w skardze, przywiedzione, o ile takowe nie zostały wzruszone dowodami przez powołańskawa, nemi, i wrzeknie wyrokim o prawie, które według ustaw strasy

powodów w uwzględnieniu owej niesłuszności.

2. Porwany tylko staje (§ 18.)

Jeżeli prowadzić staje, wówczas wysłuchać należy porwanego w przedmiocie skargi, dać mu jego świadectwom co do okoliczności faktycznych, oile takowych przedstawione dowody nie abijają, i na tej zasadzie orzec o słuszności powołowi prawie.

3. Obie strony staje (§ 23, 24, 25 i 33.)

a. Sta rucyancy do rozprawy w sprawie głównej oznaczonej, starać się winni, aby przedewszystkiem osiągnąć bliższego wyjaśnienia przez wysłuchanie porwanego co do przedmiotu i porządku sprawy, a następnie, jeżeli porwany przedłoży powoła w uzupełnieniu i i rzetelną, uważa, że winni powołowi wyrokem takowym zasądzić, w razie zaś przeciwnym usiłować strony pogo-
dzić. Jeżeli zaś jedynie spór uwzględnić jednej okoliczności faktycznej, strata na proces kości pogodzenia się stron, wówczas może sąd proponować inną drogę, warunkową, na zasadzie której, w przypadku sprawy o skutku dowodu przez obustronne porozumienie, nie się ustanowionego, należy dobrać (§ 23.)

b. Jeżeli ugodą nie przysiębie do skutku, należy o tem uczynić wzmiankę w protokole i przystąpić natychmiast do rozprawy słownej w przedmiocie skargi. Stronom nie chcącym tego, stać z postępowania sumarycznego, wolno jest zgodzić się na postępowanie wyjątkowe pisemne. Winny to jednak osiadać, czyć przed sądem osobicie, wypaszy wtedy, jeżeli by stał nieobecności w miejscu, indyby sąd, albo stał nieobecny osoby,

nie mogą być, w których przy wyrokach sąd na przykład, pi-
semnej własnoręcznym podpisem, kon. poprawić może (S. 24).

c. W rozprawie słownej, toczącej się za pośrednictwem lub bez
pośrednictwa adwokatów, winien sąd zwracać uwagę nad tem,
aby postępowanie odbywało się w porządnym toku, i zwracać
strony, aby dokładnie i zgośnie z prawdą, podawały okoliczności
stanowcze i wymagaty potrzebnych środków dowodowych. Kładzie się
nie pościć należy, aby odpowiedziata flansowa o iżano na przykład,
czono przez przeciwnika okoliczności, i oświadczyła o dani swe
o wiarygodności przedstawionych przez niego dokumentów, tudzież
należy stronę obciążać skutkami, które zachodzią, gdy strona oś-
wiadcza jasnego oświadczenia. Osoby z prawem nieobciążane, po-
moxone być winny w razie potrzeby czasach postępowania są-
dowego, obowiązku i sposobie dowodzenia. Poprawa tak się
odbywać powinna, aby przedmiot sprawy wytworzoną był, ni-
jestrnie i obywateli stron, aby unikano wszelkiej straty czasu,
przez widoczne, doznawanie należą, lub już poprzednio przyto-
czono uwagi i twierdzenia, aby obrona, repliki i dupliki, raz
razono w protokole w no leżącym porządku, i aby na tem, o ile
można, proces zakończono. Dależ poprawia i ośparcia o tyle
jedynie dopuszczane być mogą, o ile tego wymaga wyjaśnie-
nie okoliczności sprawy. Pozwamy winien w owej obronie
wnosić wszystkie zarzuty i stawiać dowody, powołać na winien
przytaczać to wszystko w replice, co postrzyc może do ośparcia
obrony. Kładzie toli stronie dozwolono uzupełnić pominięte

przez przeciwnie dowody przez flony, prowadzić się mające do ich, poty, dopoki rozprawa namknięta nie będzie. Może nawet sram są, jeżeli po namkniętej już rozprawie postarzą się w niej niebeka, dności w jakimkolwiek bądź wglądzie, postarzenie wady za powołaniem, przywołaniem i wytęchaniem stron przez rozstrzygnięciem sprawy sprowadzić (§ 25.)

(Kazim. tryb. orzekł 2. kwietnia 187, iż w postępowaniu sumarycznym powołanie lub umieszczenie kasacji, swej skargi, choćby i na piśmie wniesionej)

d. Są nie może nigdy przyjmować lub wyciągać projektów do sporządzenia protokołów rozpraw procesowych, bądź to przez flony, spór wiedząc, bądź przez ich rzeczników ulgowych (§ 33.)

4. ^{ro} Zadawać stron nie staje

Z uwagi na § 7. postępowania sumarycznego (pod L II) wchodzi w rozstrzygnięcie § 26. kod. post. cyw. wedle którego na wniosek jednej strony, nowa wyznacza się audyencya.

B. Odroczenie rozprawy (§ 21 i 22.)

a. jeżeli jako powołany staje osoba nie zdolna się bronić sa, ma o to nieuprawniona do rozprawiania się w przedmiocie skargi, wówczas powinna być audyencya odroczone, a wowa, nie powołanego do stawienia się powołanie, przy wydaniu jej, sank flonowych, decydują do rozpoczęcia postępowania prawnego (§ 21)

b. Wyjąwszy ten przypadek, wtedy jedynym odroczeniem

autygenyji dozwolone być może jeżeli nie w toczonym rozpr.
excep. rozprawy celowi swemu odpowiednej, stoi na kuwadzie
przeszkadza, nie mogaca być przerwana, lub też gdy obydwie
strony, przez oświadczenie pisemne własnoręcznie podpisane
lub w obliczu sądu cywilnego, tego się domagają, albo gdy na
ten sam sposób w razie przedstawienia się jednej, strona druga sta-
wiająca, odroczenia sama żąda.

Jeżeli zaś nastąpi, iż odroczenie słownie lub na piśmie żąda,
nie jest niestosowne, wówczas może ona przystąpić należny do
rozprawy w sprawie głównej, a gdy nie staje główna, która żąda
odroczenia, wówczas może przepis § 16. w przedmiocie skargi ra-
dykować należny. Ale składający na autygenyji potrzebnych
dokumentów, lub w jakimś innym sposobie rozprawę uwarun-
kujący, winien stronie przeciwnej wynagrodzić żądane przez
to koszty (§ 22).

Czasie wchodzi w zastosowanie przepisy §§ 13-16. noweli
z 11 maja 1874. o odroczeniu autygenyji (księga II. Rozdz. II.)

C. Usprawiedliwienie niestawieństwa (§ 19 i 20)

W powyższych dwóch przypadkach pod A. wymienionych, mo-
że ten, kto bez własnej winy nie stanął na terminie, usprawiedli-
wić swe niestawieństwo, oraz żądać umieszczenia wyroku i wy-
znaczenia nowej rozprawy w przedmiocie skargi. Winien jednak
zwrócić wszelkie koszty wyprawkone stronie przeciwnej przez
swe niestawieństwo nawet w razie przychylenia się do jego
żądania. Prośba wniesiona, być może ustnie lub na piśmie,

lecz jeżeli w przeciągu dnia osiem, licząc od dnia, w którym przeszedł, da do stawienia się na audyencji usłata, która to prośba po myślnym strachaniu drugiej strony zadowolona być ma przez rozłożenie. Jeżeli sąd przychylił się do tej prośby, wówczas należy zaraz na terminie, wskutek jej wniesienia ustanowionym, przystąpić do rozprawy w sprawie głównej.

Prośba o usprawiedliwienie niestawienia się, wlocznie za późno wniesiona, a wręcz odroczone być winna (§ 19.)

Praktyka stosuje przepis § 19, do ramięstania terminu, wciągu którego czynność jaka miała być przedsięwzięta; termin spracimia się jednak § 7. (z wyjątkiem II), do postępowania summarycznego zawiera o tym przypadku żadnego szczególnego przepisu, a zatem ogólne przepisy postępowania sądowego stosować należy. (Rozdz. 34. kw. post. cyw.)

Jeżeli celem usprawiedliwienia niestawienia się prośbą zostaje prośba przed dniem doręczenia wyroku w sprawie głównej, wówczas wygłoszenie i doręczenie onego aż do zadowolnienia swej prośby nie bierze w rachubę być winno. Prośba w dniu doręczenia wyroku lub później prośbiana nie wchodzi w rachubę z wyrokiem. § 20. Dekr. nadw. z 19. lutego 1846. L. 937. z. u. s. stanowi że egzekucja z wyroku doroczonego, stronom wyczerzonego, nie może być wstrzymana, przez późniejszą wniesioną prośbę o usprawiedliwienie niestawienia się, przez co zmieniono § 20.

D. Zarzuty niewłaściwości sądu i sądu, w sprawie (§ 26.)

Odstąpienie rozprawy o dno w łasciwosci sądu lub xwrócenia skargi nie znajduje miejsca. Zarząd nie w łasciwosci sądu winien być niezręcznym na pierwszej audyencji na welotenczas, gdyby strony stawiały, xarabaty, ośroczona audyencji (Orz. najw. tryb. z 13. maja 1874. do 171. Rep. orz.)

Jeżeli w toku procesu okazuje się niewłaściwość sądu, wówczas mierzymam być ma natychmiast dalsze postępowanie prrex rexo, luyę, obejmującą powody. Wyjawy ten wypadek, spory o właściwość sądu lub xwrócenie, kargi łacznie z sprawą główną rozprawia, mi rozstrzygane być winny.

Jeżeli pierwszy sędzia wnatrzebie bezwarunkowo xaniodła, ściwego, a sędzia wyryx umieit to xreccienie, sędziawyszy nie wdając się w osadzenie sprawy głównej, poruczy łakowe sędziemu pierwszemu. (Orz. najw. tryb. z 17. lipca 1872. do 15. Rep. orz.)

W postępowaniu sumar. może być wykłuczony oddzielny rekns z powodu niewłaściwości sądu (reskr. min. z 29. października 1857. L 22 224 L 20. Dz. rząd. krajowego dla okręgu administra., xynego krakowsk. z 1857. oddział II)

IX. Odwodach (5527-33 i 35-41.)

A. Odwodzie z dokumentów (527-30 i 43)

a. Skarża srona ma okazać na xądanie prrexciwnej ory, ginoty przedstawionych prrex oibie dokumentów, a to na termi nie dorozprawy w przedmiocie skargi wyxnacxonym, a jeżeli ich prawdziwość xaprex xonę łęxi (529) wówczas należy ory,

ginalny i ataczyć do aktów procesu. Jeżeli zachodzi odmówienie co do pierwszego lub drugiego, wówczas dokumenty, za kasadę rozstrzygnięcia sprawy, brane być nie mogą (§ 27.)

b. Prawdliwość dokumentu zaprzeczona być może, chociażby sądowe jego przejęcie nie było żądane (§ 28.)

c. Oświadczenie oświadczającej się strony, co do prawdziwości dokumentu przez przeciwnika przedstawionego, potężone być winno i rozprawa w sprawie głównej. Jeżeli ten, przeciw któremu dokument stawiono, w ciągu rozprawy, w miejscu właściwym, nie wykaza wyrażnie, iż oryginał nie jest prawdziwy, lub prawdy, iony odpis niezgodny z oryginałem, wówczas oryginał za prawdziwy, a odpis za zgodny uważany być może (§ 29.)

d. Jeżeli oryginały przedstawionych dokumentów, lub akta do porównania piśm potrzeba są, zachowane w sądzie lub w innej jakiejś władzy publicznej, wówczas sąd o dostarczenie tychże do przejrzenia lub zrobienia z nich wyciągu przy rozstrzygnięciu sprawy, i urzędu postąpić się winien. Pod względem przejrzenia ksiąg handlowych stosować się należy do odświeżonych w tym względzie przepisów (§ 30.)

e. Cile porównanie piśm kastriguje nie wiary, ocenia się wedle właściwości i zachodzących okoliczności. Porównanie piśm sam sąd zwykle przedsiębrać winien. W wypadkach wątpliwych może wprawdzie zasięgnąć zdania i narady i ko, rozstrzygnąć przy rozstrzygnięciu sprawy. Wraz z tej potrzeby jednakże i nowy natychmiast i urzędu ustanowieni

i bez przywołania stron badani być winni, przyczem jednak przede-
pis § 41. w tym razie zachować należy (ob. ninj. B. 21) (§ 43.)

B. A dowodzie ze świadków (§§ 31, 39, 40 i 41.)

a. Jeżeli strona powołuje się na świadków, wówczas ona
należy w protokole rozprawy dokładnie fakta, na które
świadkowie słuchanymi być mają, lub też osobne artykuły
dowodowe do aktów dołączyć (§ 31.)

b. Jeżeli sąd uznaje potrzebę dowodu ze świadków, winien
natychmiast po zankniętej rozprawie zachować ich przede-
sobą do przesłuchania. Otakiem zachowaniem wiadomości
należy strony, a z czasem dozwolono im być winno stawiać
prawy odebranie przysięgi od świadków. Co do świadków zostę-
jących pod jurysdykcją innego sądu, należy wyśledzić ich,
zwłaszcza stosownie do prawa.

c. Sąd winien zaliczyć między z przedłożonych sobie przede-
strony stosownych artykułów dowodowych i pytań szczegóło-
wych, artykuły i pytania zwięzłe, jasne i nie dwukrotnie po-
minąć, objaśnić, naświetlić lub innymi sposobami. Jeżeli zaś ar-
tykułów i pytań szczegółowych nie podano, sąd sam powinien
takowe układać, zgoda świadków tak badać, aby od świadka,
wile można, otrzymać stanowczą i jasną wiadomość co do spor-
nych okoliczności faktycznych, i aby w razie potrzeby wiarog-
ność zeznań świadków należyście wyjaśniona była. Jeżeli
świadkowie innemu sądowi podlegają, wyprawnie winien
w odzwie o przesłuchaniu tychże, że postępowanie odbywa się

sumarycznie, a karaczem mieć o przedmiocie dowodu ze świad-
ków potrzebnych objaśnień (§ 40)

d. Pisma dowodowe i obrony dowodowe nie dopuszczają
się. Po namyślnym przesłuchaniu świadków wprost wyda-
nym będzie wyrok, a którym karaczem doręczyć należy str.,
nie przegrywającej sprócz powołań sądownia także opis ze-
znań świadków; jeżeli zaś jedna strona w przedmiocie zgło-
szonym w całości nie wygrała, wówczas razem z powołaniami sąde-
nia obydwom stronom doręczony być ma opis zeznań świad-
ków (§ 41) Ośmnia 1. sierpnia 1874. 669. Dz. upr. weszły w aśto-
sowanie § 18-22. noweli z 16. maja 1874. 669. Dz. upr. tyczące się
dowodu ze świadków i znawców (Rozd. XIV k. p. c)

c. Odwodzie ze znawców (§ 42.)

Sąd przyпускаjąc dowód ze znawców, winien postanowi-
wić, w jaki sposób, przy oznaczeniu przedmiotu dowodzenia, ozna-
mić obydwom stronom, przetrzeć, a karaczem wezwać ta-
kowie, celem wysłuchania tychże co do wyboru znawców; jeżeli
li zaś strony nie stawiają, albo nie zgoda się na stawiane
proponujące, wówczas ma sąd znawców według uznania swego
zamianować, i nie w końcu ma czynić obejrzenie przed się-
wzięć.

Przepis § 41 (Ck B d) stosuje się także do dowodu ze
znawców.

D. Odwodzie z przysięgi (§§ 32, 35-38.)

a. Jeżeli ofiarowano lub wskazywano przysięgi, wówczas

cas oile bym tym względnie wziętość powstaje moją, wymienie
maley imiona osób, które je wykonać mają. Ten, któremu oska-
zano przysięgę, uważanym być winien do wyraźnego oświade-
czenia się, czyli ją chce wykonać, czy też odkazać (§ 32.)

b. Przysięga oskarżeniowa lub uzupełniająca może być
wyrokiem nakazana, chociażby strony spór wiedzące nie zaofia-
rowały takowych (§ 33.)

c. Czyli przysięga odkazana, albo przysięga, w razie
jej nieodkazywania, może być, może to się zostawia roz-
wazaniu sądu. W każdym jednak przypadku odkazywanie nie jest
niekwestyjne, jeżeli takowe już przez rozprawie w przedmiocie
głównym nie nastąpiło. Jeżeli w ciągu procesu nie nastąpiło w
tym względzie żadne oświadczenie wyrażne i wyraźne, wówczas
może sąd wyrokiem dopisać jedynie przysięgi, wykonać się
mającej, przez tę stronę, której wskazywana została. Jeżeli zaś
przysięga, przez oświadczenie wyraźne, wyraźnie jest odka-
zana, wówczas wyrokiem dopisać można jedynie przysię-
gi odkazanej i tylko wówczas, jeżeliby sąd uważał, że odka-
zanie jest niedopuszczalne, dozwolaniem, może być wykona-
nie tejże przez stronę, której przysięga wskazywana była (§ 36.)

d. Jeżeli wymieniany wystawiciel dokumentu prawdzi-
wości pisma swego lub podpisu, albo protokółnego napisu, ma,
kierunki zaprzeczenia, wówczas ma każdą stronę przeciwną
może być skazanym na wykonanie przysięgi bez doświadczenia
wyrazów, wedle swej wiedzy i sumienia, że dokumentu ani on

sam, ani ktos trzeci, a jego przyzwoleniem nie pisat, ani podpisat. Ta przysiega, od ktorej nie moze. Jeżeli zaś strona, która stawia przeciw niej dokument, a nieprawdy wywodzi, nie jest mniemany wyslawicielem, wówczas od niej nawet wtedy, gdyby papierola proces, w imieniu przeciwnego, jako kurator lub zastępcy prawnego, odstąpić można wykonania przysięgi na to, że dokument podług swej najlepszej wiedzy, a nie prawdziwy poczynuje. W odwołaniu uluści tu kuwej stronie się przepis § 36. (tu pod c) (§ 37.)

e. Strona chce uchylić się od wskazanej sobie przysięgi, lub procesa koźcie wykonania przysięgi ze strony przeciwnika, powinna przedstawić pod czas rozprawy w przedmocie, głównym stwiera, że tego środka dowodowe. Po zamkniętej rozprawie uluści, nie sumienia albo oświadczenie (§ 305. i 306. k. p. s.) nie uważa się niej, ssa (§ 38.)

X. O wyrokach i środkach prawnych przeciw orzeczeniom sądowym. (§§ 34. 44-55.)

a. Jeżeli po zamkniętej rozprawie, sprawa natychmiast bezwarunkowo lub przez doproszenie przysięgi rozstrzygnięta, być może, wówczas wyrok wydany i stronie doręczony być winien. Razem z wyrokiem należy doręczyć stronie przysięgi, w której powstaje orzeczenie; jeżeli zaś i jedna strona w przedmocie, głównym w całości nie wygrała, wówczas powody orzeczenia obydwom stronom doręczone być mają (§ 34.)

Dla uniknięcia wątpliwości:

1. czyli w postępowaniu summarzem, w wyrokach I. inst. należy wyznaczyć termin do zgłoszenia się z wykonaniem przysięgi, aż do końca dnia 11. lub 17. grudnia, w którym wyrok wręca, my został? *tuż*

2. jaki termin do zgłoszenia się z tym dowodem należy nazwać, czy w wyroku ostatniej instancji?

postanowiono:

do 1. Gdy wedle § 44. przepis o postępowaniu summarzem, wyrok w temże postępowaniu zapadły, staje się prawomocnym po upływie dni 8. jeżeli w ciągu tychże nie złożono właściwego środka prawnego, przeto zgłosić się należy z wykonaniem przysięgi w ciągu dni trzech po upływie tego czasu.

do 2. Gdy przepis o postępowaniu summarzem żadne, go nie ustanawia w tym względzie terminu, stosując się do § 7. tegoż przepisu, zachowanym być winien termin 14. dniowy w kod. post. cyr. maxakrany. (Reskr. min. z dnia 15. lutego 1853. l. 29. dz. u. p.)

Także i w postępowaniu summarzem, żadnego nie ustanawia w tym względzie wygodywają się oddzielne powody (pro. budki) sądownia (Reskr. min. z 2. października 1857. l. 18534.

6. Od wyroku w postępowaniu summarzem, zapadłego można zgłosić apelację ustnie lub na piśmie najdalej w prze., ciągu dni 8. licząc od dnia ogłoszenia onego. Należyliwosci winny być razem z zgłoszeniem apelacji wniesione albo do proto,

kości podane. Uciążliwość, odwołanie, później przedstawione, nie
będą przyjęte, a obrońcy apelacyjny nie są dopuszczane (§44)
(Myra, xaxam p. xigleich/ w §44. xaxay tyle, co w tym sa,
mym terminie tj. uciążliwości mają być wniesione w tym sa,
mym terminie, który xakreślony jest na wniesienie apelacji.)
Zgłoszenia się xapelacyą lub rekurzą, na piśmie uokutecznia,
ne, wniesione być muszą w 2. okazach, x których jeden dorecxa
się stronie przeciwnej (rekr. min. x 7. maja 1859. L5925) Nie xia,
da się podpisu adwokata, skoro w siedzibie sądu nie ma ustanowio-
nych adwokatów (Rekr. min. x 18. kwietnia 1849. L1249 D. u. p.)

Jeżeli stronie wreczono wyrok bez powołań sądownia, lub
bez opisania xzwat. świadków, lub xdania xzwatców, a strona
xciężdała xuzupełnienia wyroku w ciągu czasu do xactwienia
apelacji ustanowionego, termin do xactwienia apelacji xaczyna
bieda dopiero od wreczenia wyroku, w prosty sposób xuzupełnio-
nego. (Uchw. najw. tryb. x 29. października 1872. do L26. Rep. ore.)

c. Rekurrey w postępowaniu summaryjnym winny być
w przeciągu dni osiemnastu do xreczenia xechłocy do sądu I. inst.
wniesione, albo do protokołu podane. Wrazie xoznania xwłoki
w postępowaniu, może każda strona opromać się udać do sądu
apelacyjnego (§45)

d. O postanowienach xwalających postępowania suma-
ryjnego, o zmianach xobroczenia rozprawy, albo xawia-
jących xozostuchanie świadków lub biułych, xawen obkrel-
my rekurrey nie xnajduje miejsca. Stronom xostawia się wolność

porządkiem wyroku, potężyć, uchylić, w tych względach
zachować, i apelację od wyroku rozstrzygającego, spór w
przedmiocie głównym. Przeważa, że chęć, wznajającym, niesta-
wianictwo na uchyleniu i na uprzedzeniu, lub dopuszcza-
jącym przywrócenia do pierwotnego stanu i powodu upłynięcia,
go terminu prekluzyjnego, rekurs wcale nie jest dopuszczal-
nym (§46)

Rekurs odrębny i skuteczny, nie ma miejsca, gdyby strona
umniejsza, i postępowanie sumaryczne wstąpić wbrew niej,
nie zaskarżeniem reszty. (D. nadw. z 23. czerwca 1847. L 1069. Z. u. s.)

e. Terminy do apelacji i rekursu przewidzione być nie mogą
(§47)

f. Sąd I. inst. uważa, odroczyć apelację i rekurs, jeżeli ter-
min do załatwienia takowych uchybiono; gdy zaś apelacja lub
rekurs, załatwienie będą w terminie właściwym, sąd przedłoży to-
kowi i zobowiązuje, nie wstąpić sądowi apelacyjnemu (§48)

g. Do załatwienia apelacji od wyroku, może się apelacyjny
zmieścić postępowanie, jeżeli istotne wady w rozprawie procesowej
i najpóźniej i nową rozprawę zaskarżyć; może nawet bez wzglę-
du na odbyte wady I. inst. przestępstwa i świadków i w sprawie
biegłych, nakazać dalsze postępowanie dowodowe, lub pro-
wienię przestępstwa i świadków lub narocznego objawienia. Te
rozporządzenia mogą nastąpić bez wyrażenia sądu
stron, jednakże tylko wtedy, jeżeli dla niektórych uchybień w po-
stępowaniu, rozstrzygnięcie gruntowne przedmiotu głównego

stało się niepodobnem, a z dalszej rozprawy należytego skutku
prawnego podobnie spodziewać się nie można (§ 49.) O tego za-
raz odwołania Sądu wyższego nie ma odrębnego rekursu. (Orz.
najw. tryb. z 2. czerwca 1853 do L. 9. Ks. orz.)

§ 50. Przepisy niniejszej ustawy, dotyczące apelacji i rekursu,
sąwół sądu apelacyjnego, a także innych, stosują się do rewizyi
i rekursów do najwyższego sądu, a także innych, o tyle, o ile orze-
czenia sądu I. inst. są zmienione lub zmienione przez sąd ap-
pelacyjny (§ 50.)

§ 51. Rewizye i rekursy do dworu, tj. do najwyższego trybu-
nału przeciw wyrokom i rozstrzygnięciom równobraznym, jako
nie dopuszczalne winien Sąd I. inst. odrzucić i uwzględnić (§ 51.) Ewe-
nie ten tryb się także postępowania wykonawczego i urzędow-
nego:

a) ma kasować wyrok w postępowaniu summarycnem
zapadłego (Orz. najw. Tr. z 3. września 1872. do L. 19. Rep. orz.) albo

b) ma kasować nakaz płatniczego w procesie nakazow-
ym, wydanego, chociażby nawet nie czyniono zażądań
przeciw nakazowi płatniczemu (Orz. najw. Tr. z 24. 8. 53 L. 54 Rep. orz.)

Przeciwie rekurs nadawczy jest ma miejsce od równo-
braznych rozstrzygnięć wprost i urzędni odroczeni, skargę dla
nie właściwości sądu w sprawie nadającej się do postępowania
sumarycznego. (Orz. najw. tryb. z 19. marca 1874. L. 69. Rep. Orz.)

Zażalenie na niewłaściwość przeciw równobraznym
wyrokom I i II. inst. nie jest dopuszczalne, i winno być odrzucone,

nowa i urzędu (wyrok najw. tr. z 18. listopada 1852.)

XI. Egzekucyi (§ 52-56.)

A. Zwracamy uwagę na to, że termin do zadośćuczynienia obowiązkowi i wyroku obejmujący dni 14. chociaż wyrok staje się prawomocnym w dniach 6, z tego wynika, że wykonanie wyroku reskr. „nie może dopiero pouptywić 14 dni.

a. Egzekucyi wolno domagać się słownie lub na piśmie (§ 52.) Wskazując ustnego domagania się egzekucyi wygotuje się rozchwyty dla dłużnika na dokładnym odpisie protokołu, dla poprzedzającego egzekucyi, na wyciągu z tegoż, delegowanego zaś do wykonania egzekucyi wiadomości tejże krawiedu (reskr. min. z 8. listopada 1855 l. 12976).

b. Wierzyciel, domagający się najcięższej ruchomości może żądać zastawu w ich oszacowania (§ 53).

c. Do sprzedawcy rzeczy ruchomych należącone być winny tylko dwa terminy, a najdrugim z tych rzeczy najcięższe, nawet nieważne szacunkowej sprzedane być mogą, jeżeli istniejąca cena otrzyma, ma być nie może (§ 54.)

d. Jeżeli skarga zawada się na dokumencie i atestującym na kupieckim, wiare, jednakże mimo tego dawno wiare, najcięższe dowodowi ze świadków lub na oszacowaniu, wówczas sąd dowolnie prawo dowi, nie mającemu jeszcze dostatecznego ubezpieczenia, egzekucyi, a nawet najcięższe ma ubezpieczenie pretensji skarga dochodzonej razem z przynależnościami. Powinno więc się domagać tej egzekucyi słownie lub na piśmie.

Najczęściej wspomniane może być dochodzenie na mocy przymusowej, jego stosownie do § 1425. kc. w sprawie atencji (§ 55.) Pomimo tego, przymus można być w sprawie, polegającej na dozwoleniu, na kupieniu, wiarę, następującym, niekiedy, iadami, w myśl, dekr. nadw. z 7. maja 1839. i zarządzie, autyency, z dodatkiem, w tymże sekrecie, a warty (ty zarządzie, proces egzekucyjny ob. Rząd T.) (Dec. majw. tryb. z 20. czerwca, ca. 1875. do § 80. Rep. orz.)

e. Tak samo zniezwolic, natych, porwanego, do ustanowienia, ca, bezpieczeństwa, jeżeli, nakłada, apelację, lub rewizję, od wyroku, pierwsz, szej, lub drugiej, instancyi, skazującego, go bezwarunkowo, na ca, cytatę (§ 56.)

Egzekucya, na bezpieczeństwie, w przypadkach § 55 i 56, objętych, stosuje się, obecnie, do przepisów, kodeks. min. z 18. lipca 1859. § 130. Dz. u. p. (ob. niżej, rozdz. T.)

Najważniejszymi różnicami między procesem, zwykłym, a summarycznym, są:

1. Skomunikowanie, do stron (§§ 14. 15. 25. 30. 40. i 49.)
2. Wyłączenie, odrębnej, rozprawy, nad zarzutem, niewłaściwości, faktu, lub sprawy, oskarżonej. (§ 26.)
3. Umieszczenie, faktu, w postanowieniu, przed, do zawarcia, sądu, (§ 23.) -
4. Złożenie, dowodu, z świadków, bez przedłożenia, karty, kontrowersyjnych, i zarządzenie, przesłuchania, świadków, bez

poprawnego wyroku przedstanowczego. To samo odnosząc do dowo-
dów i dowodów.

5. Aktywacja i wyłączenie przysięgi osacimkowej i inuipitnia-
jącej (§ 35. post. sum. i § 290 k. p. c.)

6. Obowiązek ślata do wyrażnego świadectwa się w toku roz-
prawy, czy przysięgę śladową sam chce wykonać, czyli też ożkażać.
W przeciwnym łowie przysięgę ślata wykonać winien przy-
sięgę, i takowej jui więcej ożkażać nie może. § 32 i 36. (Ob. przep. § 37 i 38)

7. Nioskaralność przysięgi i apozycją jej prawdziwości
pośpisu, jeżeli ślata jest nimismannym wystawicielem pienu, twier-
dzeniem tej przysięgi też zastawienia, wedle swj wiedzy i pra-
wici (§ 37.)

8. Zaprzeczenie prawdziwości pośpisu strony, a przysiężane
przez kuratora lub zastępcę prawnego, dxiatającego imieniem
tej strony.

9. Wykluczenie oświadczenia w celu nieofinansowania przeciwni-
ka do wykonania przysięgi, wyrokiem prawomocnym dofu-
sowania (§ 38. post. sumar. a § 305 i 306 k. p. c.)

10. Wyłączenie pienu doświadczenia, obron apelaacyjnych i rewi-
zyjnych (§ 44 i 50.)

11. Małność równocześnie domagania użegulnacyjnego
i ożpienia i osacowania nichomności d twimika (§ 53.)

12. Prawo powoda, wygrywającego proces do pierow II. inst. do-
magać się egzekucyi na zabieraniu (§ 56. p. sum. i § 341. k. p. c.)

Rozdział III

O procesie wekslowym

Proces wekslowy polega na postanowieniach reskr. min. z 25. stycznia 1850. L. 52. i z 18. lipca 1850. do L. 132. Dz. u. p. z któ-
rych ostatnie ma za przedmiot wydanie nakazu o acher pociągnięcia
malerystości wekslowej wskutek wyniesienia skargi o acher pociągnięcie.

Literatura: Blaschke: Der oesterr. Wechselprocess 2. wyd.

I. Przedmioty procesu wekslowego.

Przedmiotami procesu wekslowego mogą być tylko skargi wekslo-
we, wynikające z weksli przekazowych lub osobistych, któremiś,
choć innymi rozstrzygnięci wekslowych. W procesie wekslowym mogą
być dochodzone tylko następujące prawa:

1. prawo podważenia weksłu przeciw sturinkowi głównemu tj.
przyjemcy weksłu przekazowego i wystawcy weksłu osobistego,
(art. 22. 81. 98 i 10.)

2. prawo wystawcy weksłu przekazowego przeciw przyjem-
cy i wycożajemu. (art. 23.)

3. prawa interata przeciw wszystkim poprzedzającym im,

s autem i wystawcy weksła przekorowego (art 8. 14. u. w.)

4. Prawo następców wyreconego przeciw przyjemcy przez wrę-
cenie (art 60)

5. Prawo statnika przez wręcenie przeciw wyreconemu, te-
gora poprzednikom i przyjemcy weksła przekorowego lub wystawcy
weksła osobistego (art 63. u. w.)

6. Prawo wymienionych tu od 1-5 wierzyicieli wekslowych prze-
ciw osobom podpisującym weksła z twierdzeniami wymienionymi od 1-5.

7. Prawo wierzyiciela wekslowego z weksła pochodzącego przeciw
właścicielowi rzeczy zastawu wekslowy zastawionej, oile zastaw wy-
starcza na pokrycie wierzyiciela.

We wszystkich tych przypadkach nie b. daimy albo zapłaty sumy
weksla objętej, albo zabezpieczenia takowej. Wszelkie te skargi weks-
lowe są przedmiotem albo zapłaty, walizy tości wekslowej, albo jej xa,
zabezpieczenie jest to rzecz obojętna, czyli jako powód występuje no,
ba, która pierwotnie wskutek niewłaściwości wekslowego nabyła pra-
wo wekslowe, albo czyli występuje jej prawona bywa, jako to: cesny,
młynarz, sprzedawca; uchw. najpr. tryb. z 1. października 1861. L. 42. Ko. ora.)
Wszelkie inne rozstrzygnięcia, dotyczące się interesu wekslowego, nie mogą
być dochodzone na drodze procesu wekslowego, wotaczo:

1. rozstrzygnięcia z umowy o wystawienie weksła
2. Skarga wystawcy weksła przekorowego przeciw biorącemu
weksel, lub nie indosantowi przeciw indosantowi o zapłatę, walizy.
3. prawa przekorowego, płacącego sumę wekslową, nie stry,
mawczy pokrycia (art 23. u. w.)

4. Skargi przeciw recepcyjelowi wekslowemu niewłaściwemu (art 81. n.)
 5. Skarga wystawcy weksła przekazanego przeciw przekazanemu, jako takiemu.

6. rozszerzenia przyjemnej przez wyroczenie do zapłaty przewiązi i powodu, że zapłata sumy wekslowej nastąpiła przez głównego dłużnika lub innego wyrecepcjela (art 65. n. n.)

7. prawa i stosunku między wespół pospisanymi zachowującego.

8. skarga z tytułu abrogowania się (art 83. n. n.)

9. iżbami, aby wyłano wtopiszy weksła oryginalnego (§ 66. n. n.)

10. skarga o wypisanie weksła oryginalnego (art 74. n. n.)

11. skarga o wynagrodzenie stracony i powodu, że niechcącego lub nie, odpowiedniego unieważnienia o oświadczeniu protestu i powodu, że, wypłaty art 45. lub o nastąpieniu interwencji (art 58. n. n.)

12. prawa asygnatynowa przeciw recepcyjelowi wekslowemu który przeklat swe prawa przez siebie.

13. rozszerzenia i weksła, w którego posiadaniu powołuje się na najb. (orz. najm. tr. z 8. sierpnia 1865.)

We wszystkich sprawach między Towarzystwem kredytowym galicyjskim, z jego członkami jako takimi wyrokującą, do nadzorcy i uprzedzając władzę sądu polubownego, przyjemnie zachowane być musi postępowanie dla spraw wekslowych przez pisane. Stronom, któreby się wyrokami rady nadzorczej po, krzywdomeni być miały, stwarda jest droga do wyższych instancji stosownie do przepisów co do tego dla spraw wekslowych istniejących (§ 41 i 42. statutu z r. 1869.)

II. Właściwości sądu.

Skargi wekslowe mogą być wynoszone tylko przed sądy han-
dlowe i trybunały ds. sprawowania jurysdykcji handlowej prze-
wodzone. § 60. Np. Na mocy § 4. post. weksl. tudzież § 58. Np. właści-
wym jest między tymi sądami ten, w którego okręgu znajduje się:

1. miejsce wypłaty weksłu, lub też
2. wyznaczne miejsce zamieszkania pozwanego, albo
3. sąd w którego rejestr. handl. wpisany jest pozwany, albo
4. w którego okręgu znajduje się zakład handlowy pozwanego

Nawet nie stosują się powyższe okoliczności jurysdykcji, wresz-
cie, jako i w tych tylko sąd handlowy może być właściwym.

Przepisy § 2. i 3 post. weksl. stracily swą moc.

Właściwość sądu handlowego nie można się wyec (§ 47. i 60. Np.)
Skargę wywoławczą wekslową wynieść należy przed sąd handlowy
(§ 31. Np.) W sprawach wekslowych jedynie sąd handlowy może być
delegowany do rozpoznomia sprawy.

Rozumi się, że nie tylko powyższe skargi należą przed sądy
handlowe, lecz wszelkie prośby i pozwania takowych, dotyczący swy,
także i dozwolenia tymczasowych środków zabezpieczenia (§.
46. Np.)

Umorzenie weksli należy wytaczani przed sąd handlowy, w okre-
gu którego znajduje się miejsce wypłaty weksłu (§ 60. Np.)

III. Strony i ich zastępcy.

Strony dwiema muszą, przez adwokatów. Jedynie awaryty
przeciw nichowi kapitały lub ubezpieczenia mogą być wnie-
sione. bez podpisu adwokata, jeżeli nadstata je strona nie mie-
szająca w mieście siedzący sąd (rester. min. z 5. lipca 1859.)

Sprawy wekslowe, nie przekraczające sumy 105. Rłm. mo-
gą być przeprowadzone i bez adwokata na mocy § 16. k.p.c.

IV. O skargach wekslowych.

Skargi wekslowe są dwójakiego rodzaju:

1. o ubezpieczenie
2. o kapitał, należności wekslowej.

(O tych skargach traktuje prawo wekslowe)

V. Przedmiotowe traktowanie skarg (§ 4 i 6.)

Przed właściwy sąd miejsca wypłaty może posiadać weksłu
wszystkich Stronników wekslowych tą samą skargą, raportować,
przed inne sądy poza miejscem wypłaty weksłu można przynieść
więcej Stronników wekslowych, jeżeli

1. w tym miejscu zamieszkania leży w okręgu tego samego sądu,
albo jeżeli

2. zobowiązanie, powołanych z jednego i tego samego fa-
ktu pochodzi, np. zobowiązanie współpodpisanych jako to wię-
cej przyznających, więcej wystawicieli itp. w którym to razie
prawami postępują, temu sądowi handlowemu, któremu podle-
ga powołany na pierwszym miejscu wskazuje wymieniony.

Rezygnacja wekslowi, odpowiadająca, wielk. prawa wekslowego,
podlegają, wogóle, sądowi głównego Sędziego, i na tenże, i na
sama skarga naprowadzić być mogą. Jeżeli skarga wekslowa
wystosowana, była przeciw więcej osobom, każdemu prawowitemu
należny doręczyć zupełny egzemplarz skargi razem z wszyst,
kimi dołącznikami. Jeżeli mi podano wymaganą liczbę,
egzemplarzy razem z dołącznikami, egzemplarze opatrzone
w dołączniki w miarę ich liczby, doręczone będą, pozwany
w tym paragrafie, w którym ich wymieniono w skowicie, zawiesz,
liczby wyrażać należy, dla których ze współpozwanym skargi
nie doręczone. Przeciw tym skarga jest bezskuteczna.

VI. Zadanie powoda względnie rozporządzenie sędziego na wyniesioną skargę wekslową.

Ale skargę wekslową, o rabo piecenne lub raptację, należy,
doici wekslowej moce:

1. bez poprzedniego wytłuczenia pozwanego, a więc wprost
być wymownym nakaz, aby pozwany zwrócił na rękę skargi
sędzie, wekslowej, z należnymi w trzech dniach (po otrzymaniu,
niem egzekucji wekslowej)

a. rabo piecenne (nakaz rabo piecenne) (Schrotellm. paragraf 19)
lub b. raptacja (nakaz raptacji), (Fahring. paragraf 19), lub

2. sędzie moce nakazać postępowanie wekslowe, wskaz,
tek którego, później, w pierwszym wydaniu będzie wyrok (§ 9.)

Wskazanie do tych przywilejów, opiera, i na nie, powoda.

VIII Skargi wekslowe wydanie nakazu ptatni, xxgo.

Nakaz ptatniicy moze być wydany tylko pod warunkami §5
objętymi. Jeżeli skarga xaxadxa się na wekslniczym lub osobi-
stym, xaxpatrxonym we wszytkie wymogi dla ważności weks-
lu przepisane, a przeciw wekslowi nie powstała żadne wątpliwo-
ści, tuteż xaxspródx oryginalnego wekslu przed toż owo oryginalny
protest i oryginalny rachunek xwrotny xaxem x omnikiem
gietłonym (oile te dokumenty potrzebne są do xaxaxatnie nia
prawa powołtwa) w ów xas na xadanie powoła nakaxie, sódnia
porwanemu tuteżnikowi wekslowemu, bez poprzedniego wyśl-
chania go, aby umię wekslową xaxem x wykaxanemi praxyna,
lexytosiciami w trzech dniach pod xagroziem egzekucyi weks-
lowej xapitat.

Do weksli oryginalnych polixyci xaxery i kopije wekslu,
oile na nich xaxajdują się inlosy oryginalne, i na tych powo-
two się xaxaxadnia. Powót prodx xaxaxem kaxxtor sądowni i to
pod rygorem utraty takowych (Orx. majw. tryb. x 13. czerwca
1858. do L 30. Ks. Orx.)

Przeciw xwrotnie obowiāxanemu, xivalniającemu pro-
sicutora wekslu o xalorzenia protestu (art 42. ust. weksl.) moze
być nakaz ptatniicy wprost do xwołony bez potrzeby, aby pro-
wót w skaxtce utwódnit, xie w xaxerytym xaxsie przedstawił
weksel do xaplaty (Orx. majw. tryb. x 24 maja 877. do L 91. Rep. O.)

przypadki wniesienia zarzutów w terminie w tym samym, sądzie ad,
 rzędu postępowanie wekslowe ustne, w którym zarzuty uważa,
 nie będą do obrony. Zarzuty oznaczają się w napisie na wstępie „Za-
 rzuty p. M. H. przeciw. . . . Po zamknięciu postępowania sąd wy-
 daje wyrok orzekający, czy nakaz ma być utrzymany w mocy,
 czy nie, albo o ile to ma miejsce. Przeciw wyrokowi stawia, zwykle
 środki prawne, jako to apelacja i rewizja.

Jeżeli jest więcej pozwanych, wnoszących osobnie swe za-
 rzuty z każdym pozwany, przeprowadza się odrębne postępo-
 wanie, i odrębny zarząd wyrok. Wskutek wniesionych zarzutów,
 nigdy zaś przed wniesieniem tychże, powód nie może się
 zgłosić na zabezpieczenie (zaskr. min. z 19 kwietnia 1855. G.
 według uchwały najwyższego tryb. z 16. grudnia 1863. do L. 58.
 Ks. Orz. przeciw wyłączenia zajęcia lub oszacowania i sekwestra-
 cji zajętych rzeczy ruchomych lub nieruchomych, nigdy zaś
 opóźdzenia takowych.

VIII. Skargi wekslowe, pociągające za sobą zarządzenie postępowania wekslowego (§. 9.)

Jeżeli powód domaga się tylko zarządzenia postępowania
 wekslowego, lub gdy przyczyną wadliwości przedłożonych
 dokumentów są przychylenie się do niego do wydania zadanego
 nakazu zapłaty, natenczas ma skargę wyznaczyć należyć au-
 dyencyę, na czas jak najkrótszy do rozprawy słownej wedle pra-
 wa wekslowego, a jeżeli skargę wysłano przeciw kilku po-

zwyczajnym, zamieszkałym, przebiegiem w okręgu innych sądów kol,
legiańskich, lub w innych krajach koronnych, lub nareszcie
zagranicą, natenczas dzień do rozprawy w ten sposób, a na,
czyj należy, ureby kandyd powołanych na ławkę, albo osobi,
ście albo przez pełnomocnika stawic się mógł.

II Postępowanie według prawa weksel.

Postępowanie to ma miejsce wskutek skarg wekslowych
o kaptość, gdy:

1. w omiśnieniu zarzutu, przeciwna kasa wpiśtwinienia, albo
2. gdy wprost na skargę, zarządzone postępowanie weksel (VIII)

Postępowanie to polega, exciecia, na resk. min. a 25. stycznia
1858. exciecia na procesie iunarycznym; gdzie te przepisy są
wytarczają, stawać należy przepis, procesu sumary (S. 26 p. w.)

1. W procesie wekslowym stawiać rozprawiać należy. Postę,
powanie pisemne tylko wtedy może mieć miejsce jeżeli to pro,
sa, obydwie strony, przedkładać w tańszym czasie, po przepisane, osiwiad,
czeńie, lub jeżeli osobiście na aubienoyi tego sądu, i z ararem
obopólnie oznaczony terminy, w ciągu których piśma procesowe
omissione być mają (S. 11.)

2. W postępowaniu wekslowem zachowane będą przepisy
§ 48-20. 22 k. w. i. § 25. i 26. w. w. i. § 53. i 54. ustawy o postępowa,
niu sumarycznym, wszelako z następującymi zmianami:

a. prośba o uprawnienie do niestawienia na au,
dyencyi, powinna być ma w dniach 3. licząc od dnia, w którym sa,

zostata przeszkoda do stawienia się na audyencji, również i prośba o przywrócenie do pierwotnego stanu i powołanie upadłego terminu prekluzyjnego w ciągu 3. dni pomptywie tego terminu.

b. w wyroku, którym sporzwanego za upadłego w sprawie usna, no, należy wyznaczyć termin trzechdniowy do wypetnienia zobowiązania po nagrojeniem egzekucyj w ekolowej. Termin przeryna się, jeżeli od wyroku^{nie} apelowano i pierwszym dniem podroczeczenia, jeżeli zaś apelowano i pierwszym dniem, po kasacji prawomocności wyroku.

c. do skowla i prapięgi i złożyć się na lery w ciągu 24. godzin licząc od dnia, w którym wyrok stał się prawomocnym. W terminie wielkości się dni biegu pocatowego. (Uchwała najw. tryb. z 4. kwietnia 1865. do L 54. Ks. Orz.)

d. zgłoszenia się i apelacy i rewizy, tudzież odwozacy się do nich wywoły, uciachowości, niemniej rekursy od orzeczeń I. lub II. inst. wniesione być mają w przeciągu 3. dni podroczeczenia wyroku i wcalebnie rozstrzygni. (L 12) i Rewizy i rekursy przeciw równobreniacy wyrokowi i rozstrzygni przedkładają się najwyższemu trybunałowi, gdyż L 54. postępowania summaryczne, go nie ma zastosowania w procesie ekolowym. Ten krótki termin do wniesienia rekursu ma ten miejsce w postępowaniu wyko, mawczem, wszakże tylko o tyle, o ile się rozchodzi o rozstrzygni, któ, rapraxe przekajacy sąd handlowy w postępowaniu egzekucyj, nem wyłanę zostata Orz. najw. trybunału z 13. października 1874. do L 90. Ks. Orz.)

3. Powód może żądać w toku rozprawy zabezpieczenia na
leżności wekslowej w następujących dwóch przypadkach.

a. jeżeli pierwsza audyencyja na skargę wyznaczona,
została odroczona, albo jeżeli sąd rozstrzygnął przestuchanie
świadków albo obejrzenie naoczne, w których może powód w pierw-
szym przypadku na lub po audyencyji, w drugim zaś na dorocze-
niu rozstrzygnięcia żądającego przestuchanie świadków, lub na-
oczne obejrzenie, domagać się nakazu, aby pozwany w ciągu

3. dni po rozstrzygnięciu egzekucyi wekslowej należności weks-
lowej zabezpieczył. Żądanie nakazu domagać się może, jeżeli
odroczenie audyencyji nastąpiło wskutek przerwy z której
ze strony powoda lub gdy powód dokumentów oryginalnych do
zasadnienia skargi potrzebnych na audyencyji nie okazał (§13)

b. Jeżeli pozwany złożył apelację lub rekurację od wyro-
ku I. lub II. inst. którym mu wypisano obowiązanie bezwa-
junkowo nakazano, albo którym przyingerzono, a dopu-
szczone, wówczas powód może żądać wydania
nakazu zabezpieczenia należności wekslowych w 3. dniach
po wygaśnięciu egzekucyi wekslowej (§14)

Jeżeli pozwany w I. inst. skazany przez sąd apelacyjny
warunkowo lub bezwarunkowo został uwolniony, wskutek
przebiegu czasu i upływu II. zabezpieczenia już dostarczył,
najmówca jednakże pozostaje w jego mocy dopóty, dopóki wyrok
sądu apelacyjnego prawomocności nie nabędzie, lub aż do czasu
najwyższego trybunału nie nastąpi (§15) Jeżeli pozwany nie

1. wprost wybania nakazu xabexpiercenia, albo
2. xabexpiercenia xapoprzedniem jednaki przeprowadzeniem postępowania wekslowego.

Jak w tych przypadkach postąpić należy, postanowił m. p. 18 lipca 1859 do L 132. D. u. p.

§ 1. Jeżeli wierzyć w wekslowy w przypadkach art 25 i 29. ust weksl. i jeżeli wybania nakazu xabexpiercenia, a jeżeli doskrygi protest oryginalny jest. Wówczas, w przypadkach art 29. xabexpiercenia, w odwołaniu dokumentami wiarygodnymi okoliczności, xabexpiercenia, które ma być, wówez as należy, nakazać powołaniem bez uprzedniego występowania jego po xabexpierceniu wekslowej egzekucji, aby w ciągu dni 3. xabexpiercenia należało do wekslowego.

§ 2. Przeciw nakazowi takowemu powołamy w trzech dniach wniesić ma do sądu wszelkie zarzuty swoje. Próg terminu tego czasu, xabexpiercenia xabexpiercenia powołaniem sądownego nakazu; do niego odwołanie będzie, w których wniesione zarzuty na powołanie się znajdowały. W tym przedmiocie wyznaczyć należy jak najkrótszy termin do rozprawy wekslowej prawa wekslowego.

Przeciw dozwoleniu nakazowi xabexpiercenia rekursu ma miejsce.

§ 3. Jeżeli przeciw nakazowi xabexpiercenia w ciągu terminu ustanowionego nie wniesiono żadnych zarzutów, wówez as powoł. jeżeli strony nie gostrzyły się na inny sposób xabexpiercenia (art 25. u. w.) prawo mieć będzie użyć wszelkich środków egzekucyjnych dozwolonych w postępowaniu wekslowym, aby

zaprocedować do tego, iaby suma dłużna, w gotówce do sądu złożoną
restata.

Jeżeli zaś pozwany w czasie należytym nie odstąpił, wówczas
prowodowi i prawodawcy mimo to, jeżeli się rozprawy przedtym terminem
w § 2. wyznaczonym, dozwolone będzie zajęcie i oszacowanie lub
sekwestracja, jako prowizoryczny środek zaradczy, wszelkie zaś
inne środki rekompensacyjne wstrzymane będą, aż do chwili prawomoc-
nego rozstrzygnięcia procesu.

§ 4. Po zamknięciu rozprawy wyrokowi odstąpić na-
leży, czyżby za bezpieczeństwo utrzymującym być nie mógł, i
lub nie, i jakdalece od tego odstąpić należy.

§ 5. Jeżeli w sprawie w celu utworzenia zdanego za bez-
pieczeństwa domaganie się tylko wprowadzenia postępowania weks-
lowego, albo jeżeli i daniem wskazać wyrażonemu o wystąpi-
nieniu za bezpieczeństwo dla now, naderających w procesie,
tych warunkach należyć uchyleniem być nie może, wów-
czas na żądanie wyznaczonym być ma termin na jak naj-
krótszy czas do rozprawy według prawa wekslowego.

Po zamknięciu rozprawy i daniem wskazać wyrażone
wyrokowi ma być rozstrzygnięte.

Podczas rozprawy może być prowadzowi dozwolone zajęcie
i oszacowanie lub sekwestracja, jako prowizoryczny środek
zaradczy, jeżeliby pozwany nie odstąpił, któryby komi-
smie wymagalby zabezpieczenia dowołania lub obwołania
rozprawy. Prośba taż toli ma miejsca, jeżeli obwołanie ter-

minu nastąpiło a parostu przeszkody xasotajre stionu prawda, al.
 bo jeżeli nie przedtymow terminie dokumentów oryginalnych
 potrzebnych do xasadnienia skargi.

§ 6. Jeżeli wyrok wydany według § 4 uchylnyjący w swej mocy na-
 kaza xaberpiercenia lub też ustricione według § 5. do xowolenia xowolen,
 czy na xaberpiercenie p. xer. T. inst. naplatu a lbo xowolenie było
 umienione, w celu ko paxet doraczeniem xowolenia T. inst. jur. na,
 ko xowolenie xowolen było, woworas to lbo ulugo w mocy utrzymawem
 e. nie do xowolenia T. inst. nie staje się prawomocnym, lub xowolenie,
 m. xowolenie xowolenie będzie xowoleniem.

nie ja xowolenie xowolenie nie miesci w sobie xowolenie,
 xowolenie xowolenie, paxet xowolenie było winny takie i paxet xowolenie
 paxet xowolenie paxet xowolenie na art 25 i 29. paxet xowolenie.
 postaw. wima xowolenie xowolenie xowolenie 25. xowolenie 1850. A 52.

§ 8. Rozprawa, lychaca się xowolenie xaberpiercenia nie
 wystac. xowolenie paxet xowolenie xowolenie xowolenie, lbo xowolenie,
 xowolenie xowolenie.

XVII. Dochodzenie praw wekslowych i uprasto- ści dtrznika wekslowego.

Wierzyciel wekslowy xowolenie xowolenie xowolenie xowolenie albo
 jako wierzyciel uprastości, albo jako wierzyciel xowolenie.

W xowolenie xowolenie xowolenie xowolenie xowolenie xowolenie,
 lbo xowolenie uprastości, w xowolenie xowolenie xowolenie xowolenie,
 xowolenie xowolenie xowolenie xowolenie xowolenie xowolenie.

Ję wódcę i asort procen wyroczajnego (uolno go, pisemnego i su,
mającego) a nie wekslowego (§ 108. 120. 131. ust. z 25 grudnia 1868.)

Przez nas w uprzedzeniu oparte na osiwiadczeniach wekslo-
wych, i na innych po ogłoszeniu uprzedności nie mogą być wywie-
szone przeciw fał uprzedności.

Wierzyciel wekslowy mający wiarygodność i szlachetność obwa-
rowana, występujący takim jako wierzyciel rzeczywisty powinien
propagować swoje rozszerzenie, jak gdyby nie było uprzedności, w celach
przeciwstawiających namy. Nie należy wyłączać poście,
promania w sądzie uprzedności. Jeżeli jednak sprawa rozstrzygnięta
obciążeniem uprzedności nie ma w innym sądzie, albo dotyczy we-
kslowości, której rozstrzygnięcie nie jest byleś i rozstrzygnięciem
wyłączeniem obciążenia, wówczas wekslowy w zastawianiu przeciw-
stawić i włościności, a nie przeciw uprzedności obowiązują (§ 131.
i 138. ust. o uprzed.)

Rozdział IV

O procesie nakazowym.

Żądliškarga opiera się na dokumentach na zupełną, wiarę, kasługującym, powoł wędług §. 397. i 398. k. p. i sekretu nadw. z 7. maja 1839. § 358. mocniej żądać wygnaczenia lewinnu do audyencji i żądać natychmiast w skradzie, stosowne żądanie o do, zwolnieniu egzekucji celom ścigania dochodzonej należności. Postępowanie odnośnie równie się procesowi egzekucyjnym (Aluor rozdz. V). Akta notaryalne należą do rzędu tych dokumentów, a do celom ścigania należności na aktach nota, ryalnych polegających, zaprowadzono cesarskim rozporządze, niem z 21. maja 1855. do § 95. pōces nakazowy (Marubaisprozess) w krajach, w których instytucja notaryalna posiada istnia, ta, jako to:

1. w krajach, do składu byłej racoy niemieckiej należących, w których równocześnie instytucja notaryalna ust. z dn. 21. maja 1855. zaprowadzona, była.

2. w Dalmacji i

3. w W. Ko. Krakowskim.

Proces nakazowy polega na tym, że podobnie jak w pro, cesie mekslowym, sędzią do przeprowadzenia wy, stuchania porwa,

nego nakazuje temu, aby zobowiązanie skarga dochodzone
postragowaniem exekucyi w czasie (malerzytym) oznaczonym
wypłacił, lub za raty swoje wniósł. Z powodu przeprowadzenia instytu-
cyi notaryalnej w Galicyi i na Bukowinie przeprowadzono w tych kra-
jach z dniem 1. listopada 1858. wyżej powołane cesarskie rozporzą-
dzenie z 21. maja 1855, po inniej zaś zastosowano takowe a mianowicie
równi obywatelami wskutek rozpr. min. z 18. lipca 1859. do L. 130. Za-
kreś do należytosci i uwolnień dokonywanych publicznymi lub
prywatnymi, jednakowoż legalizowanymi, lub też do należytosci
intabulowanych.

Proces nakazowy ma obumieć miejsce:

1. w prośbie wekslowej, o ile na karcie wekslowej, o zaobserwo-
nie lub zapłatę wyniesiona, są wprost wyrażone nakaz zaobserwo-
nia lub wypłaty.

2. w przypadkach wyżej podanych, fraktyka i § 131. ustawy o
należnościach z 25. grudnia 1858. mówią, szczególniej w tych przy-
padkach pod 2. o prośbie nakazowej.

3. przy sądowych wypowiedzeniach kontraktów, o najem lub
dzierżawę, lub też przy napomnieniach sądowych w przedmiocie
wypróżnienia lub odebrania przedmiotów wynajętych lub wy-
dzierżawionych.

Proces nakazowy ma zasadnie ces. rozpr. z 21. maja 1855. i reskr.
min. z 18. lipca 1859. ma miejsce, jeżeli się rozchodzi o należytosc
pionizną, albo wypłacenie innego zobowiązania osobistego,
i powód twierdzi o wszystkich faktach uzasadniających jego roszce,

nia do porwanego, nie tylko co do przedmiotu zgłoszonego, ale też co do
mających do niego odnośności, następujących w pierwszym spisie przedłożonych
i co do ich zewnętrznej formy mieszkanym dokumentami:

1. Dokumentami publicznymi w kraju (w Austrii), prawomocnymi
sporządzonymi.

2. Dokumentami prywatnymi, przez tutejszą krajową sądy lub
notariuszy krajowych legalizowanymi, albo

3. Dokumentami na podstawie których wiarytelność skarga,
dochocona, intabulowana jest w tabuli krajowej, albo w księdze
miejskiej, gruntowej lub też górniczej (reskr. min. z 17. września
1859. L. 172.) jeżeli nie wisi rekurs, od sądownego rozpatrzenia, do
zwalającego intabulacji, a w koncie hipotecznej nie ma zapisku spor-
ności, nie potrzebują być wnoszone przez powoda, powód nie
jest więc obowiązany wykazać prawomocność uchwały hipote-
cznej (uchwała majw. tryb. z 25. września 1872. L. 76. ks. Brz.) —

Ale także skargę sąd wydaje polecenie porwanemu, aby do-
choconemu skargę, zobowiązania, unikając egzekucji, radość
wzywał w ciągu dni 14. a jeżeli porwany przebywa poza obrębem
krajem koronnym, lub gdy niewiadomo, gdzie przebywa, albo
gdy się rozchodzi o skutecznienie pracy, w terminie dłuższym,
nie przekraczającym jednak dni 45. albo gdy porwany w tym
samym terminie wniesie zażalenie swoje, (§ 1. 2. ces. rozpr. i § 1. 2.
reskr. min.) Termin ten nie jest obowiązującym.

Polecenie wamiankowane kończy się nakazem płatni-
czym, właściwie nakazem dopełnienia zobowiązania, gdyż

przedmiotem skargi nieprawdę jest nieocenienie sumy premiejnej.

Jeżeli przeciw kapitałowi lub udziałom mógłby być uczynio-
nym zarzut przekłamania, wykażenie nakazu zapłaty wstępującemu,
kończąc się, jeżeli zarzucił przeciwko lub wstrzymanie prze-
kłamania w wykonaniu będąc dokumentami wyżej poświadczonego,
druga. Powołaniem dowodzi się jeden egzemplarz pozwu razem
z odpisami z aktów sądowych, drugi egzemplarz z dokumentami
oryginalnymi zwraca się powołowcy. Gdy pozwu wyniesiono prze-
ciw więcej pozwany, każdemu pozwowcom dowodzi się całości,
ty egzemplarz pozwu razem z aktami sądowymi. Gdy nie poświadczo-
no, magister liczy egzemplarzy razem z aktami sądowymi, egzempla-
rze opatrzane w aktach sądowych w miarę ich liczby dowodzone będą po-
wołanym, w pozwach, w którym ich wymieniono w pozwie. Wrazo-
miej zaś wyraża się, którym z pozwanych pozwu dowodzone
nie będzie; przeciw tym pozwom zostaje bez skutku. (St. ces. rozpr.)

Gdy powód lub pozwany nie jest tą osobą, która w dokumen-
tach wyżej wymienionych, poświadcza jest za wierzyciela lub dłużni-
ka, lecz osoba, która wskutek stosunków prawnych, nie dających jej
pozwoli z dokumentu, wstąpiła w miejsce pierwotnie uprawnione-
go lub obowiązkanego, tudzież jeżeli pełnomocnictwa lub inne
do udowodnienia wiarygodności potrzebne akty sądowe przed-
kłada dokumentu, nie należy, do żadnego wyżej wymienionych do-
kumentów, i narazicie, gdy zobowiązanie powołanego w in-
nym względzie zawisło od dowodu faktów nieobjętych właściwym
dokumentem - wówczas nakaz zapłaty z zagrożeniem egze-

kręcy wstępy tylko wydanym być może, jeżeli te okoliczności albo, w odniesieniu do innych dokumentów, w oryginalach zachowały, mi, i do rzędu wspomnianych dokumentów należą, czyli (§ 2. ces. rozpr.)

Gdy proces nie nadszedł do wydanienia nakazu zapłaty, sąd odmówił zaskazania, jednakowoż zaskazani postępowanie istotnie rzeczy właściwe (§ 3. ces. rozpr.). Powołani sędziy jednak rekurs od tego, kręcy odnawiającej wydanienia nakazu płatniczego, i rekurs ten ma miejsce bez względu na przedmiot i kwotę wierzytelności tytuł, ko mciągudm i. i to według przepisów post. sumar. (§ 14. ces. rozpr.)

Przeciw nakazowi zapłaty służyć pozwaniem we wymog. kich, wyżej podanych przypadkach następujące dwa środki prawne.

1. rekurs wciągny Dni i. jeżeli pozwany utrzymuje, że nakaz płatniczy nie powinien być być wydany, że więc wydanie nakazu płatniczego mu odpowiada warunkom rozpr. ces. z 1855. i resk. min. z 1859. Rekurs ten nie ma mocy wstrzymującej ani co do rozprawy wskutek wniesionych zażądań, ani co do egzekucji na zażalenie pozwanej.

2. Zażalenie (Einreue) przeciw zaskazaniu skargą do, rehozonemu. Fakt i ośrodek dowodowe, które pozwany albo, w odniesieniu do, i zaskazanie dochozone nie istnieje, mają być przed, stawiane w zażaleniach, a nie w rekursie. Zażalenie musi się za obrotu i powinny być ustnie lub na piśmie wniesione w termin, nie, na dopełnienie zobowiązania na nakazonym, nie utrac, jąc dni biegu procesowego. Wskutek wniesionych zażądań

sąd zarządza postępowanie sumaryczne, a na żądanie jednej ze stron, dla ważnych jednak powodów, postępowanie zwykłe na piśmie. Poranki niecin postępowania sąd orzeknie wyrokiem, czyli nakaz zapłaty utrzymanym zostaje w swej mocy, czyli też, i jak dalece zmianie ulega. Przeciw temu wyrokowi stawa, rozprawy środki prawne, sumarycznem postępowaniem dowolne.

W przypadku wniesienia zarzutów, albo rekursu, albo obywatelskich środków, sąd udziela powodowi na jego żądanie egzekucyj na zabezpieczenie (Execution zur Sicherstellung) sposobu następujący: Egzekucya na zabezpieczenie prowadzona być może na majątku porwanego przez zajęcia i oszacowanie lub sekwestrowanie zajętych rzeczy ruchomych lub nieruchomych. Te sposoby egzekucyi także równocześnie mogą mieć miejsce i są nawet intencją doposażalną, jeżeli dla dochowania wiarygodności jego pierwszej zastaw był ustanowiony a nieskuteczność niego wiarygodnie wykazana jest (§ 4. rek. min.)

Powód, który zabezpieczony zastawem umownym, wyjątkiem sobie nakaz płatniczy, prowadzić może egzekucję na zastawie, nie potrzebuje udowodnić jego nieskuteczności. (Uchw. najw. tryb. z 10. października 1872. do 223. R. O.) Egzekucya na zabezpieczenie dowolna być może przez rozbiórkę bez wystąpienia porwanego. Rzeczy zajęte, będą, wedle okoliczności albo na sądowe zachowanie wzięte, albo trzymane sobie do przywrócenia oddane. —

mocy § 1374. powyższej księgi notaw zaobserwowana jest. Wzrostka
wedle tychże postanowień atoliowa przez, ona być uważana od chwili
li atoliowania, jako zastaw sąsiednie ustanowionej. Wierzytelno-
ści dochozowej (§ 7. reskr. min.)

Jeżeli sta odwrócenia składy, lub osiągnięcia korzyści przez
rachach w zachwaniu wziętych, a obojętne charakteru, potrzebne
lub konieczne, wówczas takowe zachowania być mogą, na iżowanie
jednej ze stron, a przyzwoleniem przeciwnika. W razie poru w tej
miejscu są. go z uwzględnieniem praw właściciela, przez
rachachy rozstrzygnię. W przypadkach bardzo nagłych może na
iżowanie kilku godzin bawić strony, nawet bez występowania prze-
ciwnika nastąpić potrzebne zachowanie (§ 8. reskr. min.)

Rekurs wniesiony od rozporządzeń w niniejszym protokole
nie wydanych, podany będzie w sądzie I. inst. pisemnie lub ustnie.
Przy przedłożeniu rekursu do wyroz. sądu, doręczyć należy prze-
ciwnikowi odwołującego się, rubrum rekursu lub protokół sądu
tego. W rekursie składowości i składowy, które w pierwszej inst. nie były
przedstawione, mogą być tylko wówczas przytoczone, jeżeli rozstrzyga
bez występowania rekurenta na jednostronne iżowanie przeciwnika, z sta-
tu wyłączone (§ 9. r. min.) Rekursy wniesione być winny w ciągu dni 8. po
doręczeniu rozstrzygnię, przeciwko którym wyłączone były. Rekursy wniesione po
upływie czasu tego, są I. inst. a wadyfikacji pisemnie odzwać powinien.

Do tego terminu nie będą policzone dni biegu pocztowego § 12.
r. min. Wykonanie dowolnej egzekucyi przez rekurs przeciwnicy
wyłączone, nie będzie wstrzymywane (§ 11. reskr. min.)

Rozdział V.

O procesie egzekucyjnym.

Jeżeli nakaz płatniczy, w poprzednim rozdziale smówiony, nie może być zaryskowy, a toli powód opiera na krytyce swą na dokumenciech zupełnie wiarygodnych, wówczas ma miejsce tzw. proces (nie postępowanie) egzekucyjny. (Executivprocess) Takowy polega na przepisach § 397 i 398. k. p. c. i Sekr. nadw. z 7. maja 1839. który to Sekret nadworny bliżej określa, jak powołane swa § 3. stanowi, co następuje:

Jeżeli skarża opiera się na dokumencie, który na zupełną, rzeczywistą wiarę, wówczas stwory powódowi prawo, nawet w przypadkach, należących do procesu pieniężnego, prosić o wyznaczenie terminu do antycypacji i rozprawy iż skarbca stacowne rozstrzygnięcie do zwolnienia egzekucji, celem wykonania prawa skarga, dochodzącego. Wskutek takiej skargi, sekcja bezwzględnie wyznaczy krótki termin do antycypacji z tem dołożeniem, iż porwany w razie niewstawięcia, za przynajmniej fakt, skargę, objęty, uważa, mym, i że co do rozstrzygnięcia powoda egzekucji, co z prawa wyprada, przeciwnie będzie.

A. Jeżeli porwany
a. nie stawia się w terminie lub

b. Stug uwagi na audyencyi sądowej, albo w postaniu na piśmie wniósłemu.

wówczas sąd przekształcać wprost kaci porwanego na zapłatę dochodzonej pretensyi w ciągu dwudzięciu dni pod rygorem egzekucyi.

B. Jeżeli zaś porwany poczyni takie karuty, a względem których wyrok sądu weryfikacyi wydanym być może, wówczas obydwie strony bezwzględnie ustnie rozprawie się między sobą, jeżeli to być może, w tym samym dniu wyrokiem rozstrzygnąć należy.

C. Jeżeli jednak karuty poczynione wymagają wydania wyroku przez sądownego w celu prowadzenia do woli, albo odroczenia terminu do audyencyi, wówczas rozprawy dalej prowadzić należy według przepisów kod. post. aż do rozstrzygnięcia sprawy wyrokiem; prowadzić zaś, jeżeliby nie był dostatecznie zabezpieczonym, na prośbę jego może być obowiązana, bezolnego dozwolona egzekucya na zabezpieczenie dochodzonej pretensyi wraz z należnościami ubocznymi. W tym celu może być dozwolone i zajęcie przedmiotów przez porwanego stosownie do § 1425. k.c. do depozytu sądowego i lokumy.

Do tej ustawy dotająco następujące uwagi:

1. postępowanie jest ustne
2. przed egzekucyjny na przedmiot tylko zapłatę sum pieniężnych
3. dokument, na którym powołano się spiera przedstawić

niekiedy oryginalnie i w odrysie; pierwszy zwraca się powołowi, drugi ucieka się porzuceniu.

4. w wyprawkach pod A. wymienionych za sprawę rozstrzygnięcia rewolucyjnego, o której istnieć rekurs.

5. egzekucya na xabax pieczeni ma miejsce nie tylko w wyprawkach pod B. b. ale według dekr. nadw. z 25 stycznia 1841. ta, która w wyprawkach pod A i B. a. / Egzekucya ma miejsce nawet, gdyby porwany zaprzeczył prawdziwości podpisu swego. Egzekucya na xabax pieczeni stowuje się obecnie do xabax. min. z 18. lipca 1859. (Odebranie poprawki i całość II. rozdz. XXX. pod L II. lit k.)

Rozdział VII.

O postępowaniu w sprawach, wynikłych z umów o najem lub dzierżawę w ogóle, tudzież o postępowaniu przy wypowiedzeniu i oddaniu najetych rzeczy nieruchomości, lub z nieruchomości urnami, niemniej młynów stałkowych i innych napłatkach wystawionych budowli.

Postępowanie to polega na postanowieniu ces. z 16 listopada 1858 L 213. D. u. p.

I. Przedmiot postępowania.

Przedmiotem postępowania są wszelkie spory wynikłe z kon. traktu najmu i dzierżawy, wypowiedzenia umów takowych, wszelkie sprawy z oddaniem i wyprośzeniem i amotacy. dzierżawianych lub najetych gruntów, budynków i innych rzeczy nieruchomości, lub spraw z nieruchomości, niemniej młynów stałkowych i innych napłatkach wystawionych budowli. Przeciwy ces. rozpr. z dnia 16 listopada 1858, gdy nowy posiadacz rzeczy najetych lub dzierżawianych występuje przeciwko najemcy lub dzierżawcy na mocy § 1120. k. c. (rozpr. tryb. z 14 lutego 1873.

Sol 40. Dopuszczamy wamiankowanego postępowania stosując się także do kontraktów (§ 1103 ff. ff. c.) według których dobro, celem prowadzenia gospodarstwa wypuszczane bywa, za stosunkowo, w całości, lub części, bez przyznania odbiorcy prawa użytkowniczego lub prawa płacenia czynszu ziemnego. Kontrakty te uważamy, że, w tym względzie jako kontrakty odrębne, chociaż wcale, prawem, uważać je należy za kontrakty wspólne.

II. Własność sądu (§ 1.

Wszelkie wyprzeczające sprawy należy, wystąpić, bez różnicy osoby, przed sądem powiatowy, w którego okręgu znajduje się przedmiot sprawy lub najmu. Jeżeli znajduje się on w okręgach kilku sądów, należy, do wyboru między tymi, siłą w kontrakcie jeden z tych, nie sąbowanie jest na ten przypadek wyznaczony, stary powołowi, w wypowiedzianiu, na ten, kto wypowiedzi.

Dorozumienie i porządki sądowych, i egzekucya przeciw osobom, postępującym, w wysłuchaniu najwyższego nadwornego urzędu marszałkowskiego, przez tenże wykonana być winno.

III. Postępowanie przy wypowiedzeniu (§ 2-10)

A. Wypowiedzenie w wykonaniu własnym,

§ takie, które jest potrzebnem według przepisów kodeksu, aby na, pozbawienie dozwolonego odnowienia kontraktu, lub aby takowy

rozwiąć.

1. Termin wypowiedzenia (§ 2.)

Wypowiedzenie kontraktu dzierżawy lub najmu nastąpić ma:

a. na przypadek szczególnej umowy strony o terminie wypowiedzenia, i zwrot przedmiotu dzierżawy prawidłowo tylko w tymże terminie; gdy zaś nie ma takiej umowy, wówczas

b. tam, gdzie przez szczególny wykaz miejscowy, lub wybrane w tym względzie przepisy, ustanowione są do ustąpienia z przedmiotów dzierżawy pewne dni roku oznaczonymi terminami wypowiadenia, nastąpić winno wypowiedzenie przed upływem ora, w tym względzie wyznaczonych.

Rozp. gub. zachodn. Galicyi z 8. lutego 1803 (deter. nadw. z 28 sty, cnia 1803. ustanawia dla Krakowa i przedmieść, co następuje: Umowa najmu zawarte na dzień, tydzień lub miesiąc, kończą się z upływem dnia, tygodnia lub miesiąca. Gdyby zaś zawarto umowę na dwa lub kilka miesięcy, bez oznaczenia ich liczb, i nie zastrzeżono wyrażenie terminu do wypowiedzenia, wypowiedzić należy na dni 14. przed upływem miesiąca, zaś w najmach czterocrotnych na 6. tygodni przed upływem kwartału, a w najmach pół lub całorocznych na 3. miesiące przed upływem tego czasu.

c. We wszystkich innych przypadkach wypowiedzian być winny dzierżawy przynajmniej 6. miesięcy; najmu przynajmniej 3. miesiące, a najmu, których umówiony czas trwania nie dochodzi roku, przynajmniej 14 dni przed terminem, w którym przedmiot dzierżawy lub najmu ma być oddany. —

Wypowiedzenie wypowiedzenia i jego wyrażenie tego samego
słownem, lub słowem, i wreszcie wypowiedzenie i jego wyrażenie
exequium unowiesnego lub nie unowiesnego. Wypowiedzenie
nie, nie mogło być wypowiedzeniem i tegoż wyrażeniem

Jeżeli wypowiedzenia nie wypowiedziało się, nie wypowiedziało
czyli duplikat powołania lub oświadczenia, które nie wypowiedziało, i
nakazem, aby nakazy w tym przypadku wypowiedzenia, jeżeli
myślał takowego i wypowiedziało, powołano i w tym czasie
ustnie, inaczey powołanie tego wypowiedzenia i nakazy
jeżeli nie było, a wypowiedzenia stało się wykonaniem. Nie
ma miejsca w tym czasie, a powołanie wypowiedzenia tego wypowiedzenia

Krona chce wypowiedzieć, w tym czasie, w tym czasie, w tym czasie,
kimczasie, aby wypowiedzenie wypowiedzenia, jeżeli nie wypowiedziało,
su nastąpić mogło. Wypowiedzenia takie wypowiedziało wypowiedzenia
nakazem.

Gdyby jednak mimo tego wypowiedzenia wypowiedzenia, nie
nastąpiło, a dopiero powołanie wypowiedzenia wypowiedzenia, w
§ 2. lit. a. b. wypowiedzenia powołanie wypowiedzenia, jeżeli
li wypowiedzenia nie było wypowiedzenia i nakazy w terminie w tym
względnie wypowiedzenia. (§ 7.)

Wypowiedzenia wypowiedzenia być winno temu, komu się
wypowiedziało, a na przypadek jego nieobecności, lub gdyby go
nie ustanowiono, jego ustanowionemu potwornemu, lub gdy
by takowy nie był ustanowionym, temu, kto w jego imieniu
utrzymuje nadzór nad wypowiedzeniem wypowiedzenia lub najmu.

Jeżeli wypowiadać nie jest jednej z tych osób na własne ręce orzec-
nem być nie może, natomiast usłowny przysięga na tych miastach,
powiadać nie w obecności domowników, którychby zastat, albo
swoich świadków i to mianowicie mieszkania, lub gdyby takowe
było namknięte, a wówczas odwiechać, dowiódzie także o powo-
dachi twarzą mianowicie, iż za otem sąsiedzi piśmienną, re-
clacyę.

Przybliżyć wypowiadać następuje miejsce doręczenia;
wszelako dla uwolnionych ustanowiony będzie bezwzględnie
kurator, któremu należy opisać wypowiadać w ścisłości i ra-
czym o tem mianowicie, iż wypowiadać nie może aniż
pozw. wypowiadać nie przybliżyć.

Tym samym ustanowiony doręczenia, a kurator przeciw
wypowiadać nie liczy się w takim wypadku od śnia, w którym
kuratorowi jego ustanowieniem oznajmiono (S. S.)

B. Wypowiadać nie zasadowe.

Wypowiadać nie zasadowe wywiera tylko w ten sposób skutek,
wypowiadać nie sądowego, gdy jest stwierdzone:

a. aktem sądowym

β. protokołem urzędowym podpisany przez stronę, któ-
rej się wypowiadać nie, lub przynajmniej

γ. poświadczaniem piśmiennym, wydaniem przez tę samo-
stronę, w formie dowolnej, przepisanej procedurą, cywilną, ślaski
Komentarz przywilejowy, -
aktowi to dokumenty (α-γ) zawierają do skutku wymienienie

nażwiaki i inion, stron obu, przedmiotu kontraktu dzierżawy, czasu, w którym tenże usłaje, i ich wih uskutecznionego wypowiedzenia (§ 9.

I przeciw takiemu zasadowemu wypowiedzeniu wniesć można do sądu przeciwnie we. oświadczenie na piśmie lub podać ustnie do protokołu, ^{ten} przeciw któremu wypowiedzenie jest wystosowane i to przed upływem dni 8 po onym dniu, w którym wypowiedzenie we, stug przewidzianego dokumentu nastąpiło, jeżeli chce uniknąć na, skutku w § 6. oznaczonych.

Przepisy, dotyczące się wypowiedzeń zasadowych zawarte są w § 20.

B. Prawdne upomnienie.

Przy kontraktach gwarantujących bez pośredniego wypowiedzenia pro upływie pewnego czasu, a zatem nie wymagających wypowiedzenia, może tak pisać najem lub dzierżawę, jako ten biorący w najem lub dzierżawę w czasie obawy, iżby przedmiot dzierżawy w malejącym czasie mógł być oddany lub odebrany, przeciw są, dowe zarządzenie, mocą którego przeciwnik z góry odbiera stos, wie polecenie.

Najpewniej takie, które w razie tykowi ciągu ostatnich 6 mie, sicy przed upływem czasu dzierżawy lub najmu przysięgam być może, nakazanie należy przeciwnikowi z zachowaniem przepisów § 6. Stosownie do wypadku, by przedmiot dzierżawy w czasie orna, cionym pod zagrożeniem egzekucyjnym został lub odebrat, lub ten wnioś w dniach 8. na piśmie lub ustnie we zarzuty do sądu, gdyż pro upływie tego czasu zarzuty nie będą dopuszczalne, lecz nakaz

zwrotu lub odebrania przedmiotu dzierżawnego lub najmu
stanie się wykonalnym. Z powodu zamieszczenia tego terminu
nie ma miejsca restytucja (§ 11.)

IV. Postępowanie w sporach wynikłych z kontraktów o najem i dzierżawę (§§ 12, 13, 15 i 16.)

Dowodkach sporów z kontraktów dzierżawy i najmu, które
wobec być winny przepis o postępowaniu sumarycznem, biorąc
atoli wzgląd na szczególne postanowienia zawarte w ces. posta-
nowieniu z 16. listopada 1853. a to bez różnicy, czy spór toczy się o ist-
nienie kontraktu, lub tylko sprawa z tego, tudzież bez względu na
jakieś pretensje i na ilość nakazy toci. Postępowanie w sprawach
drobiarżowych nie ma miejsca, gdy skargi wypływają z kontraktu
najmu lub dzierżawy, wyjąwszy, gdy w nich widnieć tylko ościs-
lenie czynszów dzierżawnych lub najmowych (§ 4. ust. 2. § 73.)

Zarządy czynione przeciwko nakazowi wyslanemu na mocy
§ 6. lub 11. uważane będą za skargę (§ 12.)

Zarządy te nie będą obroną, jak w procesie wekslowym i na-
kazowym, z czego wynika, że obrona czyniąca zarządy występną
je jako powód, a zatem uważać winna zarządy tak jakto uo-
gółe powód jest obowiązany. Obowiązek dowodzenia ciąży na
stronie czyniącej zarządy.

Wszelkie postanowienia sąpatronu być mają zastosowania,
zwłaszcza, w sprawach dzierżawy, lub najmu" tudzież załatwiane

rozprawy przez sądy i największym pośpiechem. Rozprawy odby-
wać się będą, tak i po kasacji, jak i sądownych i wyjątkiem niedzieli i świąt.
W rozprawach nad karantami przeciw sądowemu wypowiedzeniu,
nieumiejnieniu nad porwaniem, którymś dochodzeniu i niesieniu lub wyga-
śnieniu kontraktu ścierawy lub najmu i innych przyczyn, a nie
z powodu upłynięcia czasu, albo też z powodu odwynajmującego od-
stąpienia rzeczy i nieruchomości lub majątkowych, wchodzą w zakres, o
wami przepisów § 13. i 14. a warto następnie wyjątki od postanowienia
postępowania sumarycznego:

a. jeżeli ządaniem jest rozwiązanie kontraktu ścierawy lub
najmu, z powodu zamieszkania nieruchomości kapitału czynszu w ora-
sie właściciorym, wtedy karant potrącenia o tyle tylko ma miejsce,
o ile do momentu przesłania przeciwstawionej należności w całości nie
potrzeba przeprowadzenia dowodu ze świadków lub anawców.

b. świadkowie, których przesłuchanie i przesłuchanie dni nie wystąpić
nie może, nie będą mogli być przesłuchani na karant przeciwnika.

c. do dowodu przysięgi przystąpić należy w ciągu 3 dni po za-
sądzeniu prawomocności wyroku, a gdy tenże w ostatniej sprawie in-
stancji, przetoż dorozumien.

d. zgłoszenie się do apelacji i rewizji, z którym połączone być
winny karalewnia, jak największej ulozonem, tudzież rekursu i
rekursu pierwszej lub drugiej inst. wniesione być winny na po-
siedzeniu lub ustnie w trzech dniach po dorozumieniu wyroku lub reso-
lucji do sądu pierwszej instancji.

e. rekurs do sądu rewizyjnego wydanych na zasadzie § 6. i 11. nie mają

miejscu.

f. prośba o usprawiedliwienie nie stawienia się na audyencji
wmissiöną być winna w 3. dniach od dnia, w którym nastąpił przeorko,
tak do stawienia się na audyencji, a prośba o restytucję z powodu ubie-
głego terminu przekroczynego w 3. dniach po upływie tegoż ter-
minu.

Laryuty lub dawoty, które w rozprawie wskutek postanowień pod
lit a. i b. ni mogły być przeprowadzone, mogą być przez tego, który
inaczej straciłby takowe, przedstawione i przeprowadzone z apro-
bą odmiennego postępowania summarycznego.

V. Środki zabezpieczające praworządność (§14)

Jeżeli przedmiot skierowany lub najmu używany byłwa niego,
dnia z kontraktem lub w sposób, który go wibecznie naraził na ze-
pawie lub stracie wartości, lub który mu zagraża szkoda niepowroto-
wana, tedy zabezpieczona być może ukreśleniem przedmiotu skier-
owanego lub najmu postępowania rozprawy, na wiadomości strony
zagrożonej, a to albo bezwarunkowo albo w celu okoliczności za u-
bezpieczeniem; narazicie przedmiot powierzony być może tej stronie,
która przeciwnikowi daje ubezpieczenie.

Jeżeli więc tylko o pojedyncze zabezpieczenia, celem zachowania
przedmiotu najmu, lub w skierowaniach oświadczeniach porzą-
dnego gospodarstwa, albo tylko o charakter pojedynczych oświadczeń
wymagających, tedy sąwnakazać może przedsięwzięcie właściwych za-

zawzięci, albo zaniechanie wspomnianych szkoliwych czynności, a to pod karą pieniężną lub aresztu, wszelkie okoliczności zaplanowaniem bezprzezwania, za następstwa z tych czynności wynikające. Takie tymczasowe frotki zarchizowane być mogą prawidłem tylko, powy, stuchaniem strony kuziej. Wnaglącem i poświęceniem nie bezprze, czwistwie, wywierającym się ze zwłoka, może jednak sąd zarchizować zarchizację nawet bez wystuchania strony przeciwniej. Pokuś mi pomostrymnie wykonania takich tymczasowych zarchizacji (§14.)

II Termin do ustapienia z przedmiotu najętego i wykierowanego, gdy obowiązki ustapienia jest już nieważliwy (§17; 18)

Jeżeli wypowiedzenie kontraktu dzierżawy lub najmu (§6) lub nakaz odebrania albo oddania przedmiotu najętego lub wykierowanego (§11) nie były zaprzeczone, albo też wyrok prawomocnym uznano takowe za skuteczne, tedy najemca rzeczy ruchomych, tam, gdzie szczególne przepisy nie ustanawiają nic innego, ze względu na zwyczaj miejscowy, rozpocznie spiesznie, nie najpóźniej trzeciego dnia, przed upływem czasu najmu i o, stawi temu, kto ponim obejmuje przedmiot najęty, winien przy, zwożeniu i dostarczeniu na schowanie części jego ruchomości, zarchizacji ostatniego dnia czasu najmu, spisać i oddać w zupełności przedmiot najęty. (W Krakowie trwa ten czas przez 8 dni, licząc od

Śnia, w którym się najem koniecy, albo na mocy zwyczaju.
 Dobalnie rozpocznie dzierżawca opuszczenie dóbr dzierżawio-
 wych, w których znajdują się budynki, najdalej ósmego Śnia
 przed upływem czasu dzierżawy i ośmiu sędziów tyle tego roku,
 jak budynków, i aby w nich całe swoje ruchomości mógł po-
 mieścić, i ile takowych potrzeba do dalszego prowadzenia
 gospodarstwa; ostatniego zaś dnia czasu dzierżawy opuści
 i ośmiu przedmiot dzierżawy w zupełności. Inne przedmioty
 dzierżawne oblane być winny bezwzględnie i upływem ca-
 su dzierżawy. §. 17.

Jeżeli wskutek skargi bez poprzedniego wypowiedzenia
 umiarkowano kontrakt dzierżawy lub najmu narozumiany lub
 reguły, natomiast ustanawiają się w wyroku terminy wyżej
 (§. 7.) podane (§. 18.)

VII. Egzekucya (§. 19. 20 i 21.)

Gdy dzierżawca lub najemca celem dopelnienia obowiąz-
 ku częściowego lub zupełnego opuszczenia i oddania przed-
 miotu dzierżawy lub najmu nie przeciwstawia potrzebnych
 kwotom i roków ani do pełnienia ostatniego Śnia, w którym
 do tego był obowiązany, natomiast takowe nakuteczniono-
 będzie na zaspokojenie tego, komu na tem należy, jeżeli tego
 samego Śnia przekaże, w cięskolichności i zapomną strażij.

Jeżeli czas najmu lub dzierżawy upływał przed praw-
 mocnością sądowego orzeczenia, a płacone wskutek czynne,

nych warunków, natomiast przeciwko niej sęgnąć może i orzeczenia, poczynając od drugiego dnia porażonej tegoż prawomocności, albo drugiego dnia po doręczeniu orzeczenia wydanego w ostatniej instancji (§ 19.)

Jeżeli nadano sęgnąć na mocy wypowiedzenia na sądowego (§ 9.) przeciwko któremu nie wykonano warunków, a w dowód którego sędziowsko poświadczenie notaryalne, protokół urzędowy albo poświadczenie strony przeciwnej, wszelako legalizowane, natomiast prośbie bezskuteczne, a więc przepisów zawartych w § 19. nadziei nie mieć należy. Jeżeli jednak dla udowodnienia skutecznego rozpoznania przedłożono tylko dokument prywatny, toby na podstawie sęgnąć, oparte na tym dokumencie, wyznaczyć należy jak najkrótszy termin do audyencji, we, dla skoliczności jeszcze na ten sam dzień, na który jednak tylko, nad tem pytaniem rozprawa toczyć się ma, czy proświadczenie jest prawdziwe.

Jeżeli przeciwnik wyrażnie temu nie zaprzecza, lub nie stawia mu terminu, sęgnąć bezskuteczne ma być dozwolone i wykonane będzie. Gdyby jednak prawdziwości dokumentu zaprzeczono, sąd wyda wyrok po przeprowadzeniu w tej mierze rozprawy (§ 28.)

Wypowiedzenia, które strony skierowały lub najemcy nie podlegały warunkom, tudzież wszelkie przeciwnemu, uzyskane zarządzenia tymczasowe albo rezolucje i wyroki

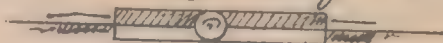

sa skutecznie i wykonalnie, także przeciwno jego potwierdzący lub pojmający, choćby nawet wypowiedzenie przeciw temu sta, temu nie było wystosowane, lub takowy dorozprawny nie był przywołany.

Gdyby jednak między prawnym w dzierżawę lub najem, a potwierdzającym lub pojmającym, zachodziła szczególna umowa, tacy sądowe rozstrzygnięcia, rozstrzyga lub wyrok wyśledzić należy także przeciw potwierdzący lub pojmującym (§ 21)

VIII. Dorozumienie odnowienie kontraktów o najem lub dzierżawę (§ 22.)

Kontrakty dzierżawy lub najmu, które ganią z upływem czasu, bez przeciwnego tychże wypowiedzenia (§ 114 k. p. c.) wtem, czas tylko wskutek tego, że dzierżawca lub najemnik dalej wyczerpa przedmiotu dzierżawy lub najmu, lub z niego najtkujsz, a prawnym, który w najem lub dzierżawę tenże ^{nie} opiera, umawiać należy za odnowienie w sposób dorozumiany, jeżeli w 4 smach po upływie czasu dzierżawy lub najmu, albo gdyby kontrakt taki pierwotnie na krótki czas, niż na miesiąc, a warty ostat, w czasie ponajaczym się, płoćwiecau pierwotnie umińskiego po upływie kontraktu, ani prawnym, który w dzierżawę lub najem niowy, most prawnym, który w dzierżawę lub najemni o sobe, branie przedmiotu dzierżawy lub najmu. —

Rozdział VIII.

Postępowaniu w sporach o naruszenie posiadania.

W celu odzyskania posiadania już utraconego, służy:

1. właściwa skarga wydobywca czyli o własność (§ 336. k.c.)
2. skarga wydobywca na zasadzie prawnie domniemanej własności powoła (§ 337. k.c.)

3. skarga na mocy § 346. dozwolona przeciw wszelkiemu posiadaczowi.

Skargi pod l. i 2. rozpoznawane być mają wkrótce postępowania zwykłego. Dla skarg pod l. 3. i dla skargi z powodu niepokojenia posiadania, zaprowadzono odrębne postępowanie postan. ces. z 27. października 1849. L. 12. dz. u. p. i skargi te nawiązuje „skargami o naruszenie posiadania” a postępowanie „possessionum summarium”.

I. Właściwość sądu

W dziale I. podaliśmy zasady § 35. Np. objęta, wedle kraj. tryb. ko sądy powiatowe właściwemu są. do osądzenia skarg o naruszenie posiadania.

II. Skarga o naruszenie posiadania.

A. Warunki:

Warunkiem tej skargi jest naruszenie posiadania, a więc niepokojenie w posiadaniu, albo wyzuoanie z posiadania. Po, wod przedstawia fakt ostatecznego spokojnego stanu posiadania i fakt naruszenia tegoż, a wraciu za przeciwnia tych faktów wo, wodni takowe. Naruszenie, tj. bezprawne prerwanie dotychczas, sowego faktycznego stanu, nastąpić moie, albo prer faktyczne wtargnięcie się, pro którego nastaniu, posiadacz znów tak swobo, dnie rozradzić moie rzeczą, jakto prer naruszeniem mocy, nie mógł, albo naruszenie polega na istotnem wyrzucaniu so, tychczasowego posiadacza, który ostatec zostaje wykluczonym ostatecznego wpływu na rzecz lub prawo. Z tego wynika, iż samotyko zatrzymanie rzeczy lub samowolna zmiana tytułu właśnictwa nie są naruszeniem posiadania (Stosownie ter. reskr. min. z 17. marca 1856. L. 2126. stanowi, iż w sprawach o ustąpienie z mieszkania lub skieroway, nie ma miejsca za, strowanie postanowienia ces. z 29. paźd. 1849.) Polega to na tem, że według §. 5. rozp. ces. przy rozprawie, w przedmiocie na, ruszenia, rzecz idzie jedynie o dochodzenie i udowodnienie osta, tniego faktycznego stanu posiadania i następnego tegoż na, ruszenia; iż przeciwnie pytania dotyczące się tytułu prawnego, Sobraj lub lejwary, w wyexajnej drodze prawa rozwiąza, ne być mają. Ustawa mówi o faktycznem posiadaniu, prer co wyrazić chce, iż do tabularnego posiadania nie może być

posiadanie resp. ces. o naruszeniu posiadania, i że ten, kto sobie, w nabyć chce posiadania lub przypisać silniejsze prawo do posiadania, udac się musi do wyrażonej drogi prawa. Sąsiedzi, nie tylko tego faktycznego stanu posiadania, który miał miejsce w chwili naruszenia. Jest to rzecz obojętna, czyli naruszenie nastąpiło protajemnie, czy też gwałtem lub podstępem (§ 345. i 1464. k.c.) Sam tylko sposób wykonywania prawa pierwszego, które pomimo tego zostało wykonane, bywa bez wszelkiej przeszkody i bez wszelkiej zmiany faktycznego stanu, nie może być uważane za naruszenie w rozumieniu rozp. ces. z 27. października 1849. W takim przypadku posiadacz wystąpić może ze skargą wywoławczą (uchw. najw. tryb. z 2. grudnia 1853.)

B. Przedmiot naruszenia posiadania.

Przedmiotem mogą być ruchomości i nieruchomości, tudzież prawa np. dzierżawy i najmu i inne prawa. Najmujący w faktycznym posiadaniu rzeczy najętej, może wynajmującego naruszonego, może przeciw niemu wystąpić ze skargą o naruszenie posiadania. (rozp. najw. tr. z 7. stycznia 1853. § 3. Ko. Grz.)

C. Powód

Skarga o naruszenie posiadania fluxy jestymie posiadaczowi, nie dzierżycielowi, jako takiemu (§ 345-347, 857. kc. i §. 2-5, 10-15 rozp. z 1849.) a to bez względu, czy posiadanie jest prawnem lub nieprawnem, godziwym lub niegodziwym, i

czy powód jest posiadaczem w dobrej lub złej wierze.

Twierdzenie, że skarga o naruszenie posiadania skutkuje także posiadaczowi wadliwemu, nie zawadza przepisu § 346. k.c. bo § ten nie oznacza obojętowość, lecz obojętowość, tudzież istnieje tylko jedno posiadanie, i tego broni przestawa, a sprób jego powstania jest według § 339. całkiem obojętny.

Wobec tego tylko zachodzi wyjątek, gdy porwany czyni naruszenie, nie powód od niego, (tj. porwanego) nabył posiadanie w sposób wadliwy, wtedy bowiem sam porwany, może wystąpić przeciw powołowi, z skargą o naruszenie posiadania i zrobić, cennie rzeczy bezprawnie zabranej. Wolno mu więc prawo to wykonać, i w sposobie naruszenia (excepcoji) co za sobą pociągnie ten skutek, że powód będzie z skargą oddalony, a porwany powstanie w posiadaniu; przypuszciliśmy, że w razie, iż powód wadliwie posiadał powód nastąpił w ciągu czasu na wywiezieniu skargi o naruszenie posiadania określonego (ob. mixij). Do tego tylko przypadku odnosi się § 347. k.c. i § 10. post. ces. Nie wadliwość posiadania powoła jest więc w ten sposób tylko stanowczą, gdy porwany naruszył, i powód od niego nabył posiadanie, z i vi, clam vel precario.

Żto posiadać także prawo na rzeczy cudzej, która bez zaliczenia takiej nie jest wykonalnem, np. prawo dzierżawy, czy biorącego w najem, ma jako posiadacz prawa (nie jako dzierżyciel) samodzielną skargę posiadawczą dla obrony dzierżawy. —

Poliga to na zasadach prawa karnego, iż Sierżant jakoby taki bro,
nie może swego Sierżantia w drodze koniecznej, obrony.

D. Prowany.

Skarga o naruszenie posiadania stacy przeciw nieprawom
niepokojącemu w posiadaniu (§ 339 k.c.) i przeciw posiadaczowi
rzeczy, który wskutek samowładnego wyzmarowania dotychczas
wogo posiadacza, stał się właścicielem (§ 346) tuteż, przeciw pro,
wrażeniu hurtow, jeżeli przez to posiadacz nieruchomości
lub prawa ściśle rzeczowego narazonym jest na niebezpieczeń
stwo w swoich prawach. (§ 340-342. k.c. i § 8 postan. ces)

Skarga wytóżowana, być ma, przeciw własciowemu, nie,
prawnie niepokojącemu, tj przeciw temu, od którego się skut,
kiem domagać się można przywrócenia dawnego stanu, a
cożtem nie przeciw, z rozkazu drugiego strażującym. Nawet
wprowadzenie w posiadanie przez sądnego zarządzone, u,
prawnia do skargi o naruszenie posiadania każdego tute,
ciego, którego wżek sądowny się nie tyczy, skoro wykon,
nie tego nakazu naruszenia jego spokojne posiadanie (ust.
majr. tryb. z 29. paźd. 1872. L 24. Rep. or.)

E. Zadanie

Skarga zmierzająca do strzymania niepokojenia (§ 339)
albo przywrócenia do dawnego stanu (§ 346.) Powód też do,
kłaśnie określił swe żądanie, i żądać może także wynagro,
żenia jakoby (§ 339, 346) które jednak sędziawolne są
tylko przyjąć, jeżeli pozwany takowe dobrowolnie ucedł.

(§ 5. rozpr. ces.) Zaptacenia kosztów sądowych jednak, nieść mo-
że powód.

F. Czas do wymiesienia skargi.

Skarga, o naruszenie posiadania może być wymiesiona, tyl-
ko w przeciągu dni 30. licząc od chwili osiągniętej wiadomo-
ści o naruszeniu posiadania, wliczając jednak do tego czasu
dni ferjalne (tempus continuūm.) Przypis, że piśmo, do którego
wniesienia termin ustawowy w mieście, lub oświato upływa,
w najbliższym dniu powszechnym wniesione być może, stoso-
wać należy i do postępowania w sporach o naruszenie posada-
nia (Orz. najw. tryb. z 16. kwietnia 1861. L 38. Ks. Orz.) Do upły-
wu wzmiarkowanego czasu strzy jedynie możność wyto-
czenia wyjątkowej skargi o posiadanie (possessorium orbi-
narium) albo skargi o własność. Skwót wymiesienia skargi, na-
stąpiłonego naruszenia, jak mieniej dzień osiągniętej wia-
domości, wrocie xas i a p r e c e k e n i a z e s t r o n y p r a w a n e g o, —
twierdzenie to ułoważni.

G. Forma

Wspomniona skarga ma formę skargi wyjątkowej
i może być wymiesiona, na piśmie, lub ustnie, podana do pro-
kuratora. W pierwszym przypadku umieścić należy również
wyraz „na glęce a powodu naruszonego posiadania” Data,
tamże stron, p r e c z a d w o k a t o w n i e j e s t w y m a g a n e. Podanie
może być do sądu wniesione i bez podpisu adwokata (orz.
najw. tryb. z 15. czerwca 1864. L 62. Ks. Orz.)

III. Zarządzenie sądowe na wymiesioną skargę.

(§ 6. i 7. post. ces.)

Sędzia winien ustrzec jak najkrótszym, a gdyby to być mogło, jeszcze na ten sam dzień, lub dzień następny, wezwać obie strony z tem napomnieniem, że się stawiają za wszystkimi dokumentami i świadkami, na którychby się powołać chciały, i że w razie wystawienia się jednej z nich, twierdząc, niom strony przeciwnej, o ile takowe nie będą, odporne przedtę, zionemi dowodami, wiara daną i; Rozwinie do nich orzeczenie wydanem będzie. Jeżeli już z skargi okazuje się, że sądowe naoczne obejrzenie będzie potrzebnem, wtedy sędzia zaraz pierwszy termin do rozprawy na miejsce sporu wyznaczy do tego biegłych przywoła

IV. Postępowanie, czyli rozprawa.

A. Cel rozprawy (§ 5.)

Przy rozprawie rozstrzygać jedynie o dochodzenie i udowodnienie faktu ostatniego rzeczywistego posiadania i następnego jego naruszenia; a orzeczenie sądowe ograniczyć się do obwiny i przeproszenia posiadania naruszonego. Kto dopiero chce mieć posiadanie lub popierać silniejsze prawo do posiadania, musi się udać do wyjątkowej drogi prawa, na której obwinie i wszelkie sprawy stygną, do brzo lub złu wiary w posiadanie,

domini i o wynagrodzeniu szkody dobrowolnie nieprzyznanej,
rozporządzać należy (§ 320. 328. 335. 339. 372. 373. i 384 k.c.)

B. Zarzut niewłaściwości sądu.

Ad zarzut niewłaściwości sądu nie wolno rozprawać oddzielnie, i takowego oddzielnem orzeczeniem rozprawać. Rozprawa w tym przedmiocie połączoną być winna z rozprawą w rzeczy głównej. Sądza winien odrzucić ten zarzut tą samą stanowczą rozstrzygającą, którą rzeka główną rozstrzyga. Jeżeli się przekonano, że nie jest właściwym, odrzuci skargę albo wprost, albo w toku rozprawy, albo po zamknięciu takowej.

C. Postępowanie, gdy jedna, lub obie strony stają § 11.

Gdy na wyznaczony termin jedna ze stron nie stanęła, stan przeciwnika, jako przeciw stronie, obecna jest pozwany, o ile się temu dowody przeciwstawiane nie sprzeciwiają, za prawodziwy uważamy i rozstrzyga, rozstrzygnięcie wyłączone, utrzymamy być winien.

Jeżeli obie strony stają, sądza się starać winien, przysamej rozprawie nakłonić strony do ugody, czyto względem samego przedmiotu spornego, czyto względem tymczasowego zaspokojenia, mającego obowiązywać aż do stanowczego rozstrzygnięcia spornu.

Jeżeli ugodą nie przyjdzie do skutku, sądza przeprowadzić dalszą sprawę, która wyłączone do naruszonego poniesienia

odnosić się winna. Wrazdnie sędzia postępuje z urzędem.

D. Odroczenie antygeny (§ 12.)

Bez porozumienia się obu stron, odroczenia rozprawy nie ma, chyba, że w rozprawie zachodzi przeszkoda, której odroczenie można.

E. Przesłuchanie świadków i naukowców (§ 13.)

Co do faktów spornych, należy w razie potrzeby z urzędu matych, mieć przesłuchać protokolarnie świadków i biegłych. Pozostawia się rozstrzygnięciu sędziego, ile, i których świadków i biegłych przesłuchać i jakich pytań im zadać należy. Świadkowie i biegli przysięgę wykonać powinni według praworęcznych przepisów procesowych.

F. Wyłączenie przysięgi stron (§ 14.)

Odkazanie przysięgi od stron miejsca nie ma.

V. Tymczasowe zarządzenie sądowe (§§ 9, 10)

1. Jeżeli stosownie do § 340-342. zachodzi potrzeba wydania przed sądem jawnego sporu, nakazu do przedsięwzięcia nowej jakiejś budowy (lub roboty) aby dalszej budowy nie prowadził, wtedy na rozstrzygnięcie sądu zarządzić, co potrzeba, zarządzeniem być winno (§ 8.)

2. W innych takich przypadkach, jeżeli bezprawnem nakazanie nagłać niebezpieczeństwem, może być powołanym

bezwarunkowo lub za zabezpieczeniem nakazanem, aby się do ukończenia sporu pod stósowną karą, pieniężną, lub resztą wstrzy-
mał się od wszelkich tego rodzaju działań i wszelkich zmian
w przedmiocie spornym.

3. Nawet podczas rozpoczętej nieskończonej jessze rozpra-
wy mogą być sądane, a przez siebie dozwolone tymczasowe
zakazania, uniemożliwające do zapobieżenia gwałtom lub do od-
wrócenia niepowołanej składy, szczególnie, gdy jest spornem,
która ze stron znajduje się w posiadaniu nieruchomości. W tym
celu obowiązany jest sędzia, albo stósownie do § 347, k.c. zakazać,
zakwestionować, albo obu stronom zakazać wszelkich czyn-
ności, uniemożliwiających do posiadania, albo wręcz przeciwnie
sporny przedmiot tej stronie, która przeciwnikowi daje zabezpie-
czenie, albo innych powodów, uwzględniając wszelkie okoli-
czności, większe ma prawo do opieki sądowej.

VI. Osadzenie sprawy (§ 15)

Po ukończonej rozprawie spór natychmiast, ile możności
jessze tego samego dnia rozstrzygnąć należy przez rozstrzygę-
stnowczą (Endurtheil) która razem z prowadzeniem wyroku, i
obu stronom będzie oznaczona, być winna. Rozstrzygnię-
cie to jest tylko tymczasowym prawem dla ostatniego fakty-
cznego stanu posiadania, albo obejmuje stósownie do § 348, az
do 342, k.c. tymczasowy zakaz, lub nakazuje ustanowienie
zabezpieczenia, nie przeszkadza, a toli żadnej stronie popie-

raci w drodze wyjątkowego postępowania silniejszego do podważenia prawa, i zawiść od tegoż prawa rozszerzenia (§ 16. mylnie powołuje § 343 k. c. p.)

VIII. Prawo środki (§ 16. 17.)

1. W toku rozprawy wszelkie środki prawne przeciw rozpoznaniu sądowemu, wyłączone. Do zaskarżenia rozprawy zaś na miejsce tylko rekurs od rozpoznania stańszej z wyłączeniem wszelkich innych środków prawnych, a szczególnie restrykcji.

2. Strony powołają mogą, razem z rekuresem, swe paxiale, mia przeciw rozpoznaniu sądowemu, w toku rozprawy wyłączone. Rekurs wniesionym być winien, nie później albo ustnie do protokołu w ciągu dni 8. z wyłączeniem dni ferjalnych (§ 6. rz. maj. tryb. z 16. kwietnia 1861. do L 38. k. O. rz. wyżej II. §.)

Gdy rekurs wniesiono w czasie właściwym, sednia I inst. przedłoży wszystkie akta natychmiast, bez zaskarżenia ani dyskusji do spisania takowych, sedniem 2. inst. i dołączony oryginalny protokół narocznego obejrzania, sprawozdania biegłych lub zeznań świadków, chyba że strony przedłożyły od tego protokołu.

VIII. Egzekucja (§ 18)

Na zasadzie rezolucji I. inst. należy dozwolić egzekucji

stronie wygrywającej, bez względu na to, czy termin do rekursu
jeszcze nie upłynął, albo, czy rekurs rozrywicie nastąpiło, za-
sady. Czyli podczas rekursu, do wyiszcej instancji wniesionego
rozporządzenia tymczasowe, wydane przez sątaliwim
skargi lub podczas rozprawy, natychmiast, można uści-
ślić, czy do prawomocności rozstrzygnięcia ostatecznej uści-
ma nie bęyma, to przedstawia się rozstrzygnięcia, według
I. ust.

IX. Pochłaki karzgodnego czynu (§ 19.)

Jeżeli rozprawy pokazuje się pochłaki karzgodnego
czynu, i jeżeli winien przepisów ustawy karnej przestrze-
gać, bez narazem w przedmiocie sporu, o ile tenże do są-
du cywilnego należy, według powyższych przepisów bez
przerwy dawać. —

Rozdział VIII.

Uwiedomienie o sporze i wzywianie o zastęstwo.

Literatura: Fischer, Lehre von der Streitverkündigung
Wien 1843 roku.

Waxiale II. mawiliśmy o xawiedomieniu o sporze, lub też o wzywaniu o zastęstwo sądowe, wskutek których osoba trzecia wejść może do procesu toczącego się między innymi osobami. Ustawa sądowa posiada jedynie przepis, iż jaki sposób xawiedomienia o sporze i wzywaniu o zastęstwo sądowe mają być wskazaniane.

I. Uwiedomienie o sporze (§ 49.)

Uwiedomienie o sporze wskutekxnia się wniesieniem prośbienia xwyrajnego do sądu właściwego dla osoby, mającej być mwiadomioną. Podaanie wnosi się w 2. skazach, x których skaz opatrzoney xotacxnikami, wskielca się wzmiankowa, nej sobie do wiadomości. Przepis § 49. stanowi, że powód wien wniesić wprownione prośbienie przed wyniesieniem skargi, powmany zaś przed upływem połowy pierwszego ter,

terminu, wyznaczanego do wnieścia obrony. Ostatni ten paragraf odnosi się do postępowania na piśmie. W procesie stowarym wnosi się owo pozwanie przed wnieśieniem obrony, a to na mocy § 21. Uwiadomienie później skutecznione, przysięga za sobą skutki opóźnienia. Ostatnie zdanie § 49. od wyrazów „w przeciwnym razie etc” do końca uchylone zostało przez § 931. k. c.

II. Wezwanie o zastępstwo (§ 50.)

Wezwanie o zastępstwo w sporze nastąpić ma w tym samym czasie, w jakim uwiadomienie o sporze skutecznione być winno, gdyż i wezwanie o zastępstwo musi i także w sobie uwiadomienie o sporze, wszelako nastąpić może i później, stawa wówczas ponosi skutki spóźnienia. Jeżeli powód przedstawia swoją skargę, ustnie, a sędzia sprzeczek, że powód domagać się może od trzeciego zastępstwa sądowego, winien wezwać powoda, aby ządał zastępstwa od trzeciego. W razie przychylenia się do tego, skarga dopiero po nastąpieniu wezwania o zastępstwo protokolarnie spisana być może. Gdyby powód nie chciał domagać się zastępstwa, sędzia uczyni o tem wzmiankę w protokole i przyjmuje skargę dotychczasową (§ 21. l. 3. To samo rozumie się o pozwanym.

W ten sam sposób postąpi sędzia, gdyby tylko uwiadomienie o sporze miało miejsce. Jeżeli powód z dostarczanych przez pozwanego dowodów przekonał się, że mu stur prawo żądać

zastępczo (przed wyniesieniem nowej skargi) od osoby trzeciej, wolno mu będzie odstąpić od pozwu i domagać się zastępstwa przed wyniesieniem nowej skargi. (Dekr. nadw. z 15 stycznia 1887.)

O zastępstwo wywające w wykrętem podaniu wniesionem do tego sądu, któremu polega osoba o zastępstwo werwana. Sąd udziela jej w miarę kowane podanie do wiadomości.

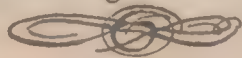
Poprzednikowi o zastępstwo werwanemu pozostawiać należy czas dostateczny do namysłu; strona, która przed upływem tego czasu wyniesie skargę, lub wdała się w spór, ponosi skutki swego postępowania, albowiem werwany poprzednik przystąpić tylko może do sprawy w tym stanie, w jakim się tak w chwili przystąpienia znajduje. (Dekr. nadw. z 8 lutego 1889.)

Gdy werwany oświadcza gotowość swoją do zastępstwa, wówczas należy od wyrywającego i werwanego, czy proces zgo, dnie i jako spółnicy popierać zechcą. W razie nieporozumienia popieranie procesu należy do strony wyrywającej o zastępstwo. (§ 50.) Prezys ten zastosować należy i do uwiadomienia o sporze.

III. Proces o zobowiązanie do zastępstwa i proces o wynagrodzenie szkody (§ 51.)

Jeżeli poprzednik o zastępstwo werwany nie chce bronić strony wyrywającej go o pomoc sądowną, a spór powstaje, czyli poprzednik obowiązany jest do zastępstwa, a następnie do zwikcyi, na przykładzie niżej wymienionego dla wyrywającego wyni,

ten proces, wówczas może być o to przeprowadzony odrębny pro-
ces, między wyzwanym o następstwo jako powodem, o werwa-
nym jako pozwanym. Wyrok, wktadający na werwanego obo-
wiązek następstwa, może być wykonanym w myśl § 410. ust. sąd.
Proces ten wszakże nie ma skutku praktycznego, albowiem wy-
konanie wyroku nie prowadzi do pożądanego celu, a wyzwa-
ny o następstwo mimo tego wyroku nie jest uwolnionym od pro-
wadzenia przeciw pośrednikowi procesu o wynagrodzenie jak-
dy, gdyby przegrał sprawę główną, tj. sprawę, która stała się
przyczyną, werwania o następstwo. Dla domagania się za-
wilekcy od pośrednika wystarczy wyrok nieomyślnie dla
wyzwającego w sprawie głównej sprawy. Jeżeli strona domaga-
jąca się następstwa od trzeciego, albo miewadniająca go o spro-
nie, przegrywa sprawę główną, a trzeci nie staje się dobrowol-
nie do wynagrodzenia jakoby (§ 922. k.c.) wówczas strona wystąpić
musi przeciw trzeciemu sądowi i odrębny prowadzić proces o to,
co z prawa wypada, bez względu, czyli trzeci przystąpił do procesu
w sprawie głównej, lub też nie; wszakże ani ten proces, ani proces o
to, czyli werwany obowiązany jest do następstwa, nie mogą tam-
wać postępowania, notażera postępowania egzekucyjnego w spra-
wie głównej. Następstwa w sprawie głównej sporze iadac można je-
dynie od bezpośredniego pośrednika. Pośrednik werwany o na-
stępstwo, może również iadac następstwa od swego bezpośredniego
pośrednika, stając analogicznie to, cośmy wyżej podali. —

Rozdział IX.

O procesie wywotawczym.

(Rozdz. III. VIII. i IX. ust. sąd.)

Według § 60. ust. sąd. nie służy nikomu prawo zniewala, mia przeciwnika do wywołania skargi o jego prawo, wyjąwszy w przypadkach, w ustawie przewidzianych. Ta zasada ma dwa fakty znaczyć.

1. Kto się chce wywołać prawa swego, nie może w tym względzie dokonać przekroczenia ze strony przeciwnego, a
2. uprawniony nie może być zniewolony do dochodzenia swego prawa. To zależy jedynie od jego woli.

W pierwszym przypadku pobawa zasada nie ulega żadnej, ani wyjątkowi; w drugim zaś podpada wyjątkom, gdyż nie, raz sędzia sam wywoła kogoś, aby dochodził prawa swego pod zagrożeniem pierwszych następstw szkodliwych np. w postępowaniu spadkowym. Czynność służy i służyć może i służyć może także. Czynność służy może i służyć może w tym przypadku wezwaniem prokuratora, lub pisma publiczne (Edictalverlautung) czyn, może i służyć może i służyć może (provocatio Aufforderung) proces niemiecki odwołania 2. rozkazuje wywołania, które według porzątku nowych słów odnośnych ustaw rzymskich nazywają się:

1. provocatio ex lege „Diffamari“ etc. constitutio quinta cori-
cis de iungendis manibus missis (Lib. III. tit. 14.)

2. provocatio ex lege „Si contumaciat“ (lex 28 lib. 46. tit. I. D. de fi-
dejussoribus et mandatoribus)

Tylko pierwszy rodzaj przyjęto w procesie austr. co też wskazuje
taciński napis rozdziału III. ust. 24.

Provocatio ex lege „Diffamari“ polega na przechwacie wy-
wołanego, że mu sturzy prawo przeciw wywołującemu. Provoca-
tio ex lege „Si contumaciat“ polega na niespodziewanej obawie wywoł-
jącego, że mu grozi strata przy straceniu wywołującego w wymieszeniu
skargi przez wywołanego, np. że stracił moją świadka potrzebne
go do obrony etc. W miejsce tej provocacji, podaje proces austr.
niektóre środki, jak np. przesłuchanie świadków dla wiecznej
pamięci. Należy pamiętać, że mylnem jest wyprawienie
obydwoch rodzajów provocacji a wymienionych ustaw rzym-
skich, gdyż i provocatio ex lege „Diffamari“ polega na prowadze
głosy, na praktyce niemieckiej, i ustawach państwa niemieckie-
go; provocatio zaś ex lege „Si contumaciat“ polega jedynie na pro-
wzięciu prawu wywoławcy. Z ustawy ex lege „Diffamari“
dotyczy się chyba tylko wyprawienie wywołania w tym przypadku,
gdy się ktoś ostatni osobowym drugiego wyraził w sposób niegodzi-
wy, czyto publicznie, czyto w obec kilku osób. Procedura wywoławcy
austr. dopuszcza proces wywoławcy:

1. a) prośbę przechwalcę ten proces wywoławcy wstąpić, a
2. wskutek innych, prawem dozwolonych przyczyn bez pro,

przechwytujący przechwałki, ten proces wywoławczy szczególny.

I. O właściwym procesie wywoławczym - z powodu przechwałki (§ 61-64)

Kto się przechwala, że mu służy przeciw drugiemu prawo, nazywa się „przechwytującym się” (jactans der Berühmte) ten drugi zaś, jeżeli wyzwa przed sąd przechwytującego się, aby udowodnić prawo przechwalane, nazywa się „wyzwotującym” (Der Aufforderer, provocans) a skarga jego wywoławcza (die Auf-, forderungsklage, actio provocatoria) Przechwytujący się nazywa się w tym przypadku „wyzwotanym” (Der Aufgeforderte, provocatus) Jeżeli wyzwotany wskutek skargi wywoławczej, wygrał skargę, napomocą której służył sędziemu, iż mu służy przeciw wyzwytanemu prawo przechwalane, nazywa się ta skarga „wyzwotana” (die Aufgeforderte Klage ist so provocata)

A. Przechwałka (die Berühmung, diffamatio)

Ta pochodzi, gdy ktoś przez wyprawy (słownie lub na piśmie) albo przez drwiotania, albo przez obojętne daje poznać, iż mu służy przeciw drugiemu personie oznaczone prawo, mogące być są, słownie za pomocą skargi dochodzonem, która to przechwałka, gdyby się w zasadniczo okazywała, potężona, byłaby uszczelniona, kiem dla drugiego. Jeżeli się ktoś przez drwiotania przechwala (przechwałka doznawia) - powinien być tak w tej natury, iż, porównawieniu wszelkich zachodzących okoliczności, nie dopu-

szerokości i adnej wątpliwości, że przedsiębiorcy takowe chcą dać
proważyć, a niemuś się przeciw drugiemu prawno prawo (§ 863. k.c.)
np. ktoś zaczął polować na gruncie drugiego i nie wstrzymał,
je się o tego, pomimo jego sprzeciwiania się (wielu nie rozumie, że
kiedy jest wyrażenie skargi o naruszenie posiadania)

Praktyka uważa przechwałkę za akt weterary, albo
wiosną się w łosie wyrażanym do obowiązku, co je,
dnak sprzeciwia się istocie przechwałki, gdyż ta następuje
na wobec osób obcych, a nie wyraża się wobec tego, przeciw której,
musi być ma prawo przechwałane. Przechwałka zachodzi
bez względu, czy nastąpiła umyślnie, czy tylko z omyłki.

Zgłoszenie się z roszczeniem do sądu łosie również uważa
mając na przechwałkę; z tego powodu nie jest wyrażone wywo-
łanie zgłaszającego się, by dowodził przechwałanego prawa.
(Cz. najw. tryb. z 7. marca 1878. L 98. Rep. Orz.)

Prawo przechwałane musi być tajemny, i by wchłubi wy-
wołania mogło być skargą dochodzone. Przy przechwałce rozró-
żnić należy fakt przechwałki od jej przedmiotu tj. prawa, a
któremi się ktoś przechwał; Fakt przechwałki jest przedmio-
tem skargi wywołanej, dochodzenie zaś prawa przechwałane,
jego przedmiotem skargi wywołanej (tj. sprawy głównej)

Przedmiotem przechwałki mogą być prawa osobiste i re-
kowe, wszelako niekiedy przechwałka uprawnienia do wywo-
łania.

W następujących przypadkach wywołanie nie ma miejsca:

1. Działania na zasadzie których posiadanie rzeczy lub prawa wykonanym bywa, nie może być uważane za przechwałkę, gdyż posiadacz rzeczy lub prawa nie może być skargą wywołany zniewolony do okazania tytułu swego posiadania (§ 62. ust. 2. art. § 323. i 324. k. c. obacz pod B)

Towarozumnie się o tabularnem posiadaniu rzeczy lub prawa, gdyż w opisanie prawa w księgi tabularne nie jest przechwałką, kto zacharkuje chce wawiść wopis w księgach publicznych uskutecznionego, ma się domagać i odrocz skargi wywołania wopis przed upływem czasu ustawą do zadozwolenia potrzebnego (L. nadw. z 29 sierpn. 1818 i § 61-67. not. hip. z 25 lipca 1871.)

2. Jeżeli prawo, z którem się ktoś przechwala, stuxi praw, chwatającemu się już wprost na mocy ustawy, przepis § 63. przy, puszczu bowiem, że wywołany ołowiaxany jest udowodnić istnienie prawa. Takie udowodnienie jest w szczególności w tym przypadku, ku zbytku, gdyż prawo w nimie będące wprost z ustawy wy, ptywa, a zatem, ożrismu xman być musi np. przechwałką, że ktoś dom swój podwyższyć może najelno piętro i tym sposo, bni postawić samowolnie widoku przypuszczając w szczególności, że w danym przypadku dom nie jest obciążony stwicebnicią, nie, podwyższenia go.

3. Gdy nie ktoś przechwala, że nie ma pewnego zobowiązania względem drugiego; § 61. bowiem mówi o przechwalaniu się z prawem, które stuxi ma przeciw drugiemu.

4. Gdy się ktoś dopuści przeciw drugiemu obelg, lub mów

szkodliwych, nie rosząc sobie jakiegos prawa przeciw osobom, szczeremu, pokrzywdzonemu, a się winien do sądu karnego.

5. Jeżeli o przechwałki toczy się już spór lub praw, mót nie może być dochronym w drodze procesu cywilnego.

P. Krony

Wzywającym może być jedynie ten, kto wskazuje wywołanej jest wolać i wzywającym. Jeżeli więc wzywający znu, nie chce przechwałającego się do wymiesienia skargi, wysłany, czy, powinien słyszeć do wody na to, że on, tj. wzywający jest posia, daniem rzezy odmownej, albowiem on tylko może być pozwany skar, gą wysłany (S. 369. k.c.) Zatem więc, że posiadacz rzezy nigdy nie może być skargą wywoławcą zniwolonym do wymiesienia skargi wysłany; niemöglichiem bowiem jest dla niego, by wy, stąpił z tą skargą w roli powoda. Nie tylko posiadanie, ale samo dierzenie zaslania dierzącego przed skargą wywoławcą (S. 323. i 324. k.c. jest zatem miejscownie sformułowany)

Prawo do wymiesienia skargi wywoławcy przechodzi na dzie, dzie, jeżeli roszczenie, z którym się przechwałano, może być do, chodzonem przeciw nim, jako wiedzicom. Wzywającym może być tylko osoba ściśle prawna, a to, która się przechwałala z prawem, a która w razie prawdy ości przechwałki mogłaby za, powość wzywającego sprawo przechwałane. Skargą wywo, ławca nie może być wysłany przeciw wiedzicom, prze, chwłającego się; skargą w razie przechwałającego się do,

rozom, musi być przez jego spadkobierców popierana.

C Skarga wywoławcza (S 63-65.)

Wywołujący powinien wskazać wywoławcy:

1. przedstawić i udowodnić fakt naruszenia przez niego prawa, i dokła-
dnie opisać prawo, z którym się wywołany przechował.

2. żądać, aby pozwaniemu polecono, żeby dowiódł prawa do
przechowania, a w przeciwnym razie, żeby mu w tym wzglę-
dzie wiszące milczenie nakazane było, że jego prawo po-
widztwa, a zgwałcenie umiarem będzie, a zatem, że prawa, po-
go nie będzie mógł więcej dochodzić, chociażby mu rzeczywiście
stwierdziło. -

Skarga na piśmie wniesiona oznacza się a równocześnie nazwą
„Skarga wywoławcza”. Przed narządzeniem notariowego postępo-
wania winien sędzia rozpatrzyć się o prawdziwości skargi,
albowiem obowiązany jest w rozstrzygnięciu, narządzać postę-
powanie i zgodnie z pozwaniem wiszące milczenie, a zatem
upadek w sprawie. Sędzia więc bada, czy skutek tej skargi,
przejmując, że przechwałka, a ostateczna, pozwany powinien
mógł być może do wyzniesienia skargi wywołanej sprawo prze-
chowałane.

Jeżeli się sędzia przekonał, że to nastąpić nie może, na-
stępuje odrzucenie skargi, w przeciwnym razie narządzi postę-
powanie ustne lub pisemne lub umiarkowane, sądząc, czy
by pozwany w dochodzeniu go o przechwałkę, na takową obpo,

wiedziat, tj. podał obronę przeciw skardze wywoławczej, a lbo z swej strony wyłożył skargę wywołaną, a lbowiem w przeciwnym razie wiecna miłosć nakazuje mu biednie.

Termin, w którym pozwany ma dać odpowiedź na skargę wywoławczą, tj. wnieść winien obronę lub skargę wywołaną, jest w postępowaniu ustnem i na piśmie ten sam, jaki pozwanemu wyznaczył należij do podania obrony na piśmie (§ 66.)

D. Ład właściwy dla skargi wywoławczej.

Przed wywoławcy powinnem nasnoży § 31. N. 1 być wniesiony przed ten sąd, w którym wywołany musiałby poszukiwać prawa, z którym się przechnwał, bo względu na rozstr. przechnałkę lub wywołanie, tj. sąd, przed którym wywołujący pozwany być by musiał szukać prawa, z którym się wywołany przechnwał.

Skargę wywoławczą należij więc wnieść przed sąd, który jest właściwy dla skargi wywołanej, a zatem według różnicy sprawy, przed sąd osobisty, racjonalny lub kantonowy. Język użyty w sprawach wywoławczych, jest język użyty w sądzie ogólnym; a tego powodu mogą być przewidziane i inne lubularnych pozwani przed sądy powiatowe i oświatnie. Jeżeli dla skargi wywołanej kilka jest sądów właściwych, wywołującym pozostawia się wolny wybór między nimi; przed sąd obrany należij wnieść skargę wywołaną (§ 31. N. 1.)

E. Postępowanie w procesie wywoławczym (§ 66 i 67.)

Nskutek postanowienia sądowego na wyniesienie skargę wywołanego, obowiązek obowiązuje także wywołanego, a to:

1. bronić się przeciw skardze wywoławcy, albo
2. wynieść skargę wywołaną.

W pierwszym przypadku ma miejsce właściwy proces wywoławcy. Wywołany broni się przeciw skardze wywoławcy, wnosząc przeciw tej obronę, co tłumaczy nam, jeżeli z jego strony nie było przeciwałki, albo przeciwałki sąproważ wywołania. Wywołany twierdzi więc, że nie jest obowiązany wynieść skargi o prawo w niego będące, naradzając czasem obalenie powoda ze skargą wywoławcy. Nskutek obrony, wnosi się replika i duplika. Wyłącznym przedmiotem tego procesu jest pytanie, czyli twierdzenia przeciwałki są prawdziwe, i czy ona uprawniona do wywołania przeciwnika.

Po zamknięciu postępowania sądu wyrok orzekający jedynie o tem, czyli wywołany jest obowiązany do wnieść prawa przeciwałki, a więc wynieść skargę wywołaną, czy też powód ma być oddalony ze swojej skargi. Jeżeli w tym ostatnim przypadku wyrok staje się prawomocnym, sprawa staje się zakończona. Jeżeli zaś wywołany upada w procesie, sąd wyznaczy mu w samym wyroku wyznaczy termin do wyniesienia skargi wywołanej pod rygorem wiecznego milczenia.

Gdy wywołany nie wnosi ani obrony przeciw skardze wywoławcy, ani skargi wywołanej, wywołający wykazując racjonalność powożenia, może prosić o wyznaczenie terminu do spełnienia aktów, wskutek czego sąda wyrok wkładający na wywołanego wieczne milczenie.

F. Postępowanie wskutek wniiesionej skargi wywołanej
 Jeżeli wywołany wnosi skargę wywołaną bądź to wprost na
 skargę wywoławcę, bądź dopiero wskutek wyroku skazującego go na
 młodość, prawną przez niego przechwalonego, wówczas porwa-
 ny winien prawa tego dowiść tak dokładnie, jak w każdej innej
 sprawie. Porwany wniiesie skargę tę przed ten sam sąd, przed którym
 porwanym był skargą wywoławcą, nawet wówczas, gdyby mu
 szło o to do wniiesienia skargi prawo wyboru między kilku sąda-
 mi (S. H. G. ob. wyżej l. D.)

Na wspomnianą skargę rzeczą się postępowanie po-
 buć, jak na inną, zwykłą skargę. Po przeprowadzonym procesie
 zapada wyrok przyznający albo odmawiający wywołanemu pra-
 wa, z którym się przechwalał. Jeżeli wywołany po wyroku niepo-
 myślnie dla niego na skargę wywoławcę, zapadłym, zaniecha
 wniiesić skargę wywołaną, w terminie wyrokiem tym zakreśl-
 onym, wywołujący samą oń, spisania aktów, wskutek czego
 zapada wyrok, surowy, nakazujący wywołanemu więcej milczenia.

Postępowanie takie przeciw powszechnie przestrzegane, nie da się
 w żaden sposób nieprawidłowości, gdyż bez względu nawet na to, że między
 dwiema piętami procesowych, któreby mogły być spisane, w danym prze-
 ciwie jednakże jedynie ograbiając wyrok zapadłego w procesie, a groźbę
 nakazem więcej milczenia.

Tęto, przychylimy winna być wniiesiona prośba o egzekucję, wsku-
 tle czego wypadeć, resolutory, w której daję, na wywołanego, wsku-

czne, młotzenie pod kąpieniem karypieniowej. Skarga wywołana
niepisemnie wniesiona oznacza iż równaża narwa, skarga wywołana

II. Procesach szeregowych wywoławczych.

Proces procesu wywoławczego z powodu przekroczenia, zachowania
także szeregowych przypadki wywołania dopuszczonego, przestępstwa,
właściwość, przestępstwa, wzbudzenia ustawami. Po omówieniu, że
prawy, sąsiedzi właściwej okoliczności powstaje narazem dla strony
prawa wywołania, skutkującej i przeciw straszkobiercom wywołane,
go, albo wywołac się mającego. Wpominając przypadki są, dwa, z
którego rodzaju.

1. takie, gdzie od strony zależy, czy chce w drodze wywołania zniszczyć,
licz przeciwnika, a o dochodzenie pierwotnego prawa, lub czy tego nie chce
rozpocząć. W tym ostatnim wszakże przypadkach bez obawy skutków
niekiedy, i

2. takie, w których strona rządowa wywołac winna przeciwnika,
wniesła w terminie oznaczonym, chcąc uniknąć skutków niekiedy,
wych. Do tych przypadków liczymy więcej podane przypadki
od A. do E., do pierwszych zaś przypadki od E. do J.

A. Wywołanie wskutek orzeczenia władzy skarbowej
napadłego z powodu przekroczenia ustaw o cłowych, prze-
myślenia towarów, tytoniu itp. (§ 68 i 69. ust. sąd.)
Proces ten wywoławczy utracił już swe znaczenie praktyczne,

gdyż od 1. kwietnia 1855. z przestępstw i winnych ma miejsce postępowanie karne z urzędu, niedopuszczające procesu wywoławczego.

B. Wywołanie z powodu ratowania rachunków wydanego przez właściwą izbę obrotową (Buchhalterei, Erläuterung) § 70 u. s.)

Na rachunki i tożsamość przez urzędnika publicznego dołożenia takowych obowiązków, wydaje Izbę obrotową (obecnie ad, drudat obrotową) w razie zachodzących błędów, omyłek - tw. wytknięcie błędów (manita, Bemänglung). Wskutek tego podaje urządnik swe wyjaśnienia (Erläuterungen), procesem następnie ratowania (Erläuterung) ze strony izby obrotowej, orzekające, czy od urzędnika przypada zwrot, i w jakiej ilości. Wyjaśnienia winny być wniesione w terminach określonych, a których upływnem ratowaniem racunie ma być wyplanem.

Ratowaniu, wkładające na urzędnika obowiązek zwrotu wzywa w zachowaniu urzędnika, aby na przypadek, gdyby się miało, mat. nożnym, wstąpić albo do drogi prawa, albo do drogi prawa i łaski, a to w przeciągu 6. lub 12. tygodni, stosownie do tego, czy urzędnik wchoili wroczenia ratowania miało lub nie miało, saka w tej samej prowincyi, w której wyplan ratowanie, gdyż po upływie tego terminu, rekurs nie ma miejsca, a zwrot natych, miało nastąpić winien.

O uciążliwego ratowania nie można się nigdy odwołać do jakiegokolwiek instancji, można tylko wynieść skargę wywo,

Tawara przeciw Prokuratorowi skarbu tego kraju koronnego, gdzie
 urzędnik ma swoje stałe miejsce zamieszkania, a to w tym celu,
 aby Prokuratorowi skarbu w drodze prawa, tj. napomocą skargi
 w terminach § 65. określonym, nakazyć udowodnić, jako
 urzędnik rzeczywiście jest obowiązany do zapłaconia tych
 kwot, których kwotą zastawienie. Zby obrachunkowej w tym to na
 urzędnika, w przeciwnym bowiem razie wiecane, milczenie jej.
 nakazaniem, a urzędnik od kwoty wolnym będzie. Skarga
 wywoławca powinna być wyznaczona w przeciągu wyżej spom-
 nianych 6. lub 12. tygodni, a to na mocy patentu z 16 stycznia 1786.
 i dekretu nadw. z 16. lipca 1825. zmieniających w tym względzie § 70.
 ust. sąd. odwołujący się do § 69. Termin ten rozpoczyna się z
 dniem po doręczeniu obliczenia rachunkowego. Wraz z zamie-
 szaniem tego terminu, niedopuszczającego żadnego przeszkoda-
 nia, zastawienie rachunkowe staje się prawomocnem i może
 być w drodze egzekucji wykonanem. Do skargi wywoławczej do-
 starczanie zastawienie rachunkowe i wykazy się dzień, jego
 wroczenia, gdyż według § 69. tejże skarga wywoławcza w nalezij-
 tym czasie wyznaczona, udziela, być może Prokuratorowi
 skarbu do wyzniesienia skargi wywołanej pod zagrożeniem mi-
 lczącego milczenia. Z tego też powodu skarga wywoławcza nie
 udziela się Prokuratorowi do wnieścia obrony, lecz wprost do wy-
 niesienia skargi wywołanej. Gdyby skargę wywoławczą po-
 znaczonym czasie wyznaczona, utrudono Prokuratorowi do wy-
 niesienia skargi, Prokuratorowi skrócić ją, może sądowi przy

ustawie niniejszej, iż za pośrednictwem wyznaczonego. W tym przyp.
przystępuje się, jak przy zwrocie skargi z powodu zarzutów sprawy
właściwej (§ 35. Właściwość sądu stosuje się do § 34. Ob. wyz. (I. D.)

Gdyby urzędnik tylko w drodze łaski prosił o zmianę ratowania
mia rachunkowego, wówczas takowe staje się prawomocnem i nie
może już być więcej zaskarżone w drodze prawa (dekr. nadz. z 14. IV. 878.)

C. Skarga wywoławcza z powodu trw. ceduty i jeżeli
w jej wyniku braku rachunkowego) wydanej urzędni-
kowi i wrokiem przez jego przełożonego, wskutek stow.
nych przez urzędnika rachunków (§ 34 i 169 not. sąd.)

Oraz w razie umieszczenia stosunku podobnego, i jurysdykcji pa-
trymonialnej, straciło to wywołanie swe znaczenie praktyczne.

D. Skarga wywoławcza z powodu zapadłego wyro-
ku polubownego skazującego stronę wywołującą, która
za nią zrekła się drogi prawa (§ 363. ob. niniej.)

E. Skarga wywoławcza, wynieść się mająca przez
porwanego z powodu wyroku na jego niekorzyść przez
Sąd przestępstwowy wydanego, a w wykonaniu ukłajającego
(Ob. wyz. (cz. II. O środkach prawnych)

W podanych pięciu przypadkach, orzeczenie władzy
administr. i wron, sądziego polubown. lub przestępstwowego staje
się prawomocnem i rykonalnem, skoro osoba skazana nie wy-

stępniję z skargą wywoławcą, o terminie ustawa i określi-
 nym. Odwołanie się od wymienionych orzeczeń nie ma miej-
 sca. Właściwość sądu stosuje się do przepisów § 21 Np (ob. wyz. 17 D)

F. Jeżeli prenotowana pretensja z powodu xamiechowego
 usprawiedliwienia wykryta, a na podstawie sądownie wierzy-
 ciela ponownie prenotowana została, mitemczas może wtasciwić
 realności lub prawa xahipotekowanego, obciążyciela najzszego,
 xapoznać wierzyciela skargą wywoławcą, aby pod nagrozie,
 niem wiecącego mitemczasu, udowodnił swą pretensję (Dekret natw
 z 20. czerwca 1878. i § 48. ust. hipot. z 1871.)

G. Sprawa, po urzędniku, do badania rachunków obowia-
 zującym, nie może być xprzynany w sprawie o mitemczas xewołania
 wtasciwej wtaczaj administracyjnej.

Do xewołania może być ndzielone dopiero po wydaniu xata,
 twienia rachunkowego. Jeżeli więc przyznanie spadku z powodu
 niewypisanego xata twienia ze strony urzędu obrachunkowego xat-
 tingu, zostaje xwlekaniem, mitemczas strzy xiedziem prawem do
 wymiesienia przeciw Prokuratorowi skarbu skargi wywoławcy
 w celu xniwolenia tejże do udowodnienia xorzeczeń, dla których
 sprawa ma być natwymianym. Wywołanie to w xakie wtenczas tyl-
 ko nastąpić może, jeżeli przeciw urzędnikowi ma miejsce proces ra-
 chunkowy administracyjny (Dekret natw z 6. marca 1789)

H. Dla szybkiego postępowania przy przyznaniu kapitału indemnizacyjnego, a powołaniu oswobodzenia gruntu, może właściciel dóbr tabularnych, na których ciąży pretensya wniośna, ozonej sumie, a która według swej natury nie może pozostać na gruncie, zniewolić wierzącyła tej pretensyi skargę wywoławcą Sądowi oświadczenia ilości pretensyj tej (S. 58. par. 1. 8. listopada 1853.)

Wywołanie to jednak nie może nastąpić, jeżeli pretensya, spójlega orzeczeniu władz administracyjnych (reskr. min. 1. 5. listopada 1853.)

3. Wywołanie przed rozporządzeniem budowy.

Bez zawołania właścicieli władzy politycznej nie może być iż, dła budowa rozporządza. Wadomie iż władz politycznych, w sprawie, rozróż budowę ma miejsce, z dwóch następujących względów.

1. w celu rozporządzenia, czyli zaimię roznej budowie, nie stoją, na przeszkodzie publiczne, a szczególne polityczne względy. Gdyby tak nie zachodziły, władza polityczna przedsięwzięcie potrzebne zmiamy w planie.

2. aby wystrzegać sąsiedów, czyli mająć co do zachowania przeciw budowie, lub nie. Na przykład, jeżeli się sąsiedzi winna władza polityczna nieporozumienia zachodzące między sąsiedami starać się ratować na drodze dobrowolnej ugody, a gdyby takowa do skutku dojść nie mogła, odstąpić strony sprawie, wiążące się do drogi prawa. —

Formalny konsensus na budowę, może władza polityczna

wtedy tylko wydać, gdyż ani względy publiczne, ani zarządy są, dozwolą nam się temu na przeszkodzie. Gdyby tylko spracowaliśmy się, zianów stało na zawadzie, władza polityczna winna poprzestać na samem oświadczeniu, iż budowa ze względów publicznych jest dopuszczalną, rozwołania wszakże na budowę wydać nie może.

Przecież przedtem bieżącym domagającego się konsensus na budowę wywołac przed sądem, gruntu budowlanego tych sąsiadów, którzy się sprzeciwiają przedsięwzięciu budowy, aby prawa swoje, dozwolnie udowodnili (S. 73. n. 12. marca 1840. r.)

Do tej skargi wywoławczej przystąpić należy plan budowy w 2. oknach (§ 73.) Ten rodzaj procesów wywoławczych różni się od wymienionych rodzajów tem, że

1. skarga musi być wyrażona, przed sądem, w którego okręgu leży grunt, na którym budowa ma być przedsięwzięta (§ 73.)

2. wywołanie jest już tem samem uzasadnionem, i sąsiad, z którego rozprawie przed władzą polityczną, przedsięwziętej nie chce, li rozwołać na budowę.

Niekiedy utrzymują, że proces wywoławczy z powodu zarzutu, strony budowy i tem się różni od właściwego procesu wywoławczego, że przeciwko stronie wywoławczej, nie może być wniesiona obrona, lecz wprost skarga wywoławcza, i że wskutek tego skarga wywoławcza, nie może być wniesiona wywoławczemu, jedynie do wyrażenia skargi wywoławczej pod zarządzeniem wiecowym, mierzonym, albo wim § 73. sta:owi, wrakie zas niewywołowania skargi, bieżącym sąsiadom

wieczne w onym względzie niekiedy nakazane "Twierdzenie to jest mylnem. Osnowa § 73. jest bowiem równobieżnością a osnowa § 64. a mianowicie nakazuje § 64. aby skarga udzieloną była wywołanemu do wniesienia obrony, czego trzymać się mamy i przy wywołaniu przed rozpoczęciem budowy, gdyż § 73. stanowi, że postępować należy tak, jak w procesie wywotawczym. Takie i Trybunał najw. uwzględniając ostatnie zdanie § 73. kilkakrotnie orzekł (wyrok z 18. marca 1853. I. Ks. Orz.) że wywołany bronić się może wniesieniem obrony, wszelako wtenczas tylko, jeżeli wywołający chce prowadzić budowę w całości lub w części na gruncie, który się znajduje w posiadaniu wywołanego. Przy rozstrzygnięciu procesu wywotawczego poprzedzanie sędzią na rozwiązanie pytania, czyli zarzuty przeciw sąsiadaj przeciw wykonaniu przedłożonego planu budowy uczynią, na są przesłuchanie przy uwzględnieniu stanu rzeczy i przepisów prawa prywatnego (wyrok najw. tryb. z 17. grudnia 1872.)

Przepisy te odnoszą się także do zniszczenia budynków lub innych budowli (§ 342. K. c.)

III. Owezwaniach publicznych (dyktalnych)

W procesie wywotawczym z powodu zarzuty przechwiałki, najmniej we wszystkich przypadkach od A do Z. wywołujemy osobę indywidualną, ićle panacrona - z tego powodu nazywa się ten wywołanie w tych przypadkach wywołaniem indywidualnem,

dla odróżnienia od wywołania publicznego, wystosowanego do ogółu osób, dołącznie mierzonych. Wywołanie takie następuje we formie publicznego obwieszenia, wyzywającego wywołanych, do dopełniania ich praw prywatnych, a zamykając groźącego je, wnymi skutkami szkodliwymi.

Takie wezwania publiczne nie pociągają, za sobą nigdy procesu wywoławczego i mają miejsce:

1. w upadłości, (o czym niżej)

2. jeżeli na licytację sądową wystawia się realność, nie wpisana w księgę gruntową. Wywołanie wystosowuje się do wierzycieli zastawnych, aby ci dopełniali swych praw. (Dekret. nadw. z 19. listop. 1839. dla Tyrolu wydany, a w niektórych krajach koronnych, austryjskich, stosowany.)

3. z powodu założeń ksiąg gruntowych i ksiąg dla kolei żelaznych (Ob. ust. z 28. czerwca 1871. i 19. maja 1874.)

4. przy umorzeniu wpisów hipotecznych, dłużej nad lat 50. ciągłych (S 118.-121. ust. grunt.)

5. przy umorzeniu dokumentów archiwalnych, gdzie się wyraża, posiadacza tego dokumentu, by się z nim zgłosił do sądu. (S 201.-203. k. p. c.)

6. jeżeli ktoś chce całkowicie, zrzucić sądowi, natenczas sąd ich wezwie, by się zgłosili do spadku (S 128. par. 29. sierpn. 1854.)

7. wezwanie wierzycieli spadkowych do zgłoszenia się do sądu, w celu wykazania się (S 573-575. k. i 573-136. ust. z 9. sierpn. 1854. (208))

8. przy postępowaniu, które poprzedza zajęcie dawnych depozytów,

toż narzecz skarbów dóbr nadw. z 20 października 1802.)

9. przy oddzieleniu jakiegosi części od nieruchomości, w księgach publicznych wpisanej (pat. z 9. lutego 1809. L. 17.)

IV Skargi, które nię naprzeciemy xas adności (sprawiedliwości) orzeczeń władz administracyjnych. —

§ 2. przypradki, gdzie orzecznictwo przez władze administracyjne wydane, muszą być xaskarżane w drodze sądowej w przeciągu oznaczonego terminu, albowiem w przeciwnym razie nabywają prawną moc orzeczenia prawnomocnego, nielegającego już więcej naruszenia. W tych przypradkach winien powód wskazać udowodnić, że orzeczenie jest niesprawiedliwe, i domagać się wyroku sądowego, iż nie jest obowiązującym do tego, co na niego wskazała orzeczenie władzy admin. Tu należą:

A. Orzeczenia xagrozające odebraniem dóbr skarbowych, wziętych w xierżawę, albo xarządzące odebraniem tych dóbr. Orzeczenia takie wydaje starostwo powiatowe oznaczające xierżawnicy termin 14. dniowy do wypetnienia kontraktu xierżawnego, a xagrozające po braskentnym upływie tego terminu, odebraniem dóbr, które natychmiast może być wykonanem, skoro xutoka grozi niebezpieczeństwem. Xierżawca może jest xaskarżyć w drodze sądowej to orzeczenie, a w tym celu wynieść xasobą skargę przeciw Prokura. torowi skarbu. Na przypradek wskutek xamionego odebrania dóbr winna być skarga wyniesiona w przeciągu dni 45. (pat. z 2. grudnia 1800.)

To samo postępowanie ma miejsce względem wydrżciwionych
dobrych, gminnych, wszelako skarga wyrażająca być winna przeciw
gminie (Skr. nadw. z 29. sierpn. 1835.)

B. Odrzucenia w sądach administracyjnych wojskowych, mocar-
stwach kłósk skazany z ostatnią wynagrodzenie szkody, świadek, kata,
świadek centralnej kłósk obrachunkowej wojskowej. — Skarga wy-
misiona być winna przeciw Prokuratorowi Skarbu w przeciągu
2. miesięcy, licząc od dnia wzięcia odrzucenia; sąd w takim try-
bie, co wtenczas przyjęcie mojej skargi, jeżeli powód udowodni, że dosta-
łeczenie kłósk nie było należycie skarbowa, lub ją, tożys do depozy-
tu sądowego. (Skr. nadw. z 28. marca 1804.) Najwyższy senat woj-
skowy wyrok 25. kwietnia 1855. r. xi w przypadkach wmianko-
wanych ma miejsce skarga wyprotawca.

Dotyczy tych skarg zalicyć możemy następujące 2. przypadki:

C. Wypowiedzenie sądowe kontraktu najmu lub dzierżawy
wzista sąd przeciwnikowi z nakazem, aby zarządził, aby przeciwnik
powiedzenie podał w 8. dniach, gdyż po upływie tego terminu sądne
zarządy przyjęte nie będą, a wypowiedzenie staje się wykonalnym.
(§ 6. rozp. ces. z 16. listopada 1858.) / To samo dotyczy się sądowego upom-
nienia przy kontraktach nie wymagających wypowiedzenia, aby
strona w czasie właściwym oddać lub odbrać przedmiot najmu
lub dzierżawy (§ 11. tegoż rozp.); Zarządy niezgłoszone w tych przy-
padkach przeciw nakazowi sądowemu, uważają się za skargę, która za-
trzymamy zasadności nakazu sąd. ulowadniając to za przeciwnie
D. Jeżeli stworzono upadłość, co do majątku słowami jorin ra,

rozkowych, i gospodarczych, a sąd kasacyjny i twierdził, sporządzone obli-
czenie dopłat po rozrachunkach otonków, kazydy a tychże ma prawow-
nieść porównania, którego rozkaz obliczenia dopłat, o ile się do
niego odnosi (§ 66 i 86. ust. z 9. kwietnia 1873.)

Rozdział X.

O procesie rachunkowym (Rozdział X. ust. sąd.)

Rachunki mogą się stać przyczyną wywiązania się procesu
w 3. przypadkach:

I. Gdy ktoś obowiązany jest do składania rachunków,
a nie składa takich.

II. Gdy ktoś złożył rachunek, a nie otrzymał ani uznania
rachunku za rachunek, ani zarzutów przeciwtemuż, ze strony od-
biierającego rachunek.

III. Jeżeli ktoś rachunek złożył, a odbierający takowy:
A. sądowi,

B. kasadowi czyni zarzuty przeciw rachunkowi.

do I. W pierwszym przyp. obowiązany jest do składania
rachunków porwanym być winien przed sąd swój osobisty o toż-
sanie rachunków. Ponieważ w tym przypadku nie ma miejsca wta-
ściwy proces rachunkowy, przeto przepisy rozdz. X. ust. sąd. nie

nie mają być stosowane;

Jeżeli ktoś został wyrokiem skazany na złożenie rachunku, wyrok wykonany być w myśl § 410. Ten, komu rachunek ma być złożony, może według okoliczności wynieść skargę, a nawet tego, co sąd osobiste, która do składania rachunku jest obowiązana, aby tym sposobem zniewolić ją do wykazania, co się stało z odebranymi przedpieniędźmi, lub innymi rzeczami.

Do II. W drugim przypadku wchodzi w zastosowanie przepisy § 165 i 166. Składający rachunek, winien jak w procesie wywoław, czym wniesić skargę przed sąd, przed którym go odbierający rachunek powołać musiał, a więc przed sądem osobistym składającego rachunek, i wykarawszy w niej, że powołanemu złożył rachunek, i dać, aby ten albo rachunek, za rzetelny uznał, albo karząc przeciw rachunkowi przysięgł, a to w terminie, stosownie do okoliczności wyznaczyc się mającym. Wskutek tej skargi wyznacza sąd, a dyencyę w celu wysłuchania stron co do oznaczenia terminu. Na podstawie rozprawy wypada sąd rozłożyć (nie wyrok) mocą kres wyznacza się odbierającemu rachunek. Termin doznania rachunku za rzetelny, albo do przysięgnięcia przeciw niemu karantów, z tym zagrożeniem, że na przypadek bezskutecznego upływu terminu rachunek uważać się będzie za rzetelny.

Wskutek tej rozkazy może odbierający rachunek,

1. wydać składającemu takowy bądź sądownie bądź zasadownie uznaniem rachunku, czyli tzw. absolutorium z rachunku - w tym przypadku ustaje także pośrednictwo sądu. -

2. Jeżeli odbierający rachunek, nie dotrzymuje terminu, składający rachunek może żądać spisania aktów, wskutek czego sąd wyda wyrok razowy, w którym uznaje rachunek za usprawiedliwiony (§166.)

3. Jeżeli odbierający rachunek czyni zarzuty przeciw niemu, natenczas ma miejsce właściwy proces rachunkowy (ob. niżej § III.)

do III. A. Jeżeli odbierający rachunek czyni zarzuty przeciw rachunkowi, czyto wprost, czy to przez pośrednictwo skargi wyzniesionej przeciw składającemu rachunek, natenczas ma miejsce właściwy proces rachunkowy (§167. i 168.) który przeprowadza się na piśmie, chociaż najw. trybunał dopuścił w jednym przypadku nawet postępowania summarnego.

Zarzuty przeciw odbierającemu rachunek poczynione stanowią w procesie rachunkowym właściwą skargę. Każdy zarzut rachunkowy winien być przedstawiony oddzielnie i orzeczony liczbą, siłą, a z dokładnym wyjaśnieniem przyczyn, na których zasadzionym zostaje (§167.) Odpowiedzi na poczynione zarzuty, zawierająca odparcie tychże, stanowi obronę. Odparcie zarzutów (dupremängel) stanowi replikę, a ostateczne odparcie tychże duplikę. Poma procesowe oznaczają się także postanowieniami. Konkluzja skargi zawierającej zarzuty, głosi: „aby zarzut pod L1. co do kwoty 100. zł, zarzut pod L2. co do kwoty 50. zł etc. — za prawdziwy uznany, a składający rachunek na zapłacenie ogólnej sumy skaramy resztat.“

Odpowiedzi na zarzuty oznaczają także taki sam termin jak do obrony. Odparcia zaś zarzutów taki sam jak do repliki, a do ostatecznego odparcia tychże taki sam jak do duplikę. Sąd je to sam, kiedyś procesowi zapada wyrok, a na przykład razowości jednej

ze stron wyrok xacerny.

§ 5. Jeżeli odbierający rachunki czyni urzędowiis przeciwtymże xarutę, natow xas kładający takowe, moie pocygnięcie xarutów pocytać na puschwałkę, i pxxx wyiniisimie skargi wyrootawcej wyrootać w łeici, wy proces rachunkowy, tj. wniesienie monitów rachunkowych, czyli xarutów przeciwrachunkowi. Zalexiy jednak o jego woli, czyli i kiedy xechce xniemolic odbierającego rachunki na pomocą skargi wyrootawcej do sąduwego pocygnięcia xarutów pod xagroczeniem wiecane go milczenia.

Wolnomu też pominąć całkiem xasosowe czynienie xarutów, a jeżeli chce, xumnie odbierającego xwykłą skargą do sąduwego pocygnięcia xarutów. Trybunał najw. orzekł d. 28. xzerwca 1854. że nie masz ustawy, według której x powodu xtoromych rachunków musiatoby być xxx xadzone i pxxxprowadzone postępowanie w rootach X. przepisane, albowiem, postępowanie to ma miejsce tylko na xadanie składającego rachunki. Jeżeli tenże xxx xasie tego postępowania, i występuje jako powód, postępować nalexiy jak x powodu karisej innej skargi. Składający rachunki w ten xas się chwyć tego środka, jeżeli mu się na xasadzie tego rachunku xwrót nalexiy, w tym łomiu, przypadek wynie się skargę o xapłacenie tego xwrótu.

Przepisy w rootach X. xawarte stoją, iż takie do rachunków xarządcy masz upadłość d. natw. x 13. lutego 1795) i sekwestratora (§ 393. u. z.) jeżeli x powodu tych rachunków spór powstaje. — Co do upadłości otwartych w dn. 1. kwietn. 1853. lub później, wchodzą x xastawanie § 149. — 753 ust. o upadł. Rachunki opiekunów i kuratorów podlegają postępowaniu xakrednemu w § 203-214. ust. z Qsierpn. 1854 o postęp. w sprawach mispromnych.

Rozdział VI.

O sędziach polubownych.

Sędzia polubowny jestto osoba wybrana przez strony celem rozstrzygnięcia ich sprawy, i obowiązująca się rozstrzygnąć takową.

I. Ustanowienie sędziego polubownego (§ 359 i 360.)

Rozstrzygnięcie sporu przez sędziego polubownego wymaga dwóch umów:

1. jednej między stronami spierającemi się, które zgadzają się poddać spór między nimi wynikły pod rozstrzygnięcie sędziego, lub sędziów polubownych, przez siebie wybranych. Umowa ta, tzw. kompromis, albo zdanie się na sąd polubowny, pod rygorem nieważności na piśmie zawartą być musi (§ 359.)

2. Umowy między stronami a sędzią polubownym, wskutek której ten ostatni obowiązuje się spór rozstrzygnąć. Umowa ta również zawartą być może.

do 1. Strony mogą zapisać się na sąd polubowny względem praw, ktorimi samolubnie rozstrzycać może. Prawy następca osób niezdolnych do samodzielnego zawiązywania swym majątkiem, może się zdać na sąd polubowny imieniem tychże osób, za zezwoleniem sądu nadzoru opiekuńczego, albo zawistą czynić ważność wyroku polubownego

od przyzwolenia sądu nadopiekunierzego.

Do 2. Sędziego polubownego strony dowolnie mianują. Prawo to może każdy przyjąć, urząd sędziego polubownego, kto w ogóle zdolnym jest do zawierania umów. Wylęczeni są wszakże wszyscy publiczni sędziowie, którzy powołani są do rozstrzygnięcia sporu (§ 360); a na mocy Dekr. nadw. z 2. listopada 1790. i 27. marca 1800. wylęcony jest w ogóle każdy sędzia powiatowy i każdy sędzia wyższych sądów trzech instancyj, zasiadający w sędziów prywatnej.

Strony powołać mogą jednego lub kilku na sędziów polubownych i mogą nawet ustanawiać instancje (Dekr. nadw. z 15. stycznia 1787.) Jeżeli jedna ze stron umiera przed wydaniem wyroku polubownego, wyrok nie staje się przez to nieważnym.

II Postępowanie i orzeczenie (§ 361)

Sędzia polubowny winien postępować według tego porządku, na którym strony się zgodziły, a w braku odnośnego postanowienia według przepisów ustawy sądowej austriackiej.

Sędzią przysięga ma być odebrana, albo oświadczenie przestuchanym, albo jeżeli się wymaga zdania znawców, sędzia polubowny utraci je, o ile to do sędziego wyznaczonego, który właściwym byłby do rozstrzygnięcia sprawy. Sędzia polubowny nie może w żadnym razie tego w przypadku, gdzie nie jest obowiązany trzymać się przepisów ustawy sądowej. (Orz. najw. tryb. z 30. października 1861.)

Orzeczenie Sądu polubownego jest wyrokiem i bywa wyrażanem w formie wyroków sądów publ. z odwołaniem się do kompro,

mieu. Sądza polubowny, ktry zwleka wyłanie orzeczenia w sprawie, może być do tego uwzględnym w dalszym procesie.

III. Środki prawne służące przeciw wyrokowi polubowniemu (§§ 362. 364.)

Jeżeli strony ustanowiły dla sądów polubownych instancję, strona pokrzywdzona winna się odwołać do wyroku sądu tego niższego rzędu, do sądu wyższego. Jeżeli strona chce się być pokrzywdzoną wyrokiem polubownym, wydanym w ostatniej instancji, albo jeżeli instancji nie było, wydanym wyrokiem polubownym, naówczas należy odwołać się, czy strony w kompromisie wyrażnie zrezygnowały z dalszego odwołania się w drodze prawa od wyroku polubownego, lub czy tego nie uczyniły.

1. Jeżeli strony wyrażnie tego się zrezygnowały, tj. jeżeli wyrażnie oświadczyły, że poprzestaną na wyrok sądu polubownego, wówczas bezwarunkowo do niego skończyć się muszą, z wyjątkiem następujących dwóch przypadków:

a. jeżeli nastąpiło widoczne oszustwo, albo

b. jeżeli sąd polubowny przekroczył granice nadanej mu władzy.

W obu tych przypadkach strona pokrzywdzona wynieść winna skargę przed sąd wyrażny I. inst. a to w przypadku pod a. przed sądem krajowym w sprawie o naruszenie prawa, w przypadku pod b. przed sądem cywilnym w sprawie o naruszenie prawa. W obu przypadkach wyrok polubowny. Gdyby w przypadku pod a. dostrzeżenie naruszenia prawa, może być wyrok polubowny według ustawy § 362. naruszenie w

drodze cywilnej. Pytanie o możliwość wyroku polubownego rozstrzyga
(wyrokiem) wyłączeni sędziów wyjątkowy, wydając wyrok (najwcześnie
postanowienie z 4. maja 1883 r.)

2. Jeżeli strony wyrażnie się nie zrekły odwołania się,
wówczas strona pokrzywdzona nie może od wyroku polubownego roz-
strzygnięcia apelacji do zwykłego sądu drugiej inst. lecz wolno jej w prze-
ciagu dni czterdziestu po wzięciu wyroku polubownego, wystąpić
przed sąd wyjątkowy i dalej tak postępować, jak gdyby się roz-
strzygnięcie było w sądzie polubownym i adw. rozprawy, ani jej nie rozstrzyga-
no. (S. 363.) Termin ten 14. dniowy nie jest odwołanym. Przy rozwi-
nieniu pytania jak ten spór ma być wytoczonym przed sąd wyją-
kowy, należy:

a. jeżeli powód nie jestadowolony z wyroku polubownego, na ów-
czas może wysłać skargę do sądu właściwego, w którym to przypadku,
ten przedstawić może okoliczności i środki dowodowe, które przedtem
nie były przedstawione.

b. jeżeli zasproszany, tj. skazany wyrokiem polubownym
chce się być pokrzywdzonym, wówczas uważać może wyrok ten
za przechwałkę przeciwnika, wystąpi więc ze skargą, wywoław-
cą, nadając, aby przeciwnikowi nakazano, iżby skargą wywo-
łaną dochodził prawa przyznanego mu wyrokiem polubownym,
inaczej nakazaniem mu będzie wieczne milczenie. Wyrok polu-
bowy staje się prawomocny.

1. jeżeli strony wyrażnie w kompromisie oświadczyły, że na wy-
rok polubowny poprzestaną, a więc zrezygnują z wszelkiego

Dalszego odwołania się od tegoż, chyba, że strona pokrzywdzona, a skazany w określonym czasie, wnieść wyrok polubowny, albo, w innym przypadku wyrok polubowny nie może być egzekwowany (Uchw. najw. tryb. z 11. marca 1873. 242. Rep. orz.)

2. jeżeli strony nie zrezygnują z uprawnień odwołania, jednakże, woi w przeciągu dni 14 powróceniu wyroku polubownego nie został wyznaczony i pór przeszedł wyroczajny.

IV. Wykonanie wyroku polubownego (§ 365.)

Według ustawy sąd dla Galicji i zachodniej, jedynie, sędzi i wyroczajny, jeżeli może, na egzekucję, z wyroku sądu polubownego. Podobnie odnośnie do opatrzone być winno w Kompramis i wyrok polubowny w oryginale, lub też dowód na wykonanie stronom wyroku polubownego. Pierwszy sędzi i wyroczajny, pości należy prośbę do tego sądu, drugiego wyroczajnego i inst. który w chwili wniesienia tej prośby wtaścinym był sędzi orzekającym. Wraz z nim się ożreki, cyfrowej intabulacji prawa, wyrokem polubownym, prawnym.

Dodatek.

Stnieją, niektóre sprawy, które według ustawy rozstrzygnięte być mogą, tylko przez sędziego polubownego, jako to:

1. niektóre sprawy banku narodowego, w trybie tożsamym najw. trybu, nat występuje jako sąd polubowny.
2. spory rozkładu ubezpieczenia od pożarów etc. etc.
3. we wszystkich sporach między Galicyjk. Towarzystwem kere,

dyktorem xiomskim, a jego cztankami, jako takimi wyrokujca, za nadzwyczajną i zupełną władzą sądu polubownego. Chybaż tem za, i howane być ma posłypowanie dla spraw wekslowych przepisów, ne. Stronami, któreby się wyrokiem pokrzywdzonymi być mnie, mały, otwarta, jest droga do odwołania się do sądów wyższych II. i III. inst. a to słowemnie do przepisów, jakie przed tym względem dla spraw wekslowych istnieją (§ 41. 42. statutów z r. 1868.)

4. Jeżeli statut gielśowy ustanawia sąd polubowny dla sporów i czynności gielśowych, spony rozstrzyga sąd polubowny, chyba, że strony na piśmie inaczej się ułożyły. Odwołanie się od wyroku sądu polubownego statutem gielśowym ustanowionego, nie może mieć miejsca. Skarga, owenanie wyroku polubownego za nieważny, wyniesić należy na piśmie w terminie 8 dniowym, nieodwloczonym, licząc od dnia wyroczenia wyroku – przed sąd zwyczajny I. inst. – któryby był właściwy dla tej sprawy. Skarga powinna być podpisana przez adwokata. Wyniesienie tej skargi nie wstrzymuje wprawdzie egzekucyi z tego wyroku. (§ 6. ust. z 1. kwietnia 1875.) –

Rozdział VII.

Oareszcie, czyli przymusię osobistym.

W istoty procesu wypływa, iż egzekucya może dopiero nastąpić po przejściu wyroku w rzecz osadzoną, wszakże prawo dozwala niewypielowi domagać się za bezpięcenia swój nakazytości przez ten sposób karadze tymczasowe, których rozdziały 28, 29 i 30. ust. sąd stanowią. Rozdziały te mają za przedmiot różnorodnie za, rządzenia sądowe, karomocą, których dozwala się tymczasowego za bezpięcenia na korzyść strony, nie mogącej nadać wykonania prawa tego w drodze egzekucyi. Wprost irodeków karad, orzech tymczasowych wchodzi:

1. tymczasowy przymus osobisty;
  2. karowienie rzeczy ruchomych;
  3. skwestracya prowizoryczna lub tymczasowa;
  4. złozenie rzeczy do depozytu sądowego;
  5. kaucya.
  6. prenotacya a podpiwnem zastrzeżeniem i adnotacya w księgach hipotecznych;
  7. zajęcie i oszacowanie jako órobek karadcy prowizoryczny.
- Przymus osobisty jest w postępowaniu cywilnem 2jaki:
1. prowizoryczny, z powodu obawy, że dłużnik ucieknie, a

2. jako środek egzekucyjny, aby dłużnika przymusić do do-
starczenia środków wypłaty. Ustawa z 4. maja 1868. umożliwia
przymus osobisty egzekucyjny za wekslowe lub inne pieniężne długi.

Przymusowy przymus osobisty jest to przytrzymanie dłuż-
nika podejrzanego o ucieczkę, albo uciekającego się do ucieczki,
albo uniemożliwiającego się już ucieczce, dozwolone przez sąd
cywilnego przeciw rozpamiętaniu procesu, lub w toku tegoż, w celu, aby
dłużnik nie uciekł. O tym przymusie stanowi rozdz. XVIII. ust. 145.

I. Warunki dozwoleńa arestu osobistego.

A. Strona, żądająca arestu, powinna mieć do dłużnika
pretensję, realną i wypłatną, w dowód której albo

1. prawdziwy dokument, na zupełną, wiarę, rąkującą, tj.
taki, który stanowi zupełny dowód pretensji, jeżeli przeciwnik
wna go za prawdziwy (§ 367) albo

2. nie mając takich dokumentów,

a. prawdziwy dokumenty uprawdopodobniające byt pre-
tensji, i charakterem

b. skłoda dostateczną kaucję, z którejby przytrzyman-
nym być mający wynagrodzonym być mógł za ustawienie i
jakoś wyrazić się mogąca. (§ 368) W braku wszelkich dokumen-
tów przymus nie może być dozwoleonym (Inaczej praktyka)

B. Strona domagająca się arestu uprawdopodobnić
winna wiarygodnem świadectwem lub innym sposobie dłuż-
nik dla wymienionego długu podejrzanym jest o ucieczkę

albo się nie zabiera do ucieczki, albo się nie już znajduje w ucieczce, narazie

C. Osoba mająca być przybrzmiana, nie może być prawnie uwolniona od aresztu, na który zawolanie, może się dostać cywilny.

Do osób uwolnionych należą:

1. wszyscy moi, którzy dotychczas podlegali jurysdykcji wojskowej cywilnej (pat. z 20 kwietnia 1782) wozalako ulegają przymusowi osobistemu.

a. żołnierze należący do rezerwy i obrony krajowej jeżeli nie są wstrzymanie czynnej, i

b. żołnierze, którzy są na wolności, aż do powołania, przeniesienia do rezerwy, albo aż do zupełnego uwolnienia (sekr. min. z 3 marca 1867. i ust. z 5 grudnia 1868. § 53.)

Jeżeli żołnierze w przypadku pod a i b powołanym zostali do służby przez władzę wojskową, a nosi się natychmiast przymus osobisty.

2. Władnicy państwa (pat. z 25 października 1798) i spółki państwa, wstrzymanie czynnej.

Prawo to służby także:

a. praktykantom i przyrzeczonym, i opatrzonym dekretem nominacji (sekr. nadw. z 18. grudnia 1800.)

b. urzędnikom urzędu państwowego, szpitali, niemniej w ogóle wszystkich takich urzędników, które utrzymywane bywają z fundusów, którym nie może bezpośrednio zawiaduje, dalej u urzędnikom miejskim i wydzielu krajowego (sekr. nadw. z 16.

III. Sąd właściwy.

Przepis § 869. został zastąpiony przepisem § 46. nowego jur. me., który którego podania, odwołanie, powikarycznego, aresztu, ka., powieszenia sądowego, sekwestracji powikarycznej lub innego świadczenia tymczasowego karadawczego, mogą być wniesione według wyboru domagającego się, albo przeciwnie, który jest właściwym dla sprawy głównej, albo przeciwnie, sąd powiatowy (tutaj miejsce deleg.) w którego okręgu zabieranie powikaryczne ma być u., skutecznym. Jeżeli podanie wniesione jest do sądu powiatowego, niewłaściwego dla sprawy głównej, naówczas ma miejsce jurysdykcyja szczególna dla powikarycznego zabierania.

IV. Wykonanie aresztu.

Delegowany urzędnik sądowy wzywa strażnika do wykonania aresztu i aresztu go przystrzymuje. Reklamacja, która od tej decyzji, nie ma mocy wstrzymującej. Prawo to do strażnika ma być przeprowadzonym do aresztu najwyższego, wrelacje do sądu, którego aresztu, aresztu, aby strażnik zatrzymanym był w swoim mieszkaniu, lub też, aby zabieranie względem niego nastąpiło w inny sposób np. przez oddanie kluczy.

Podkreślenie, jakie tu zachodzi, jest to, że utrzymanie strażnika, zatrzymanego w aresztu najwyższym, dostrzeżeniem być musi, na jego iżądanie przez wierzyciela, w przeciwnym razie strażnik sam potrzebne koszty ponosić winien. Co do wymierzenia kosztów na utrzymanie strażnika w aresztu najwyższym zatrzymanego, które wie,

rzeczy w ratach, przez sąd wyznaczonych, a góry płaćć winien.
W razie niedotrzymania tych rat musi być dłużnik na ządanie
swojej wódekłej rozprawy uwolnionym, i dla tego samego długu
nie może być już więcej przyarrestowanym (Sokr. nadw. z 18.
grudnia 1817. i 8. marca 1818)

Dłużnik zatrzymany w aum niewskazaniu, nie mogący pro-
nosić kosztów strażi, oprowadzonym zostaje do arestru zwy-
czajnego (Sokr. nadw. z 12. września 1796)

V. Usprawiedliwienie dowolnego arestru, prowi-
sorycznego, i właściwość sądu. (§ 372.)

Zadający arestru jest obowiązany skargą usprawiedli-
wić dowolny arestr. Skarga ta wnosi się albo równocześnie
z prośbą o dowolenie arestru, albo w ciągu dni 14. po wykonanym
arescie według §. 6. noweli z 1814. Termin ten nie jest odwrotny.
Arest przypuszczony w celu i na podstawie pretensyj, z tego powodu
iż same skargi mogą mieć za przedmiot tylko rzeczywiście wy-
płtę i uzwanie arestru za usprawiedliwiony. Na skargę za-
wzajemną iżądają postępowanie ustne. Jeżeli przed wykonaniem
arestru toczył się już spór o ten sam dług, naówczas nie ma pro-
stego wniesić skargi usprawiedliwiającej; jednak wierzyciel
wykazać musi, iż spór wisi skarga usprawiedliwiająca ma być wy-
nimną.

1. przedsąd dla sprawy głównej i właściwy, skoro sąd ten do-
zwoli arestru.

2. jeżeli areszt dozwolit sąd powiatowy, w którego okręgu przytrzymano dłużnika, wierzytelność będzie wypiścić skarżącą niesprawiedliwizną.

a) przed sąd dla sprawy główniej i o świadczeniu, albo

b) przed wyznaczkowym sądem powiatowym.

Skarżący jednakże nakazuje według prawa normy jurisd. przed sąd kolegiacyjny I. inst. nie mogą być wnieszone przed sąd powiatowy, który dozwolit areszt, lecz tylko przed sąd kolegiacyjny I. inst. w którego okręgu sąd powiatowy ma swoją siedzibę.
(ukr. min. z 19. czerwca 1885.)

W przypr. pod b) zachodzi szczególna juredykcyja osobista.

VI. Czas trwania aresztu prowizorycznego

Areszt ten nie jest ograniczony do pewnego czasu, gdyż przeciwnie areszt egzekucyjny byłby rok co ty, nieprzerwanie trwać może. (§ 465. i Dekr. nadw. z 13. czerwca 1806) Areszt prowizoryczny wyrokiem niesprawiedliwizny, a zamienia się na areszt egzekucyjny, a to z dniem wreczenia wyroku I. inst. niesprawiedliwiznego areszt. (Dekr. nadw. z 21. stycznia 1808.) Postanowienie to było obecnie zachowywane do lat 18, ale się nie zachowało areszt za wekslowe lub inne pieczęcie stugi. Areszt prowizoryczny z powodu takich stug ośmieszony, a nosi się z dniem wreczenia wyroku niesprawiedliwiznego areszt, a dłużnik zostaje przymuszony na winę nowego.

VIII Zniesienie aresztu prawixorycznego

(§ 374 i 373.)

Areszt znosi się:

1. jeżeli dłużnik dług swój zapłacił.
2. jeżeli dłużnik dług swój dostatecznie zapłacił.
3. jeżeli wskutek skargi niesprawiedliwiającej pretensya Soma, zająca się aresztu nie została uznana, za usatwioną;
4. jeżeli wierzyciel nie otrzymał terminów rat, w których kosztu utrzymania dłużnika miały być złozone. (ob. § 374)
5. jeżeli dłużnik udowodni, że jest niewolniony od aresztu;
6. wskutek powołania do służby wojskowej żołnierza przy utrzymanego w areszcie, a

7. wskutek zapadnięcia wyroku niesprawiedliwiającego areszt dozwolony dla układowego lub innego pieniężnego długu (wyrok najw. tryb. z r. 1860) -

W przypadkach pod l. 4. i 7. uważać należy, czyli dłużnik nie jest zatrzymanym także dla innych długów.

VIII Skarga o zadośćuczynienie (§ 373.)

Jeżeli skarga niesprawiedliwiająca areszt w czasie w którym nie była podana, albo jeżeli pretensya Soma zająca się aresztu nie została uznana, za usatwioną, dłużnik ma prawo wynieść skargę o zadośćuczynienie z powodu oświadczenia i wyrządzonej szkody. Skargę tę wynieść można w czasie trwania aresztu przed sąd, który go dozwolił (§ 376) a po zniesieniu aresztu przed sąd osobisty wierzyciela. —

Rozdział XVIII.

O zapowiedzeniu rzeczy ruchomych. (Verbot auf fahrende Güter.)

Takie zapowiedzenie (condictio Verbot) rozumieć należy, jako sądu, mocą którego na żądanie wierzyciela (zapowiadającego) poleconemu bywa osobie trzeciej (zapowiedzianemu) mocą, mającej w ręku rzeczy ruchome dłużnika, aby takowych pod stałą odpowiedzialnością nikomu bez pozwolenia sądu nie wydała. Tym sposobem dłużnik nie może korzystać z rzeczy ruchomych dowolnie na korzyść swego wierzyciela. (Zapowiedzenie ma za przedmiot rzeczy ruchome.

I. Warunki (§§ 374, 376 i 377.

Zasady, na których polega arszat przewidziany, stosują się także do zapowiedzenia. Zapowiedzenie może być dokonane przed wyłoczeniem procesu oprawo wierzyciela, lub w ciągu tego procesu. — Warunki dozwolenia są:

1. Rzeczy ruchome, które mają być zapowiedziane, muszą być własnością dłużnika i znajdować się w ręku trzeciego.

Jżeli trzeci nie ma w ręku rzeczy dłużnika, jednak obowiązany jest na jego korzyść do prawnego świadczenia, na ówczas

sądzić nakazuje braciemu, aby nie wstrzymał z świadectwem
na rzecz swego wierzyciela, tj. dłużnika osoby rządzącej, rapo-
wiedzenia. (Jeżeli się rzeczy znajdują w ręku dłużnika, ma
miejsce sekwestracja § 339.) Jeżeli wierzyciel sam ma w ręku rzec-
zy dłużnika, lub obowiązany jest do jakiegoś zapłaty na jego
rzecz, wówczas zapowiedzenie tylko w ten sposób osiągnąć mo-
że, że rzeczy, albo wyplaci należności złoży do sądu; jeśli zaś
rzecz do tego nie jest zdolna, domaga się przechowania rzeczy
przez trzeciego, a w obu przypadkach składa zapowiedzenia
mianianym przedmiotów.

2. Rządzący zapowiedzenia winien uprawdopodobnić,
że zostaje w nich przeciwstwie nieodebrania zapłaty od swo-
go dłużnika, dla braku innych dostatecznych fundusów lub
dla innych przyczyn np. że dłużnik jego opuszcza kraj, mie-
ska na granicy, lub t. p.

3. Rządzący zapowiedzenia przedłoży dowód swej pretensji
a. dokument na kupelnią, wóze, zastęgujący (§ 376) i
b. w braku takiego dokumentu uprawdopodobnij pre-
tensję. W tym przypadku wszelkie zarządzenie i staję komisy,
z którymi dłużnik strzymał zadośćuczynienie za odstąpienie
i wyrażonego mu sakoby.

4. Rzeczy ruchome nie powinny być wyjęte z pod rapo-
wiedzenia lub egzekucji (Obacz naukę o egzekucji)

Jeżeli się lewarunka i siłoty, sąd zezwala przez rozstrze-
żę bez występowania dłużnika na zapowiedzenie rzeczy

Stosunkowo do wysokości i masy ciała wiekzyciela.

II. Przedmiot zapowiedzenia

Przedmiotem zapowiedzenia są wyłączenie rzeczy ruchome i nieruchomości, o ile nie są wolne od zapowiedzenia. Wszelkie rzeczy wyjęte z pod egzekucyi, są wolne i od zapowiedzenia i na odwrót, chyba, że ustawa wyrażnie uwalnia od zapowiedzenia, nie zaś od egzekucyi.

III. Sąd właściwy. (§ 378.)

W miejsce tego §^u weszło postanowienie § 46. N. Z. o którym mówiliśmy w rozdziale poprzednim.

IV. Wykonanie zapowiedzenia.

Prośba o zapowiedzenie wnosi się w trzech okolicach.

Polecenie sądu winnem jest z uwzględnieniem następujących przypadków:

1. Rzeczy nieruchomości znajdują się u trzeciego (§ 372. i 379) sąd dowodzący zapowiedzenia winien ostrzec tego, w którego ręku znajdują się rzeczy zapowiadane, być mająca, aby z tego, wyciągnąć, nie wydał pod własną swoją odpowiedzialnością. Zapowiedziany, któremu nakaz nakazano doręczyć, stał, winien domagać się zastawu, choćby nawet podlegał innej władzy sądowej, i żadnego polecenia w tym względzie od swojej władzy nie otrzymał, jeżeli by rzeczy zapowiadane uległy

reputacji, lub zachowanie tychże wiele kosztowało, wówczas na prośbę jednej lub drugiej strony sprzeczam być winny przez publiczną, liczącą, za pośrednictwem oszacowaniem, a zebrane pieniądze w depozycie sądowym zachowane być winny.

2. Przez znajduję się w sądowym zachowaniu (art 350) Wtę, kim przypadku winien sąd dozwolone zapowiedzenie w każdej de, przytłowy zanotować lub werwać oś sąd, w którego przechowa, nie przez się znajduje.

3. Zapowiedzenie fundusów pieniężnych, pobieranych przez strażnika z kas publicznych, np. pensji i emerytalnej etc. (S. 381) Zapowiedzenie takie ulega przepisom reskr. min. s. g. ma, ja 1860. (Ob. nankę o egzekucji)

4. Zapowiedzenie sądowe obligacji publicznych i ich odset, tak uskutecznia się według przepisów reskr. min. z 2. lipca 1859. (ob. nankę o egzekucji)

5. przy zapowiedzeniu sumy pieniężnej, która osoba trzecia mieć winna strażnikowi wierzyciela zadającego zapowiedzenia, nakazuje się temu trzeciemu (zapowiedzianemu) aby się wstrzymał z wypłatą, dopóki sąd nie wyda właściwego zlecenia;

6. przy zapowiedzeniu reszty strażnika znajdujących się u samego wierzyciela i przy zapowiedzeniu należności; które temu mieć ma swemu strażnikowi, postąpić należy jak wyżej pobra, no pod § I. 1. Zwracamy na to uwagę, że otrzymać można, za, cpowiedzenie reszty strażnika, na których osobom trzecim straż, prawa rzeczowe, np. prawo zastawu. —

Władca, delektu narzucanego z 8. listopada 1832. można zapowiedzieć obligacje imieniem stręgu państwa, nawet ustnie i sąsadownie, byleby wierzyciel był w stanie podać liczbę, datę, wypokoić kapitału i odsetek, tudzież nazwiska, na które opiera, waga obligacje.

W takim przypadku może się wierzyciel udać do właściwej kasy kredytowej i ustnie uzyskać zapowiedzenie, które przez 24. godzin jest skuteczne. Wszakże wierzyciel winien przed upływem tego czasu wniesić do kasy prośbę na piśmie o zapowiedzenie i oświadczeniem, że się już uwał do fachu o dozwolenie zapowiedzenia. Późniejsze to zapowiedzenie sąsadowe waium jest przez 14 dni, w przeciągu których nadzieć wniesić winno o oświadczenie sądowe na zapowiedzenie. Zapowiedzenie administracyjne wychodzi w władz administracyjnych, prawotomnych na kasa, w której odnośne fundusze pieniężne się znajdują i ma na celu uwiernychować kapitał, dopoki jego ościągnięcia nie nastąpi przez właściwe władze administracyjne lub sądowe.

V. Skutki prawne zapowiedzenia.

Zapowiedzenie wywiera ten skutek, że rzecz zapowiedziana wyjęta zostaje z podwładzy właściciela, i że wierzyciel na przyszłość poniesie wyrok względem prawa, na którego rzecz, przeciwko rzecz zapowiedzianej, na której tej się egzekucyjne prawa, mieć może. Właściciel rzeczy zapowiedzianej nie może ani takową dozwolnie rozprzedać, ani dozwolnym odstąpieniem zapowiedzianej,

nej wierzycielności udzielić za bezpieczeństwo wierzyiciela. Wskutek
zapowiedzenia nie nabyma wstrachu wierzyciel zapowiadający
prawa rzeczowego na rzeczach zapowiedziennych, dlatego też
osoba trzecia nie może dokonywać przekroczeń w popieraniu egzeku-
cji na rzeczach zapowiedziennych, chociażby ta osoba przedtem
nie była nabytkiem zapowiedzenia, a nawet gdyby prosta egre-
kucja pro domoloniem zapowiedzenia wniesiona, była (Zkr.
nadm. z 5. kwietnia 1791.)

Z tego samego powodu nie nadaje zapowiedzenie w uprzed-
ści i innego pierwszeństwa w uprzedzkowaniu wierzycieli (Zkr.
nadm. z 4. czerwca 1789). — Zatem bezdanie, że między zapowiedze-
niami na jednej i tej samej rzeczy wykonaniu wykonania wie-
rzycieli istnieje pierwszeństwo, i że ten z nich pierwszeństwo
przekazaniem będzie, który pierwszy na mocy wyroku usprawie-
dliwiającego zapowiedzenie, domagał się egzekucji, chociażby
nawet tylko egzekucji na bezpieczeństwo, przez zajęcie rzeczy (S. 12.
restr. min. z 18. czerwca 1859. i 5339. not. ogł.)

Rozumie się samo przez się, że prawa rzeczowe przez osoby
trzecie przed domoloniem zapowiedzenia nabytkiem nie mogą
być wykonane przez zapowiedzenie, przedniej nabytkiem, mają-
cym pierwszeństwo przed prawem, którego nabytkiem w drodze
egzekucji przez zapowiadającego wierzyciela, wszelakoż już po
nabyciu owych praw rzeczowych.

VII. Usprawiedliwienie zapowiedzenia (S. 884.)

Także jak przewidywany arrest osobisty, musi być usprawie-
dlivione i zapowiedzenie przeciwnienia skargi, w której uś-
wadnia się wiarytelność, na której za bezprawnie usposkono
poprzednio zapowiedzenie. Wiarytelność winna być rzetelna i
wypłatna.

Skarga ta, sądany, aby porównano namowa obowiązku,
go zapłacić sumę, etc. w przeciągu dni 14. i aby uzyskane zapo-
wiedzenie uznane było za usprawiedliwione. Co do wtasciwosci
sądu obowiązkuje to, co inny w poprzednim rozdziale pod L. II. po-
wiedzieli. Jeżeli skarga usprawiedliwiająca nie może być wywie-
siona w ciągu dni 14. wiaryciel prosić może o przedłużenie ter-
minu (§. 6. nowel z 574.) Podanie o zwłokę, wnosi się do tego sądu,
do którego wniesiona być winna skarga usprawiedliwiająca.
Jeżeli sądem tym jest sąd, który dozwolił zapowiedzenia sob.
L. II. nowel. poprz.) wiaryciel umiadowi, ten sąd o zarządany
zwłokę, a względnie o wyniesienie skargi usprawiedliwiającej
a to w dniach 14. (§ 384.) Jeżeli wiarycielowi straci prawo wybo-
ru między sądami co do wyniesienia skargi usprawiedliwiają-
cej, wyniesić należy prośbę o zwłokę do sądu, który dozwolił zapo-
wiedzenia.

VII. Zniesienie zapowiedzenia (§§ 383 i 385.)

Zapowiedzenie wnosi się na sądach strony.

1. Jeżeli stronnik strag zupełnie uspokoił, albo dostatecznie
za bezprawnie. Wrazie zaś sprawa, czyli zaofiarowane za bez-

pieczone jest przyjmowalnem, spór ten jak najprędzej, na roz-
sądku rozstrzygniętym być winien.

2. Jeżeli skarga usprawiedliwiająca w materialnym czasie
podana mi była (§ 384).

3. Gdy skargę wprowadzie w czasie właściwym wymiesiono,
przez sąd, który zapowiedzenia mi dozwolił, wszelako sądnego,
dozwalającego zapowiedzenia nieumwiadamiano o wyniesie-
niu skargi w dniach 14. po jej wymiesieniu (§ 384, 385.)

4. Gdy wskutek skargi usprawiedliwiającej prawo za,
pomiatającego wznowo za nieuwasadnione. W ostatnich trzech
prawyprawkach dłużnik, i adwokat, może strasznego wynagrodze-
nia za ostateczność i wyrażoną, ostateczność. Skarga o wynagro-
dzenie podana być winna, dopóki zapowiedzenie trwa, do sądu,
gdzie wyskoczkiem było zapowiedzenie, po umieszczeniu zaś ome-
go do sądu, któremu zapowiadający podlega co do swej osoby
(§ 385. 386.)

Rozdział XIV.

Sekwestracji i innych środkach charakterystycznych tymczasowych.

I. Sekwestracji.

Prawo sekwestracji rozumieć oddanie z poleceniem sądu rzeczy cudzej osobie trzeciej pod zarządek, względnie przechowanie, celem wyłączenia takiej rzeczy spod wpływu osób innych. Sekwestracją jest twój akt: tymczasowy i egzekucyjny.

Oprócz planu rozdział 30. ust. sąd. Sekwestracja prowadzi do wyłączenia rzeczy z obrotu, mającej być sekwestrowana, albo w inny sposób, w inny sposób, w inny sposób. (S. 387-389. 339 ust. sąd i S. 1101. k.c.) Przedmiotem sekwestracji mogą być rzeczy ruchome i nieruchome. Sekwestracja nie ma miejsca, jeżeli rzecz może być przysięta do przechowania sądowego.

A. Przypadki sekwestracji.

1. Jeżeli między powodem a pozwanym spór się toczy o prawo własności rzeczy lub prawa jakiegos, np. prawa przysięgi, a żaden z nich nie wyklucza się z posiadaniem, albo żaden z nich prawa do posiadania natychmiast wykluczać nie może, natw.

czu się, przed którego spór wyłączone, dozwala sekwestracyi rzeczy lub prawa. (§ 337.) Ustawa przyпускаła, że jedna ze stron nie znajduje się w posiadaniu godziwym, albowiem w razie godziwego posiadania idzie o kasłowanie przepis § 338. Do podanego przypadku należy dodać i ten, gdy jedna strona udowodniła, że jej przeciwnik znajduje się w posiadaniu niego, idziwym, ona jednak sama nie może natychmiast wykonać prawa, którego do posiadania. (§ 347. k.c. i § 10. postępowania w sprawach o naruszenie posiadania.) Wzmiankowanym przypadku dozwala sędzia nażądać jednej lub drugiej strony sekwestracyi bez strachu przeciwnika, np. kilku spadkobierców zgłosił się do sądu w taki sposób, że się wzajemnie wykluczają, i żadnemu z nich na mocy § 810. k.c. nie oddano zarządu i używania spadku. W tym razie sędzia wyznacza jednego, który jako powód winien wystąpić. Jeżeli tenie wyniósł skargę w czasie oznaczonym, skądś ze stron spór wiodących domagać się może sekwestracyi spadku (§ 127. ustęp 1. pat. z 9. sierpnia 1854.) Jeżeli zaś jednemu z wyżej wspomnianych spadkobierców powierano zarząd i używanie spadku, natenczas ma miejsce drugi przypadek sekwestracyi (§ 338. 127. ustęp 2. powołanego pat.)

2. Drugi przypadek sekwestracyi (§ 338.) Jeżeli pozwany znajdzie się w godziwym posiadaniu rzeczy lub prawa, o którą to rzecz powód występuje ze skargą, wówczas sędzia dozwala sekwestracyi pod następującymi warunkami:

Powód powinien:

a. wykazać niebezpieczeństwo, nieporwany, mógłby zrzec lub prawo w ciągu procesu zepsuć, porzucić, albo inną szkodę wyrządzić, i
 b. zaofiarować dostateczne zabezpieczenie za szkodę porwanemu złać wyniknąć mogącą. Wskutek podania o sekwestrację prowna, my będziemy wysłuchamy co do niebezpieczeństwa przez powoda twier, dzionego i co do dostateczności zaofiarowanego zabezpieczenia nie zaś co do korektów życzących się sprawy ytownej. Po wysłuchaniu zapada rezolucya rozwalająca lub odmawiająca sekwestrację.
 (Dekr. nadw. z 31. października 1800.)

3. Trzeci przypadek sekwestracji (§ 339.) Powód bezwarunkowo wygrywający sprawę w I. inst. może się domagać podchoro, postępowania apelacyjnego sekwestracji, na zabezpieczenie przyznanego mu prawa. Według Dekr. nadw. z 31. paźdź 1800. postąpić należy w tym przypadku, jak w drugim przypadku, obowiązek w sprawie wygrywający może natychmiast prosić o rezolucję na zabezpieczenie, o czym mówiliśmy w nauce o środkach prawnych.

4. Czwarty przypadek sekwestracji (§ 1101. k. c.) Prowadzący cenem w najem lub dzierżawę służby na zabezpieczenie czynszu z najmu lub dzierżawy ustawowe prawo zastawu na rzeczach w § 1101. k. c. wymienionych. (Dekr. nadw. z 10. kwietnia 1827.) Prawo to wszakże wykonane być może na tych tylko rzeczach najemni, kta lub dzierżawcy które w czasie wyniesienia szargi o wyptate, czynszu znajdując się w nieisłkanii a względnie na dobrach wydzierżawionych. Na przypadek wyniesienia tej szargi służby nie kryjełowi prawo, i adać w osobnem podaniu z zataczeniem

prezentowanego napisu, skargi, aby sądownie opisano rzeczy, które się w czasie wyniesienia skargi znajdują w mieszkaniu lub w do-
brach wydzielonych. Opisami to winno na mocy Sekr. nadw.
z 5. listop. 1819. i 11. marca 1820 natychmiast być doręczone bez str-
chania przeciwnika, chyba, że zachodzi uzasadnione wątpliwości.

Opisaniem tem nie nabywa się prawa zastawu, bo to istnieje
już od chwili wyniesienia rzeczy do mieszkania lub do brnieru,
chomych, bez prawa zastawu już istniejące zabezpiecza się tym
sposobem. Rzeczy opisane pozostają w posiadaniu najemnika
lub dzierżawcy, nie mogą być jednak przez niego samowładnie
zamiast (§ 183. k.k.) Jeżeli wynajmujący prowyńsieniu skargi
opłaty, czynszu w celu zabezpieczenia tegoż rzędu sekwestracji
rzeczy najemnika lub dzierżawcy, na owczas właściciel nie jest ob-
wiązany wykazać wymogów § 288. (uchw. najw. tr. z 25. września 1872 ² ^{pr} K.O.)

F. Piąty przypadek sekwestracji zawarty w § 14. ces. rozp. z 16.
listopada 1853. flonowiozgo opasęrowaniu w sporach z kontra,
które są najm. wynikłych.

G. Szósty przypadek sekwestracji podaje § 289. not. sąd. Jeżeli
zachodzi, wszystkie w rozdz. 29. not. sąd. podane warunki, o których
każdy doręczenie zapowiedzenia rzeczy dłużnika, wierzyciel może
żądać, aby rzeczy dłużnika podejrzanego o ucieczkę, nie będące
nawet przedmiotem skargi, które jednak na uspokojenie wie,
wierzyciel najtemi być by. mogły, dłużnikowi odjęto i oddać tre-
ciej do przechowania oddano. Wyraz „Arrest” w § 289. znaczy a-
rest na rzeczy, czyli zapowiedzenie. —

7. Siódmy przypadek sekwestracji (§ 348 k.c.) Sąd dokłada sekwestracji i w tym przypadku, kiedy wyłanie rzeczy rządaniem jest odźwierzciela przez więcejrazem dopominających się o jej posiadanie, a między nimi nie znajduje się radeń, w którym imieniu rzecz jest brzymana.

B. Sąd właściwy.

Właściwość sądu płosze się do przepisów § 46. N. (Ob. rozdz. o are. are. osobistym) Z właściwości sądu do postępowania spadkowego wynika, że podczas trwania postępowania tego tryb. do przyznania spadku, radeń inny sąd sprawdzić nie może sekwestracji spadku spornego (dekr. nadw. z 4. lipca 1845. i § 37 N. 7.)

C. Wykonanie sekwestracji.

Sekwestracji pomagać się należy w zwykłym podaniu, woku, tak czego zapada rozstrzygnięcie (dekr. nadw. z 21. października 1800.) Sędzia do prowadzący sekwestracji winien zarządzić według § 390. wezwać strony, aby się w ciągu dnia 14. po wyroczeniu rozstrzygnięcia względem sekwestratora ułożyły, i takowego w tym samym czasie sądowi przedstawiły. Jeżeli która ze stron inną osobę przedstawia na sekwestratora, sędzia wyznaczy audytorów, i po wysłuchaniu stron miarą, je na ich niebezpieczeństwo sekwestratora. To samo zachodzi, jeżeli jedna tylko strona przedstawiła sekwestratora (§ 391.) Sekwestrator mianuje się sekretarzem sądowym, polecającym, aby ostateczny lub prawie z sekwestrowaniem miał staranie, jako Tobny gozpro,

dane, wszelkie zaś pozostali składają tam, gdzie sąd dla bezpieczeństwa po wysłuchaniu obu stron postanowi.

Skonwincja skwestratora należy do sądu skwalajającego skwestracji. Wprowadzamy jednak skwestratora do nieuchomości, niepodlegających temu sądowi należy do sądu rzeczowego (§ 51. N. 7.) który wzwany być winien o prowadzenie skwestratora. Sąsoddaje rzecz skwestrowaną skwestratorowi przez delegowanego urzędnika sądowego.

Skwestratorowi dla przeciwdziałania ustanowionemu mają być także tylko listy i pisma tylko pocztowe wydane, które obijmują, pieniądze albo wartości pieniężne (Rozkaz nim z 2 lipca 1877. L. 5570)

Skwestrator obowiązany jest maistalej w dni 30. po upływie każdego roku złożyć rachunki sądowi, ten zaś winien wrzucić, jeżeli się strony inaczej nie ułożyły, wchwilie rachunki obydwoj na ręce powoła w celu zadowolnienia takowych lub czynienia zarzutów, w którym to przypadku tak jak z innymi rachunkami postąpić należy w § 393. Obie strony poczynić mogą zarzuty przeciw rachunkom, jednak w jednym i tym samym podaniu, gdyż między nimi zachodzi wzajemność powoła względem skwestratora, a na przykład, gdyby przyszło do procesu rachunkowego, strony występowaliby jako uczestnicy sprawy. Skwestratorowi należy się wynagrodzenie za jego pracę, które sądia po wysłuchaniu stron wyznacza. Skwestrator nie może jednak żądać, aby mu z uwzględnieniem § 266. k.s. dawno po 5% cypotygo dochodu jako wynagrodzenie. Jeżeli realność jaka jest

zaskwestrowanej, a ktoś trzeci domaga się takiej sekwestracji, sekwestracja powinna być dokonywana przez tegoż, na którego imię jest ustanowiony sekwestratorowi, aby przy wyjątku realności i interesu rachunków uwzględnić także późniejszą sekwestrację (zdec. nadw. z 6. maja 1814) Jeżeli zaskwestrowano dochody realności, na której znajduje się za hipotekowaniem i wierzytelności, prawo wszakże wierzytela, na którego rzecz sekwestracji dozwolono, nie było za hipotekowanie, naówczas sekwestrator winien optać się przychodów, o ile ten wystarcza, odsetki i inne daniny roczne, nie optać się mające, a wzmiankowany wierzytel może jeedy, nie wykonywać swe prawa na resztujących przychodach. (S. 384)

Dochody rzeczy zaskwestrowanej, których się czerpie osoba domagająca się sekwestracji, składają się do sądu aż do zakończenia procesu własności. Podobne przepisy tyczą się także sekwestracji zaskwestrowanej przez władzę administracyjną. W tym wzglę, dzieł stanowi dekret nadw. z 17. listopada 1793. co następuje:

1. Sekwestrator ustanowiony przez władzę administracyjną przedkłada rządowi politycznemu wykaz dochodów i rozchodów, rachunki wszelkie z katastrami i karni właścicielowi realności lub właścicielowi interesowanemu. W tymg. prowizorycznego porządku wydanego dla zachodniej części Galicji z dn. 9. października 1855. a mającego być zachowanym przy egzekucji w celu ściągania podatków, rachunek przedkłada się starostom powiatowym, które takory udziela właścicielowi realności.

2. Spory z rachunkami między sekwestratorem a osobami

interesowanemi są dostrzegają.

3. Opisane tego sekwestratora xunowała władza polityczna do xtorieniarachunków, a

4. nie wymaga się, aby o administracyjnej sekwestracji mowa xunowała są dostrzegamy; przeciwnie, kto się domaga se, sekwestracji sądowej, winien wykazać, że realność wolna jest od sekwestracji politycznej.

D. Usprawiedliwienie sekwestracji prowizorycznej.
 Ponieważ dozwolenie sekwestracji praw do xunowania od po, przedniego wymisienia skargi, czego stona do xunowania ma w prośbie o sekwestrację, przez sekwestrację nie wymaga usprawiedliwie, nia przez wymisienie skargi. To samo rozumie się o xunowanym przypadku sekwestracji. jedynie xunowany przypadek (§ 389) wymaga wymisienia skargi usprawiedliwiającej.

E. Skutkach prawnych sekwestracji prowizor.
 Skutki te są te same, które pobrałimy przy xunowaniu min xunowania ruchomych. Sekwestracja więc nie nadaje xunowanego pra, wa xunowanego, i nie może pobrałimy z xunowania pobrałimy pobrałimy na xunowania xunowania xunowania.

II. Czynnych ówdekach charakterach tymora, sownych.

A. Prenotacya pretensyi na rzecz nieruchomej.

O tej prenotacyi stanowi § 395. w miejsce którego wstrakcie we-
szły postanowienia § 438 i 445. k.c. a obecnie przepis ustawy
o księgach gruntowych z 25. lipca 1871. przyciemniamy
mając na to, że sąd domośli może prenotacyi jako egzekucyi
na zabezpieczenie. (§ 387. 6. ust. hip.)

B. Złożenie rzeczy spornej do depozytu sądowego.

§ 387. Jeżeli suma jakaś, aż do ukończenia sporu złożona
zostata do depozytu sądowego, zawieszto o stron, czyli się chce zgo-
dzić na korzystanie z samej kapitału (Dekret z 23. października 1794)

C. Anotacya albo zapisek w księgach hipotecznych, nieporządek, do której się zapisek odnosi, jest sporną.

(§ 20. 6. i § 61. - 71. ust. hip. z 1871.)

D. Prenotacya pretensyi wierzyciela na nieru- chomościach, których właścicielowi w spłacie przysługują.

(§ 822. k.c. i § 24. ust. hip.)

E. Sekwestracya majątku bezprawnych wychowców.

(patent z 24. marca 1882. r.)

F. Łajecie lub przechowanie bezprawnie nadsła- dowanych przedmiotów, przywilejów przemysłowych.

(patent z 15. sierpnia 1852.) Ob. Cześć II. Dział II.

G. Sekwestracja majątku, zbiegów wojskowych.
 Takowa się uskutecznia na wezwanie pułku lub adwokatów,
 mił praxe ten sąd cywilny, pod którego zarządem znajduje
 się porzuty majątek. (Dokr. nadw. z 4. marca 1842. i § 208. kk.
 wojskowego i rekr. min. z 4. listopada 1852.)

H. Sekwestracja i zajęcie majątku, całego lub odpro,
 wudniej części majątku ruchomego, osób oskarżonych
 o zdradę, gwałt, o porach lub bunt, celem zabezpieczenia
 rzeczonych przeciw szkodom i kosztom (rekr. min. z 5. października 1854.
 i § 340. proc. kar.)

I. Trzebież, olinych środków, zapobiegających nadwzię,
 iemni praw, dochwala ustawa: w sporach, o naruszenie posia,
 dania i w sporach wynikłych z kontraktów o najem lub dzier,
 żawę (Ob. wyżej rozdz. 5 i 6.)

JK. Egzekucja, na zabezpieczenie, czyli trzebież,
 rza praw iorych.

Egzekucja ta, mymierzona jest, do majątku dłużnika i
 obejmuje zajęcie i oszacowanie, lub sekwestrację zajętych
 rzeczy ruchomych i nieruchomości. Egzekucja ta, polega
 na przepisach rekr. min. z 18. lipca 1859. i zależy od tego wa,

roku, aby wierzył, że poprzednio nie był dostatecznym, bezpiecznym. Była ona ułożoną przez rozkazy bez proce, drugiego wystąpienia przeciwnika, a rekurs od tej rozkazy nie miał mocy wstrzymującej.

Agrekcya w zamiankowana na miejsce:

1. w procei nakazowym (ob. wyżej rozdz. II.)
2. podczas postępowania apelacyjnego narzecz powoda wygrywającego bezwarunkowo sprawę w I. inst. (§ 339. ust. sąd i § 12. powołanego reskr. min.)
3. w procei agrekcyjnym (§ 397. i 398. u. s. dekr. nadm. z 25. maja 1839. i § 12. powołanego reskr. min.) Ob. rozdz. IV.
4. w procei sumarycznym
  - a. jeżeli pozwany nakłada apelację lub rewizję od wyroku I. lub II. inst. skazującego go bezwarunkowo na zapłatę (§ 56. post. sumar.) i
  - b. jeżeli skarga kasacyjna się na dokumencie kaskującym posiada pełną wiarę, jednak dopuszczono dowód ze świadków lub oględzin narzeczonych (§ 55. post. sum. i § 12. powołanego reskr. min.) Ob. wyżej rozdz. II.
5. Wskutek wniesienia kaskacji nieprawości proce, ew. wyroku kaskatemu w postępowaniu w sprawach drobiazgowych agrekcya z wyroku nie wstrzymuje się, wszakże sąd I. lub II. inst. może na wniosek strony nakazać, że tylko agrekcya na zabezpieczenie miejsca mieć będzie, jeżeli stronie gwiżnowa niepowetowana (§ 22. post. w spraw. drobiazg.)

Dodatek

Do postanowienia zawartych w rozdziale 28, 29 i 30. ust. sąd.
zachodzą następujące wyjątki:

1. Prokuratura Skarbu w zastępstwie skarbu państwa o
tyle jest uprzywilejowana, że żądać może zapowiedzenia, ares-
tu osobistego, sekwestracji, i innych środków zabezpieczających,
jeżeli świadzie, że śledztwo się toczy przeciw dłużnikowi, albo
jeżeli przedkłada rozporządzenie ministerstwa, albo władz
centralnych lub krajowych, nakazujące przedsięwzięcie
tych środków zabezpieczających, w którym to przypadku nie
potrzebuje składać kaucyi. (Skr. nadw. 18 wrz. 1886.) Przy-
wilej ten dotyczy Prokuratury Skarbu, jeżeli działa imieniem
skarbu państwa, albo takich funduszy, które bywają utrzy-
mywane ze skarbu państwa, nie zaś, jeżeli prokuratura działa
w imieniu innych funduszy lub korporacji (Skr. nadw.
z 29. stycznia 1889.) Przywilej ten dotyczy także bezpśred-
niych wyniesionych w sprawach defraudacyjnych (ty-
czących się przestępstw natury skarbowych) (Skr. nadw. z 10/4 844.

2. Po do zabezpieczenia takich pretensyj, które nie ulę-
gają postępowaniu sądowemu, lecz wytacznie przez władze
administracyjne rozporządzane, sądowe i w orzeczeniach
wykonywane bywają, władze te bezpośrednio waci się mają
do sądu, i nie wymagają, aby odwośne wzywaniem rozpo-
trzone było w formułności ustawa, sąd. przepisane. —

Właściwe wymiarkowanie mogą być wywołać w tym względzie, prokuratoryę skarbu o przedsięwzięcie właściwych środków na bezpieczających (dekr. nadw. z 24 października 1806.) Żelaznik we, stąg dekr. nadw. z 24 października 1845. powołane są wyłączenie prokuratoryę skarbu o przedsięwzięcia kroków w celu uzyskania prenotacji pretensyj skarbowych, polegających na tytule prawa prywatnego.

Przepis ten więc nie ma zastosowania:

a. jeżeli się rozchodzi o prenotację w celu zabezpieczenia należnych podatków rządowych lub innych opłat skarbowych, niepolegających na tytule prawa prywatnego. W tych więc przypadkach władza administracyjna bezpośrednio udzielić może do zarbu (dekr. nadw. z 11 kwietnia 1848.) i

b. przy zabezpieczeniu pieniężnych kar wymierzonych w sprawach defraudacyjnych (dekr. min. z 10. czerwca 1850.)

Gdy skarbowi państwa w celu ściągnięcia należnych podatków i doatków przystępuje do prowadzenia egzekucyi na nieruchomościach wpisanych w księgi publiczne, a egzekucya ma być po pierwszą w sądzie, w którego siedzibie nie jest ustanowiona prokuratura skarbową, natomiast może także urząd podatkowy imieniem skarbu bez wykazania szczególnego do tego upoważnienia władzy państwowej domagać się 1° i 2° stopnia egzekucyi (zajęcia i zachowanie) 3° stopnia licytacji) w ostateczności na mocy szczególnego upoważnienia dyrekcyi skarbowej krajowej.

Do innych przypadków popierania takiej speculacji wyszły
ciężkie tony flopi na dobrach nieruchomych, prokuratorzy skar-
su występować mia w imieniu skarbu (reskr. min. z 24 kwietnia 1871.)

Wobec publicznej mowy iądać od sądu prokuracji
tych przypadkach, gdzie takowe według ich zakresu działania
powołane są już i w razie karadzie zastawne ubexpienie
karadzi skarbu państwa albo fundusów i rektadów pro-
stających pod karadzem państwa, kraju lub gminy, tuteż
karadzi tyczących się zwrotów wynikłych z karadzi majątko-
mi znajdującymi się pod opieką rządową (S. 38. l. 1. ust. lip. z 1871.)

Zabexpienie pretensyj nie ulegających postępo-
waniu sądowemu nie wymaga usprawiedliwienia w drodze
sądowej.

3. Szerególne postępowanie na miejsce w przedmiocie
ściągnięcia naległego sta i podatków konsumcyjnych (Skr.
naw. z 10. lutego 1872.)

4. Hicj będzie mowa o zabexpieniu karadzi pań-
stwa do osób szerszowskich, które przekroczywszy swój obowią-
zek wadliwy nadwzięły prawa fron i prawo wyrażać,
ty in fchorę, której niekaradza ośrodki prawne, w postępo-
waniu sądowemu deprowone. (Ust. z 12. lipca 1872.)

Rozdział XV.

O postępowaniu w dochodzeniu prawa powództwa, z tytułu nadwężenia prawa, przez urzędników sędziowskich w wykonaniu swych czynności urzędowych.

Wskazując I. części II. rozdz. V. poprzednimy warunki, pod którymi, ni pozostaje swo prawo i przeciw temu staję. O sposobie dochodzenia tego prawa podajemy na zasadzie ust. z 12. lipca 1872. co następuje:

I. Właściwość sądu

Dla skargi, mającej na celu poszukiwanie wynagrodzenia fakty, właściwy jest ten trybunał II. inst. w którego okręgu ma się dzieło są, który lub którego urzędnik nadwężył prawo. Jeżeli kto wywodzi noszenie do wynagrodzenia fakody z rozparządzenia prezesa lub z uchwały rady tego samego sądu krajowego wyższego, który na zasadzie podobnego przepisu jest dla skargi właściwym, natomiast najwyższy trybunał wysługuje na iadanie powoda lub pozwanego inny sąd krajowy wyższy, do przeprowadzenia i rozstrzygnięcia sprawy.

Jeżeli pozwany jest państwo, prokuratora skarbowania, dzieło sądu procesowego, powołana jest do zastępowstwa państwa.

Jeżeli skarga wyrażona jest przeciw więcej urzędnikom sądownym, lub takżem przeciw państwu i urzędnikom sądownym, na których ciąży winna, iła, wzrostowanie zasady o uczestnictwie w sporze.

II Skarga.

W skardze winna strona przedstawić fakty, z których wyprowadzić chce swoje do pomieszczenia, jakoteż oznaczyć przedmiot i rościć, gdzie obciążonej sakody, a pod względem roszczenia wynagrodzenia, winna uczynić iście oznaczone żądania. Procki dowody, we winna przedstawić, iła możności przedstawić, lub takowe roszczać. Skarga tym przepisom nieobowiązująca, odrzuca się z urzędu, w przeciwnym razie, iła narządza postępowanie sądowe, stonujące się do przepisów procesu cywilnego, kryminalnego, o ile ustawa prawa, tona nie innego nie stanowi.

Jeżeli skarga jest wymierzona przeciw poszczególnym urzędnikom, komisarjom, do urzeczywistnienia jej przeciw każdemu porwanemu urzędnikowi, potrzebnym jest dowód, że nadwzięć nie prawa naradza się na przekroczeniu obowiązków urzędowego przez poszczególnych porwanych.

Jeżeli skarga wystawiana tylko przeciw państwu, ostateczny dowód, że nadwzięć nie prawa nastąpić, mogło li wskutek przekroczenia obowiązków urzędowego ze strony urzędników sądownych, tego sądu, do którego czynność urzędowa wystar. Jeżeli kto wywoła roszczenie do wynagrodzenia z uchwały sądu kolegiального,

nadwierzającej prawo strony, wówczas przeciw samym urzędnikom sądowiskim, na których winą ciąży, lub przeciw takowym i państwu, można wynieść skargę tylko wtedy, gdy się o nich powód w drodze postępowania karnego domni.

Niedle jakiej miary, a jeżeli pozwiamo kilka osób, w jakiej to, sumku wynagrodzenie od nich może być xiadane, tudzież, o ile re, gros ma miejsce i kiedy gaśnie obowiązek nagrodzenia i re, gre, su, ocenia się wedle prawa powszechnego cywilnego, słyba że usta, wa z r 1872. inaczej stanowi. Wynagrodzenie słyby wynikły z czynności sądowej urzędnika sądowiskiego, dochodzone być może, nie w miarę przepisów ustawy z r 1872, i tylko w ten sposób ta usta, wa wskazany. Kwestyjna droga prawa jest bezwarunkowo wyłąc, czona.

III. Przewód

A. Przedmiot.

Głównym przedmiotem jest pytanie, czy w ogóle nastąpiło przekroczenie obowiązków słuźbowego przez urzędnika sądowiskiego? Gdy strona, xepia się jedynie państwa, starczy dowód i fakt, wyrażający skade, nie mógł inaczej powstać, jak przez ta, kie przekroczenie. Dopiero, gdy państwo poszukuje zwrotnie, smych roszczeń na urzędnikach, powstaje pytanie, który z urzędników przekroczył obowiązków słuźbowy, i która to czynność stanowi przedmiot przekroczenia? Owe pierwsze pytanie rozstrzyga się wy, tacznie proces cywilny, i o niem, orzeka wyrok sądu procesowego

bez względu czy sędziwo dyscyplinarnie miało miejsce. Orzekanie sądu dyscyplinarnego nie miało sądu procesowego. Obie strony mogą korzystać z sędziwo dyscyplinarnego, w celu bronięcia lub dochodzenia praw, wskazując obowiązek wynagrodzenia faktyczny i orzekanie sądu procesowego, niezależnie od orzekania sądu dyscyplinarnego.

§ 2. Zarządzenie postępowania dyscyplinarnego.

Sąd procesowy zarządzając postępowanie sądowe, winien zawiadomić o wyniesieniu skargi te władze, która względem skarżonego przekroczenia obowiązku urzędowego powołana jest do postępowania dyscyplinarnego. Władza ta ukonkretyzuje postępowanie dyscyplinarne, zawiadomi sąd procesowy o wyniku.

Strony mają prawo przejęcia w sprawie procesowym tego zawiadomienia i brania udziału. Oprócz tego wolno stronom iść do sądu dyscyplinarnego, aby im pozwoliła przejąć akta ukonkretyzowane sędziwo dyscyplinarnego i brać udział.

Nyższe są pisma i akta nie wplywające stanowczo na proces o wynagrodzenie szkody. To są rozprawy i opismach, któreby wyjaśnily głosowanie urzędników sądowych, chyba, że strona wio głosowanie z sędziwo karnego, lub że pisma dotyczą głosowania tych urzędników sądowych, którzy z powodu głosowania skazani byli w drodze dyscyplinarnego. Władza strona może iść do postępowania procesowego zostało wstrzymane aż do ukończenia postępowania dyscyplinarnego, jeżeli można przewidzieć, że ostateczny wypadek tego postępowania, lub korzystanie z dochodzeń

w drodze dyscyplinarnej zarządzić się mających, wplynie na rozstrzygnięcie procesu o wynagrodzenie sakody.

C. Wiadomienie o sporze.

Gdy skarga, wyniesiona przeciw prezydentowi, powiatu, wiadomienie może sporze tych urzędników sądowych, których uważa za odpowiedzialnych za naruszenie prawa, oraz adwokatów, rozstrzygnięcie do wynagrodzenia sakody, a którzy nie są, współproszkami. Jeżeli rozstrzygnięcie do wynagrodzenia wyproszono i uchwały sądu kolegijskiego, urzędnicy głoszący tylko wtedy wiadomienie będą o sporze, gdy się o nich w drodze procesu karnego dowiedzieli, lub w śledztwie dyscyplinarnym zostali oskarżeni w sprawie winy i powodu swego głosowania lub sprawowania, dotyczące go się tej uchwały.

Wiadomienie wskutek czego w przeciwnym razie tych odpiętych rozprawy procesowej, odbytych od chwili wiadomienia o sporze. Na podstawie wiadomienia o sporze, może urzędnik sądowy przystąpić do prowadzenia procesu jako zwycięzca. U wiadomienia o sporze nie wchodzi na wiadomienie urzędnika, że obowiązkiem do następstwa, powinno to wchodzić, wszelkie skutki zamierzanego następstwa sądownego.

D. Przysięga

Co do faktów, względem których urzędnicy sądowi mają obowiązek zachowania tajemnicy, świadectwa przysięgi.

siege, tychże jest niedopuszczalny, bez względu, czy występują jako po-
zwani, lub biorą udział wskutek powiadomienia, o sporze. -

E Środki prawne.

Przeciw wyrokowi w procesie napadłym i przeciw orzeczeniom i rozporządzeniom w toku postępowania wydany, dopuszczal-
na są te środki prawne, które wedle przepisów procesu cywilnego
stwierdza przeciw wyrokowi, orzeczeniom i rozporządzeniom sądu I inst.
(apelacyja i rekurs) chyba że ustawa nr 1872. inaczej stanowi. Te
środki prawne rozstrzyga ostatecznie trybunał najw.

F Egzekucya.

Egzekucyi domaga się w sądzie, w którego obęgu ma ona
być wykonana. Gdy nie ma wyroku sądu najwyższego, tożsac-
ność do prośby potwierdzenie, że wyrok, przez sąd orzekający wyda-
ny, jest prawomocnym.

IV. Dochodzenie zwrotu przez państwo na wzrę, znikach.

A. Sposób dochodzenia.

Dwie są drogi dochodzenia zwrotu:

1. nakaz płatności

Jeżeli państwo wskutek przeciwności, wymisiennej
skorzy się do wynagrodzenia, wówczas domagać się może od
sądu procesowego, by nakazem płatniczym polecono zwrot

tych urzędnikom, których wina stwierdzoną została, orzekając, niem sąd dyscyplinarny lub karny.

Jeżeli skarga była wniesiona przeciw państwu i urzędnikom sądowym, nakaz płatniczy do zwrotu kapitału jej sumy, nie może być wydany, gdy wyrok, w procesie o wynagrodzenie przezwir, współprawnym urzędnikom wydany, nie gada się z orzeczeniem sądu karnego lub dyscyplinarnego, bądź co do osób, a odpowiedziałne wzmianek, bądź co do sposobu lub skutku, wskazuje na odpowiedzialność. Jeżeli nakaz ma być wydany przeciw kilku urzędnikom, kwota, zwrócić się mający, będzie rozdzielona między nich w równych częściach, chyba, że z wyroku kapitału w procesie głównym, lub z wyroku sądu karnego wynika inny stosunek (§ 19.)

Charaktery przeciw nakazowi płatniczemu mają być wniesione do sądu procesowego w 2. tygodniach od dnia dozwolenia, sprawnie odroczenia, się zwrócić. Względem charakterów, w całości wniesionych, sąd postąpi i wyda orzeczenie, jak co do charakterów przeciw nakazowi płatniczemu wydanemu na podstawie dokumentów publicznych. Drożki prawne użyte przeciw orzeczeniu sądu procesowego rozporządza i rozstrzyga trybunał najwyższy (§ 20.)

2. Zwyczajna droga prawa.

Jeżeli nakaz płatniczy na mocy § 19. wydany być nie może, państwo poszukuje innego zwrotu na urzędnikach w zwyczajnej drodze prawa, a to w sądzie I. inst. który wedle zasad ogólnych jest.

do tego właściwym. Ściąganie zwrotu w drodze administracyjnej miejscami nie może.

Celem poszukiwania zwrotu, prokuratora skarbowego, spełniając prawnictwo, może również iądać, by sąd dyscyplinarny lub karowy, albo sąd, od którego, lub od którego z urzędników wy, sato nadwzięcie prawa, wymienił tych urzędników, sądo, mych, którzy przewidzieli czynność urzędową, urzędniczą, jąca prawo do wynagrodzenia sako, lub którzy wkład w niej brali, jakoteż, aby udzielił wszelkich dowodów, poświadczyć mogą, cych do stwierdzenia tego przewidzięcia lub wkładu (§ 21. 23.)

B. Obrona urzędników (§ 22.)

Czy prawnictwo poszukuje zwrotu wyrażoną drogą prawa, czy takowy nakazem płatniczym jest prokcomy, urzędnicy nie mogą się zastaniać zawantami, rozporządzanymi i wstrzymującymi, nim w procesie głównym, popieranym, przeciw nim, jako współpro, zwanym, albo których nie mieli wnieść w procesie głównym pomimo zawiadomienia ich o sporze.

C. Egzekucja (§ 24.)

Egzekucja z nakazów płatniczych i z wyroków wydanych na zawanty przeciw nakazom płatniczym, do magazynu w są, dzie, w którego okręgu ma być egzekucja wykonana. W celu ściągnięcia zwrotu mogą być ptace i inne dochody służbowe urzędników pociągnięte pod egzekucję, aż do trzeciej części

wzroku w krótkim czasie kwota 350. złow. wolną jest odęgi, kucyi.

V. Tymczasowe środki zabezpieczające (§. 25)

W toku głównego procesu prawnego, należy, w celu zabezpieczenia zwrotu dozwolici dopuszczaćnych procedurą cywilną środków zabezpieczających przeciw wierzownikom szkodliwym bez wymagania zabezpieczenia kaucyjnego, niemia na zniszczenie i szkodę, jeżeli będzie wykazane w sposób wiarygodny, że ci wierzownicy są do zwrotu obowiązani. Jeżeli wniesiono zarzuty przeciw nakazowi, prawnemu nakazać, może egzekucji na zabezpieczenie. W tym celu płace i inne dochody wierzowników sądowych mogą być aż do wysokości wyżej w §. 24. podanej, zapowiadane, lub pod egzekucję na zabezpieczenie podciągnięte.

VI. Zastosowanie ustawy z r. 1872. do spadkobierców wierzownika.

Jeżeli w czasie wyniesienia skargi o wynagrodzenie wierzownik sądowy żyje i nie zryje, albo umrze w toku głównego procesu zwrot, przepisy ustawy z r. 1872. tak co do głównego procesu, jak co do procesu zwrot, będą zastosowane do spadku lub spadkobierców tego wierzownika. (§. 26) Wedle przepisów ustawy tej, postąpić należy i należy, gdy rozstrzygnięcie do wynagrodzenia opiera się na art. 8. ust. zasadn. z 21 gru.

Rozdział XVII.

O postępowaniu upominalnem.
(das Mahnverfahren)

Równocześnie z ustawą z 27. kwietnia 1873. o sprawach drobiargowych ogłoszono ustawę z tegoż dnia do 267. Dz. u. p. stanowiącą o postępowaniu upominalnem, która w Galicyi, w Bukowinie i w Dolnocyflicy nie obowiązuje.

W celu osiągnięcia należności w pieniądzu lub innych rzeczach ramiennych, może wierzyciel iść do drodki postępowania upominalnego, wydania warunkowego nakazu zapłaty przeciw dłużnikowi osobistemu, jeżeli iż, dawca ilość lub wartość przedmiotu spornego bezsoliczne, nie wartek i przynależności nie przekraczają 200 fl. wszelako należności wekslowe nie mogą być przedmiotem tego postępowania.

Do wydawania warunkowego nakazu zapłaty powołana są rady powiatowe i miejskie delegowane. e qd statutowia prosić bez występowania dłużnika. Także za, ptaty zawiera jako napis: „nakaz zapłaty” dalej poleca, nie, by w 14 dniach, po doręczeniu nakazu, unikając egzekucyi dłużnik należność razem z odsetkami i kosztami

wileksi prax adniego oznaczonej uiścić, albo przeciw nakazowi za-
płaty sprzeciwić się (Widerspruch), a toż, a narazie wzmian-
kę, że nakazowi zapłaty tylko wniesienie sprzeciwu może objąć
może.

Do wniesienia sprzeciwu starcy siwiałemnie stwinika ust,
nie lub na piśmie w sądzie istnieć, że się nakazowi sprzeciwia.
Wnoszenia sprzeciwu nie wymaga się.

Jeżeli stwinik wniesie sprzeciw w należytym czasie, nakaz
traci swoją moc. Wskutek sprzeciwu może powod. wynieść skargę.

Prośba o wydanie nakazu zapłaty sprawia ten sam skutek, co
skarga, tak co do zawiazania sporu w sądzie, jak co do przerwania
przedawnienia, wszelako nie ma wpływu na oznaczenie sadu wła-
ściwego dla skargi wzajemnej i sporów xwiazłowych.

Jeżeli nakaz traci moc wskutek sprzeciwu, przedawnienie
można się za wstrzymanie aż do wniesienia sprzeciwu. Jeżeli st-
winik ani zapłacić nie uiścił, ani w właściwym czasie sprzeciwu nie
wniesł, na iżądanie wierzyciela dowolna będzie egzekucja na
podstawie nakazu. Jeżeli wierzyciel przed upływem 6. miesięcy
po doręczeniu nakazu stwinikowi, egzekucji nie iżądał, nakaz za-
płaty co do tego stwinika i tura swa, może, a toli bez uszczerbku
przerwy przedawnienia.

Wskazanie wypiszonej o zapłatę może wierzyciel xarazem
iżądać wydania nakazu zapłaty; w tym czasie coysa sąd nakaz
z tym oświadczeniem, że w razie sprzeciwienia się nastąpi sad,
że postępowanie w przedmiocie skargi. —

ków wedle sekretu z 17 lutego 1827. w sposób następujący:

A. w razie zamiaru porostłego matryonka wejścia w powtórny związek matryński:

1. matryonk wniesie do właściwego trybunału prośbę o prześledzenie i wiadków przy ratowaniu artykułów dowodowych.

2. sąd prosi o ten rozprawienie przedstawionych okoliczności zrzeka rozstrzygnięcia, czy na prośbie zrzekała, lub czy strony obydwu do wyjednania umianienia nieobecnego z a zmarłego na zasadzie § 112.-114 k.c.

3. Sąd przychylając się do prośby, ustanowi kuratora dla matryonka nieobecnego, twórcy obrotu związku matryńskiego, go, wbieli obywateli odpisy prośby z artykułami dowodowymi, celem ogólnego ustalenia pytań sędziowskich. Równocześnie zawiadomi sąd w gazetach krajowych 3. razy o stwierdzeniu, po jakim czasie okoliczności dotyczące sposobu, miejsca i chwili śmierci, jej śmierci, wzywając zawiadomionych, mających jakkolwiek dowodzić o życiu lub śmierci nieobecnego, aby o tem donieśli sądowi, albo ustanowionemu kuratorowi w terminie przez sąd zana, czy się mającym (3. miesiące do 1. roku.)

4. Sąd otrzymawszy pytania sędziowskie, prześledzi je i wiadków wedle przepisów k.c. post. cyw. Jeżeli się okaże potrzebą, sąd uzupełni pytania sędziowskie, lub doda nowe pytania. Obecnie i w nastawieniu przepisów § 1519-21. noweli z 1874.

5. Odpisy zeznań i wiadków wbielają się matryonkowi, kuratorowi i obrońcy związku matryńskiego, wzywając za,

nareszcie anubymy do powzięcia uwagi i zarzutów tych osób. Gdyby
wskutek tego okazała się potrzebą powtórzonego dochodzenia lub powtó-
rego przesłuchania świadków, wtedy rozstrząsać o z prawa wyprawa.

6. Porównanie rozprawy i zapada wyrok, wskazujący, czy do
śmierci jest lub nie jest dostarczony. W tym drugim przypadku,
ten tj. mianowana śmierci, która stanowi wyjątek o środki prawne
i oskarżenia wyroku. W pierwszym przypadku zaś wyrok przekła-
nia się z nowym przedmiotem go sądowi II inst. i przekłada, sąd
miejscowy lub sądowi, który nie jest obowiązany, wnieść się
po przelaniu z odwołaniem, choćby matronkami byli katolikami.
Zostało to 30. listop. 1849. L. 46 D. u. p.) Wyrok ten wyrozić winien
chwile, śmierci która się okazuje z zarzutów świadków. Jeżeli zaś
w yższy sposób istnie wady w postępowaniu, rozstrząsać ich
sprawozdanie.

B. Z powodu innego celu. Podobnie postępować należy, gdy
strona chce świadkami udowodnić śmierć nieobecnych w innym
zamierze, niż w zamierze wejścia i powtórne study matronki.
W tym przypadku odprawa ustanowienie obrońcy i wzięcia matronki,
skingo i przekształcenie wyroku, i wreszcie ostatecznym.

Podobnie postępowanie zachować należy w wszystkich przy-
padkach, gdzie śmierć nieobecnych ma być udowodniona bez wątpli-
wości, czy śmierć ma za pośrednictwem bezpośredniego spostrzeżenia trupia,
lub co doświadczenia do stwierdzenia innych okoliczności, do
których przyczyną konieczności wolać śmierci (De ker.
nauki z 25. lutego 1846.)

Rozdział XVIII.

Umorzeniu dokumentów

Przez umorzenie (*Amortisation*) rozumienno wykreślenie, że dokument zagubiony stracił moc i prawność, ważność prawną, więc wystawcy, odpowiedziałnemu z tego dokumentu (§ 201-203. kod. p.c.)

I. Przedmiot umorzenia.

Przedmiotem mogą być jedynie dokumenty pisemne, wyrażające prawne zobowiązanie, o względnie uzasadniające prawo, więc prawo np. obligi, dowody zobowiązania się, kwity itd. nie zaś dokumenty, z których postrzysaniem żadne nie tworzy się prawo np. testamenty, świadectwa, nominacje. Banknoty nie mogą być umarzane (§ 17. statutu Banku narod.) tudzież kupon obligacji państwowej, opiewających na 20. zł. (Resk. min. z 26. stycznia 1855. k. 22. Dz. u. p.) Talony (przekaz na wydanie nowych kuponów) p. ust. z 2. czerwca 1858. / kartki 10, 50, 100 i 200 loteryj na cele dobroczynne (Ust. z 14. grudnia 1858.)

II. Sposób umorzenia.

1. Wywołaniem celu umorzenia obligacji rządowych i inn.

nych papierów kredytowych a nim na równi połączonych, wy,
mieć należy przed trybunał I. inst. w którego siedzibie urzędowej
utrzymują się właściwe księgi kredytowe (§ 32. Np.)

2. Umorzenie weksli należy do sądu handlowego albo try,
bunału I. inst. jako sądu handlowego, w którego okręgu znajdą
się miejsce wypłaty weksłu (§ 60. Np.) Tak samo dotyczy się prze,
kazów banku narodowego.

3. Trybunał I. inst. jest właściwy do postępowania w przed,
miocie umorzenia papierów wartościowych, wydanych przez
spółkę akcyjną, lub akcyjną komandytową (ust. z 8. maja
1868. ob. Dział I. o jurysdykcji kantonowej trybunału I. inst.)

4. Umorzenia innych dokumentów domagać się można
albo w sądu powiatowego, właściwego dla siedziby umo,
rzenia, ze względu na jego miejsce zamieszkania, albo w są,
du powiatowego, właściwego dla tej osoby, przeciw której dokła,
dano na swój szkodę (§ 32. Np.) Temu sądomi podlegają
także porządki doświadczone tabularnych. Są one jednak dolegawne
nie jest właściwy do postępowania amortyzacyjnego.

III. Osoba domagająca się umorzenia.

Uprawnionym jest tylko właściciel dokumentu, który go
nosi, a tylko w ten sposób wykazać, gdy dokument jest
imienisty, a nie opisany na jego imię.

IV. Postępowanie.

A. Ogólne prawidła.

Podanie uwagi z sądu właściwego, opisując dokładnie treść dokumentu, i radając, by tenże poproszony o umorzenie postępowania w przedmiocie umorzenia uważany był za nieważny (bez skutecznego)

Sąd winien wysłać strony za zobowiązanie z dokumentu odpowiedziałne, jeżeli te nie przyniosą żadnych gruntownych zarzutów, wysłać edykt, w którym opisując dokładnie dokument, wyzwa wszystkich, w których ten dokument najprawdopodobniej, aby go w ciągu roku skazali, gdyż w przeciwnym razie na powtórne żądanie domagające się umorzenia, za nieważny uważany będzie. (Co do krótkości kias OxxeTności wynosi, si termin edyktalny 6 miesięcy.)

Jeżeli się nikt w terminie nie zgłosi na powtórne żądanie właściwiciela dokumentu, sąd uważa dokument za nieważny. (S. 201.-203. k. p. c.)

B. Umorzenie obligacji rządowych, i innych papierów kredytowych z nimi, na równi protokółnych.

Umorzenie tych dokumentów uważane jest liczne, mi ustawami i rozporządzeniami (Ob. Das Verfahren aussere Kreitsachen. Wyt. Monxa 1875 str 167-173.)

C. Umorzenie dawnych wierzytelności hipotecznych.

(§§ 118-121. not. hip. z 25. lipca 1871.)

Jeżeli o wpisze wiarytelności hipotecznej, a na przykładzie, gdyby kto niej odmocnił się fałszywymi, takimi od ostatniego z tych wpisów, upłynęło przynajmniej lat 50. a ci, którzy według wpisów są uprawnieni, albo też ich średnice i następcy nie mogą być odwołani, i przez ten czas ani zapłaty kapitału lub procentów nie podniosli, ani innymi sposobami prawa tego nie po-
sunkowali, skutkiem czego jest podać do sądu hipotecznego pro-
śbę o zaskarżenie umocnienia (§ 118.)

Praszący powinien wyrazić w prośbie powody żądanego umoc-
nienia. Jeżeli sąd hipoteczny uważa za stosowne prośbie zadość uczynić, powinien edyktem wezwać tych, którzy roszczą sobie prawa do wiarytelności hipotecznej, aby się z takowem zgłosili (§ 119.)
W edykcie wyrazić należy dokładnie wpis wraz ze wszystkimi
mi wniesieniami do takowego odnosząc się i ustanowić o
zgłoszeniu się z roszczeniami termin jednego roku, który wy-
znaczyć należy w przybliżeniu z uwzględnieniem pierwszego
zgłoszenia edyktu i z wypisaniem ostatniego dnia kalendar-
owego. Edykt w sądzie, przybić i trzy razy w gazetach, na ogło-
szenia sądowe przeznaczonych, umieszczyć należy. Zarządzenie
ogłoszenia także w innych druinikach krajowych lub zagra-
nicznych zostawia się sądowi hipotecznemu (§ 120.)

Jeżeli kto zgłosi się z roszczeniem w ciągu terminu edyktal-
nego, należy o tem zawiadomienie żądającego umocnienia, a inte-
resowanym zachować się wolność wyjednania orzeczenia
sich prawnie na drodze sporn. —

Jeżeli zaś termin sdyktalny bezskutecznie przeminie sąd hipotecarny dozwoli na ządanie prawnego prokuratora, który u, morzenia tak wpisu, jakoteż innych ⁱⁿz tegoż odnoszących się, a wraz ich wykreślenia (§ 21.)

Rozdział XIX.

O postępowaniu w sądach handlowych.

§ 5
Rozdział 41. ust. sąd pod tytułem: „O postępowaniu w sądach wekslowych” obejmujący §§ 576–589, podaje te postanowienia, które wzięte do postępowania różni od przepisów dotyczących się procesowi cywilnemu, stanowi bowiem w § 576. że przy wstawy sąd zachowane także być winny w sądach handlowych i wekslowych o tyle, o ile w tym rozdziale inaczej nie postanowiono.

O ile się rozchodzi o spór wekslowy, wchodzi w miejsce rozdziału 41. ustawy: uchwalej rozporządzenie ministerjalne z dn 25. stycznia 1880. Rozstrzygające o postępowaniu w sprawach wekslowych. (Obacz niżej)

Inne postanowienia objęte tym rozdziałem 41. odnoszące się do spraw handlowych, uwzględniłomy już przy wykładzie.

nie procesu zwykłego, podając je jako wyjątki, przy-
czem nakazie wrócić uwagę na to, iż te postanowie-
nia Rozdziału 41. dotyczą tylko uchwały w zastrzeżeniu oile
sprawy handlowe toczą się przed sądem handlowym, lub try-
bunałem sprawującym jurysdykcyę handlową. Jeżeli więc
sprawa handlowa toczy się w innym sądzie do sprawywa,
nie jurysdykcyi handlowej, nie pominąwszy, przepis rozdz.
41. ust. sąd nie idą w zastosowanie.

W sprawach handlowych ma miejsce postępowanie pro-
sume lub notne, flisownie i o przepisów ogólnych. (Orz.
major tryb. z 19. listopada 1872. do L 30. Rep. orz.) Istnieje
postępowanie summaryczne, a narazicie i postępowanie w
sprawach probacyjnych, jeżeli się sprawa odnosi nade
do tego postępowania.

Postanowienia rozdz 41. ust. sąd. różniące się od posta-
nowień ogólnych są:

1. W sprawach handlowych może sąd handlowy nakre-
ślać do wniesienia obrony, repliki i dupliki krótsze terminy
niż te, które w powszechności się wyznaczają (§ 578.)

2. Powody zapadłego wyroku mają być złożone w ciągu 24.
godzin wydane (§ 582) jeżeli złożenie nie uczyniono takowych
razem z wyrokiem na mocy § 23. novel z 1874.

3. Zgłoszenie apelacji i rewizyi, zażalenie na niewa-
rność, uciążliwość i obrony apelacyjnej i rewizyjnej, lub i
rewizyjnej winny być podane w ciągu dni trzech (§ 583.)

Przepis ten ma swoje zastosowanie i w procesach wytaczenie rzeczy najetaj a pod egzekucji (Orz. najw. tryb. z 28. styczn. 1873. do L. 37. Rep. orz.)

4. Termin do zapłacenia długu handlowego winien być oznaczonym w wyroku dnia dni trzech (§ 584.)

5. Porozumienia sądowe, które w innych przypadkach słońcie osobicie dokonywane być mają, mogą być dokonywane także prowadzącego firmę handlu jeżeli się odnośnie do tego handlu (§ 586.)

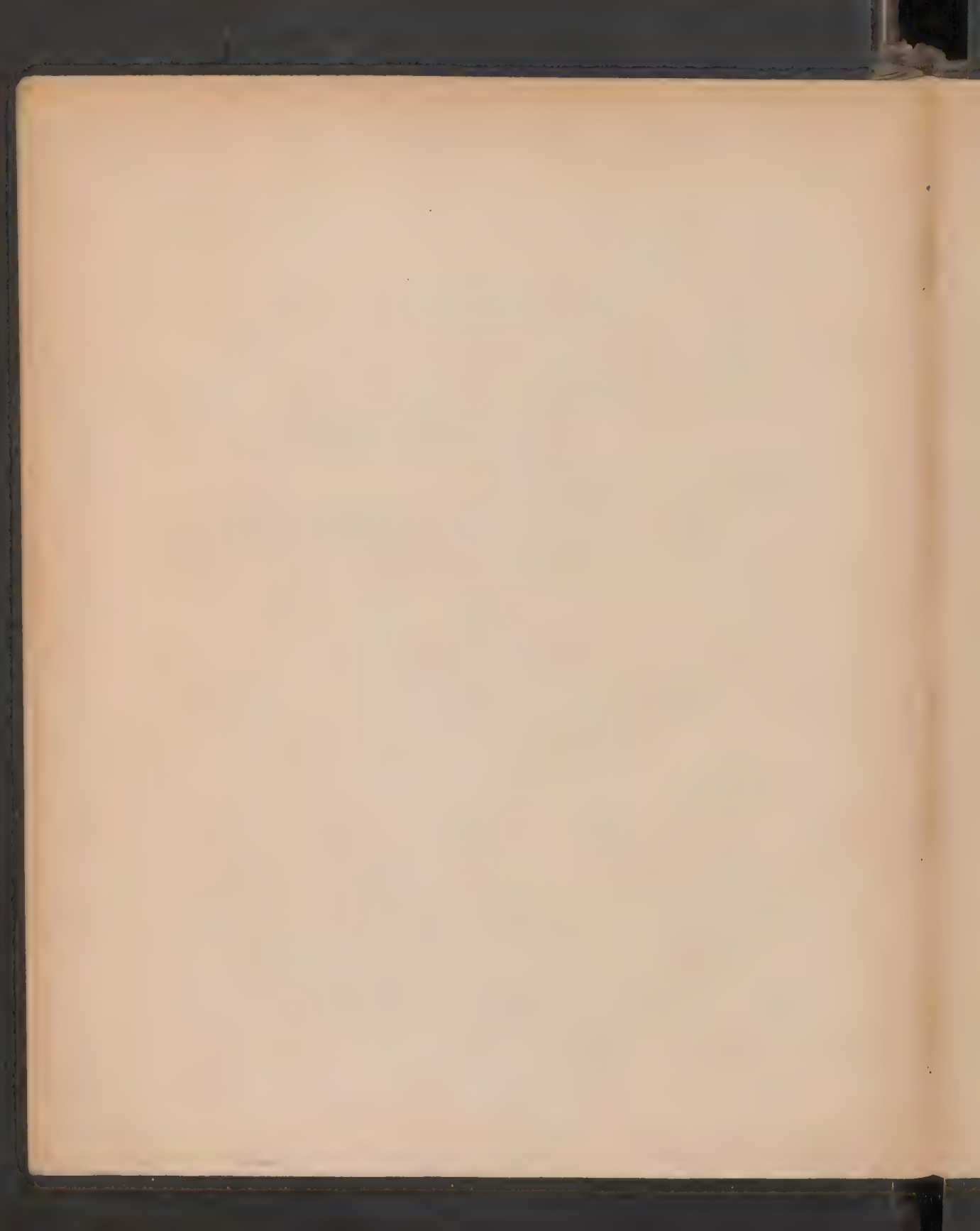
6. Władach handlowych nie znajdują miejsca i, ani inne ferie oprócz niedziel i dni urlopowanych nakazanych, twierdzi dni krzyżowych (§ 587.)

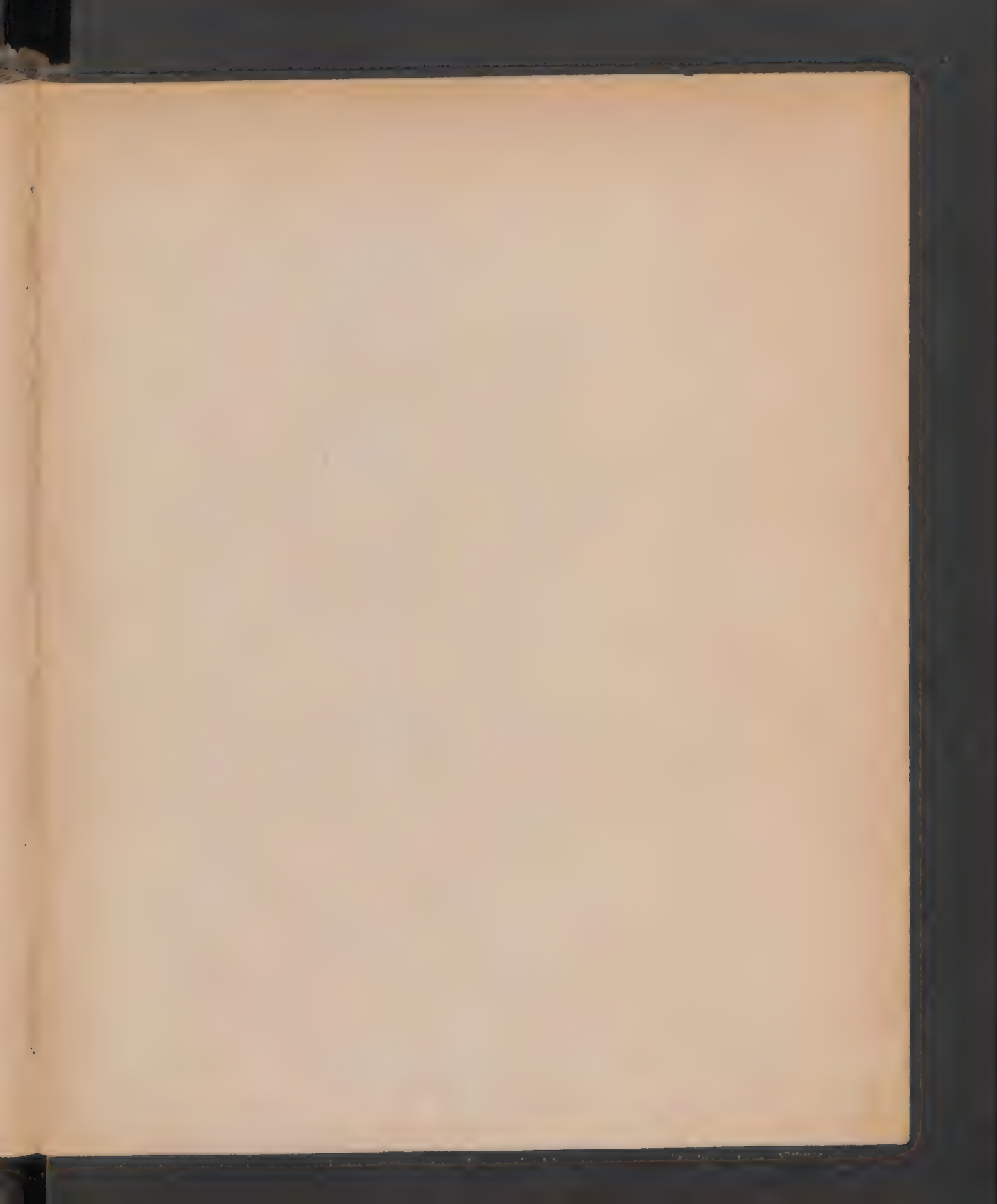
Rozdział XX.

O postępowaniu w sądach górniczych.

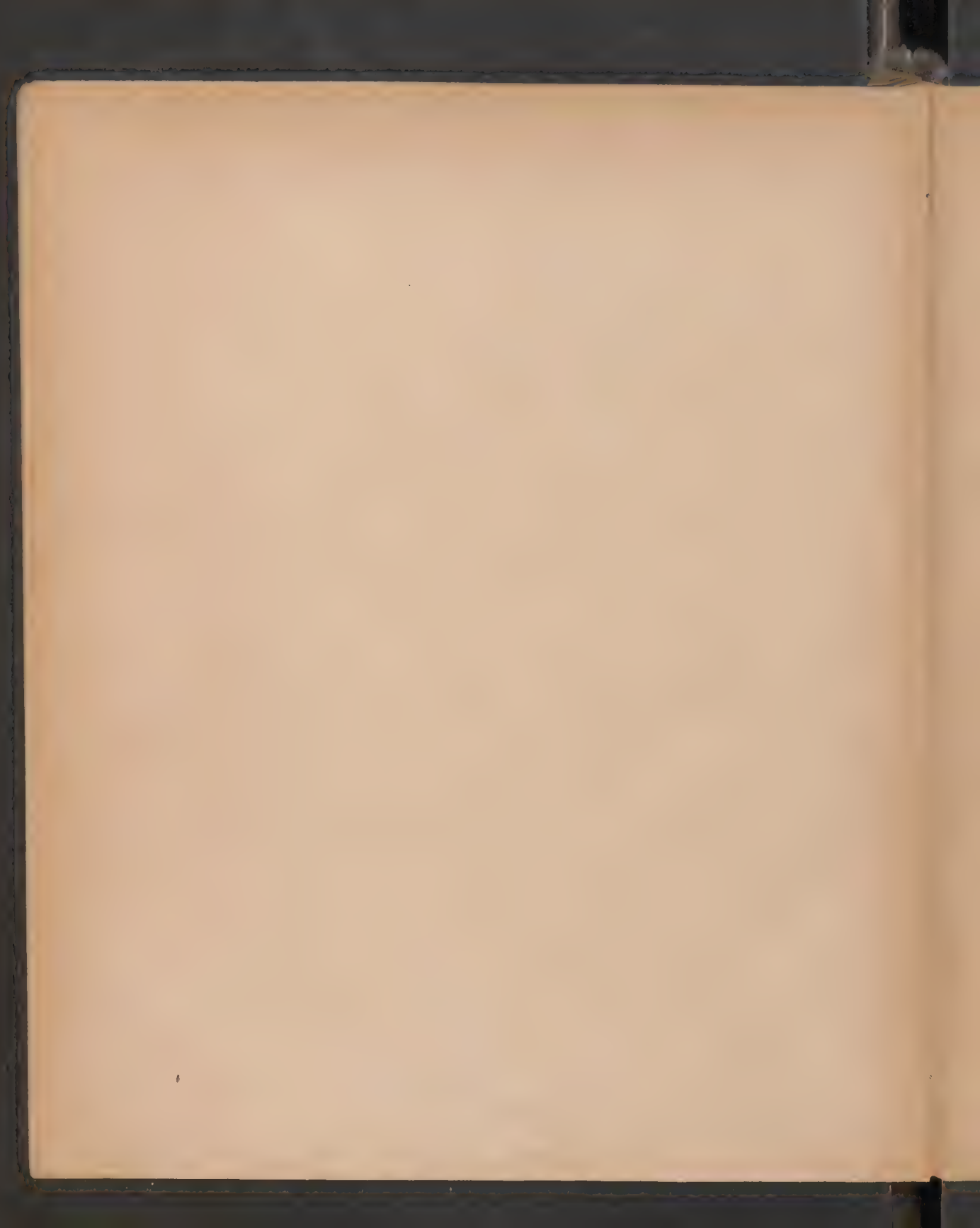
O tym postępowaniu stanowi rozdział 42. ustawy sąd. o, stanowienia niniejszego rozdziału, różniące się od postanowienia procesu zwykłego, podaliśmy przy wykładzie tegoż Rozdziału postanowienia wymaga znajomości prawa górniczego.

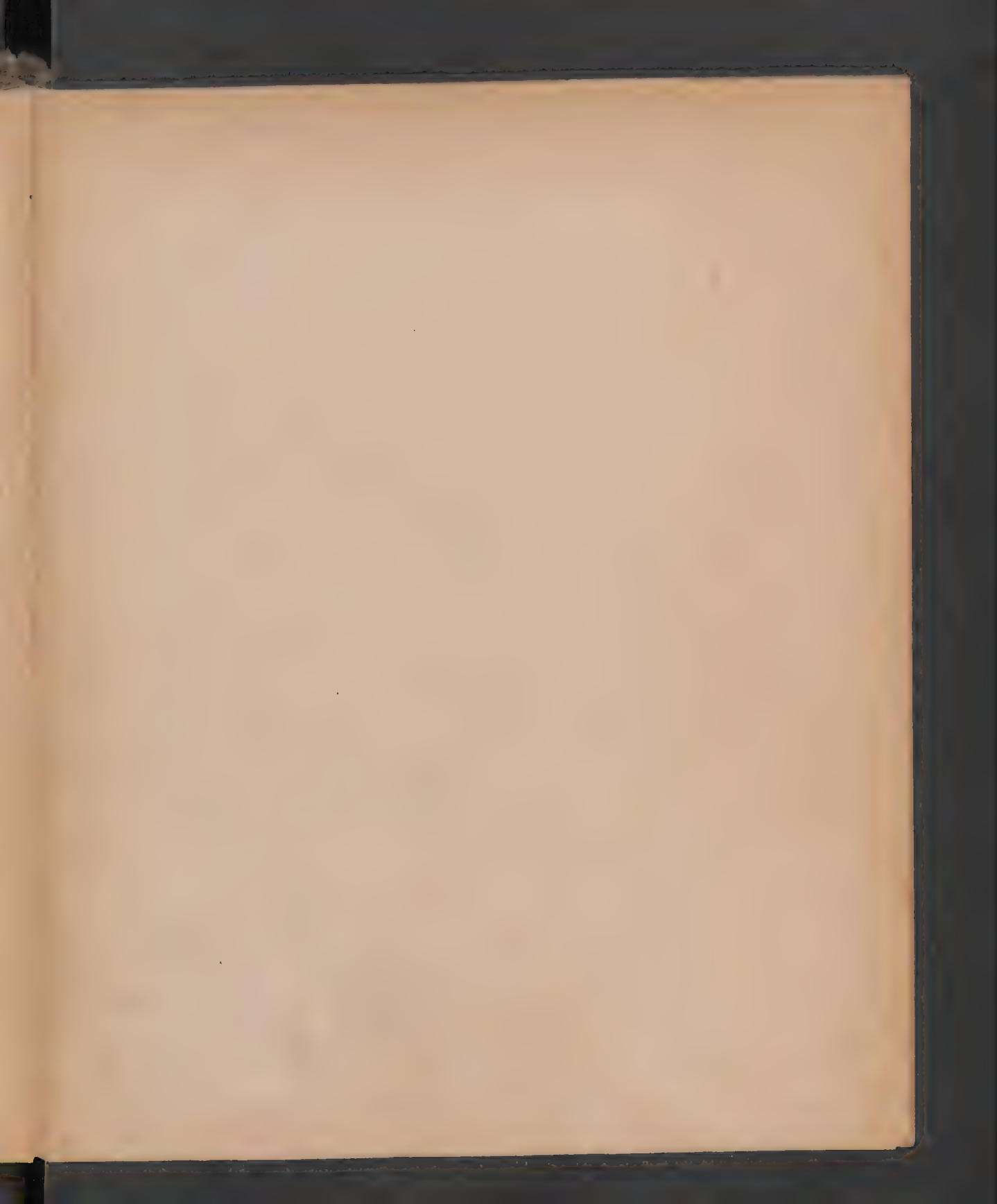
Koniec.

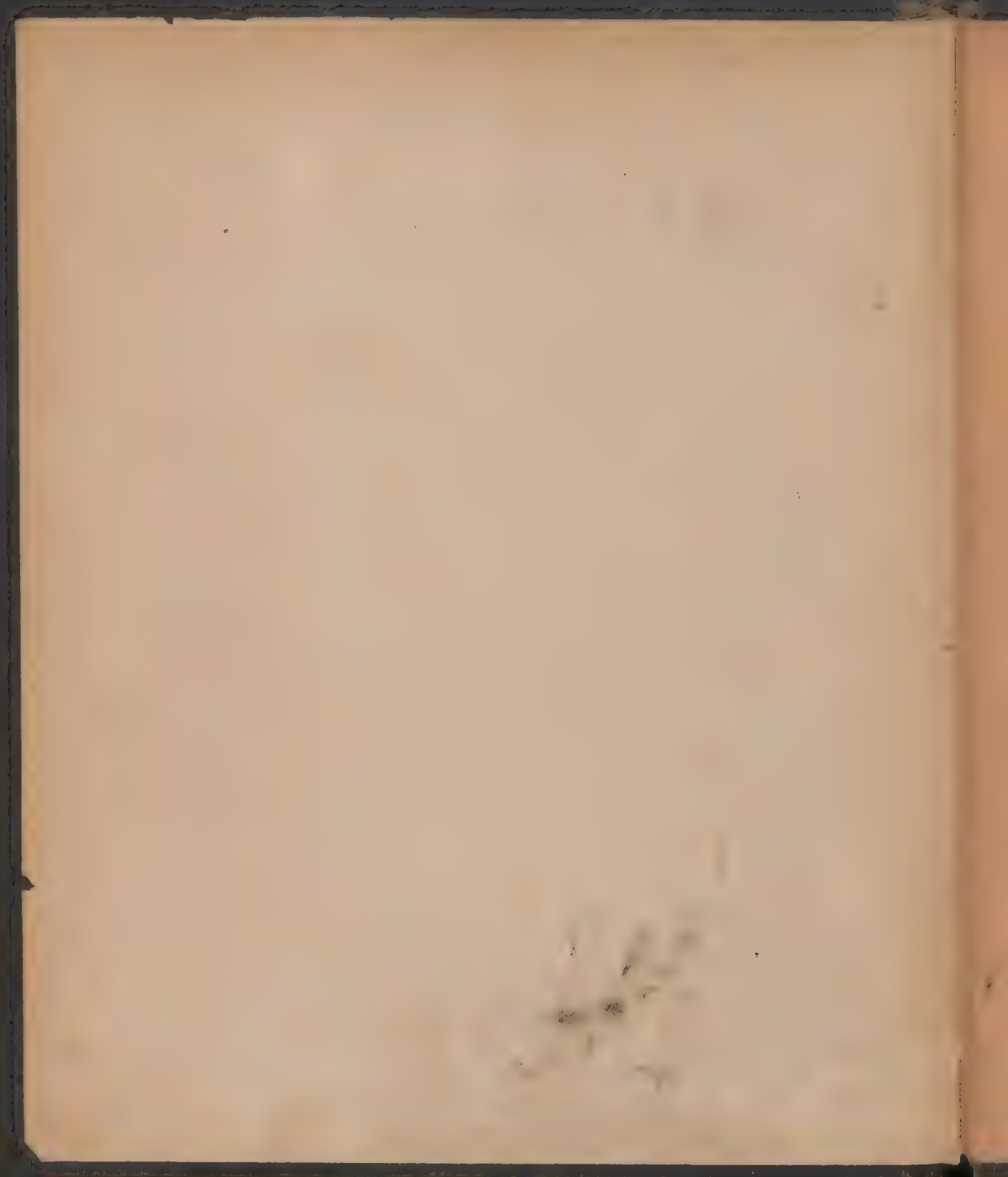

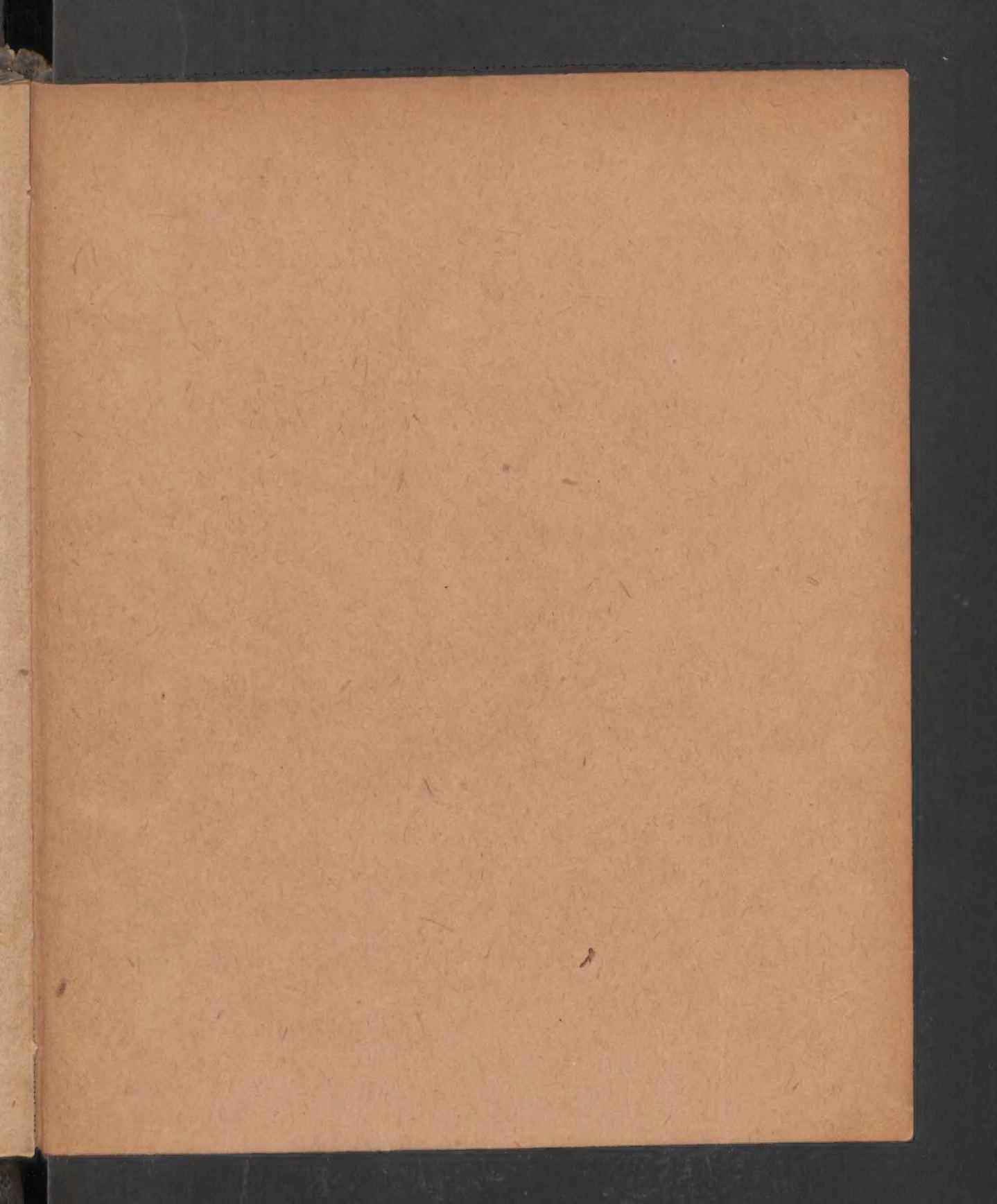

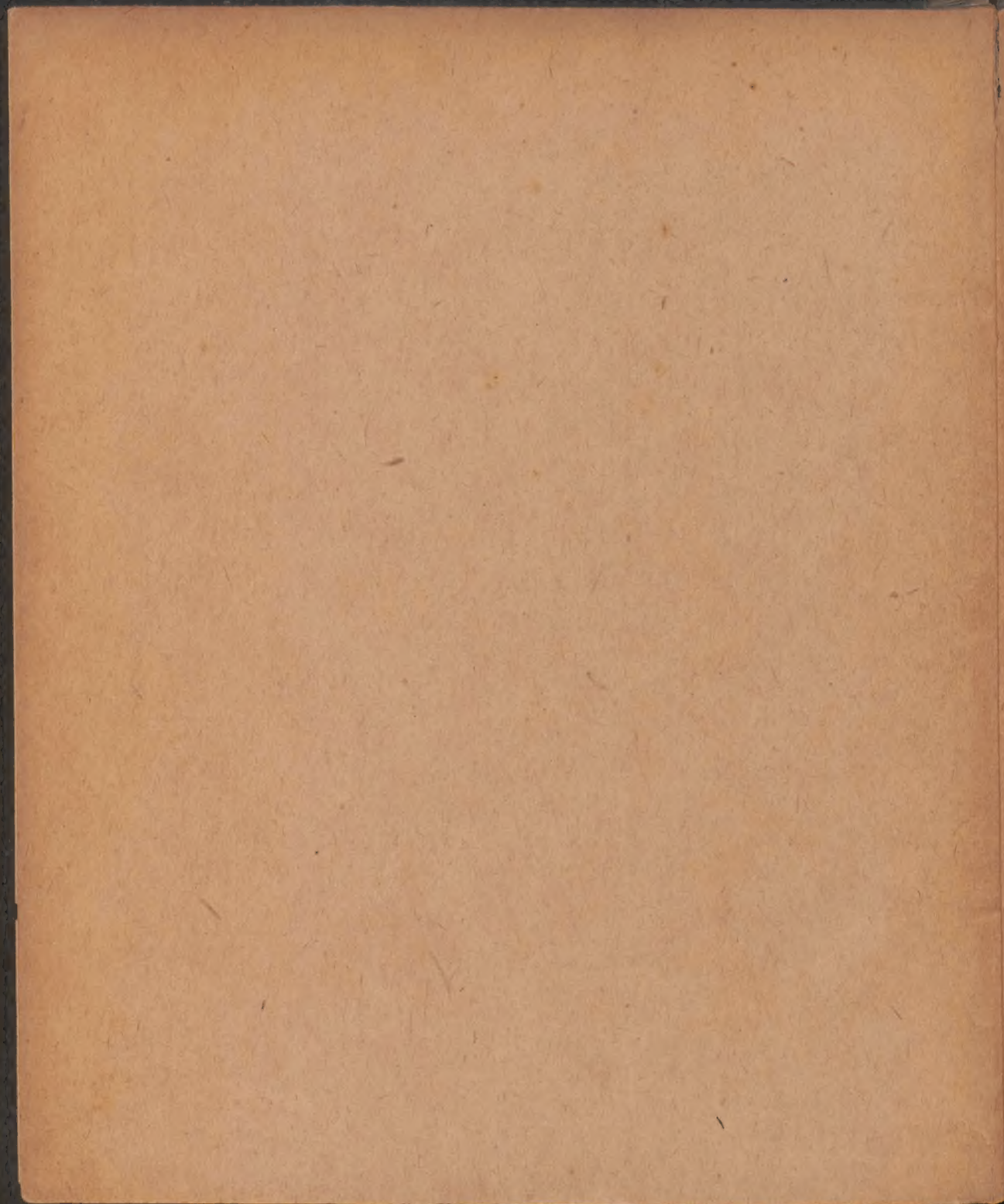

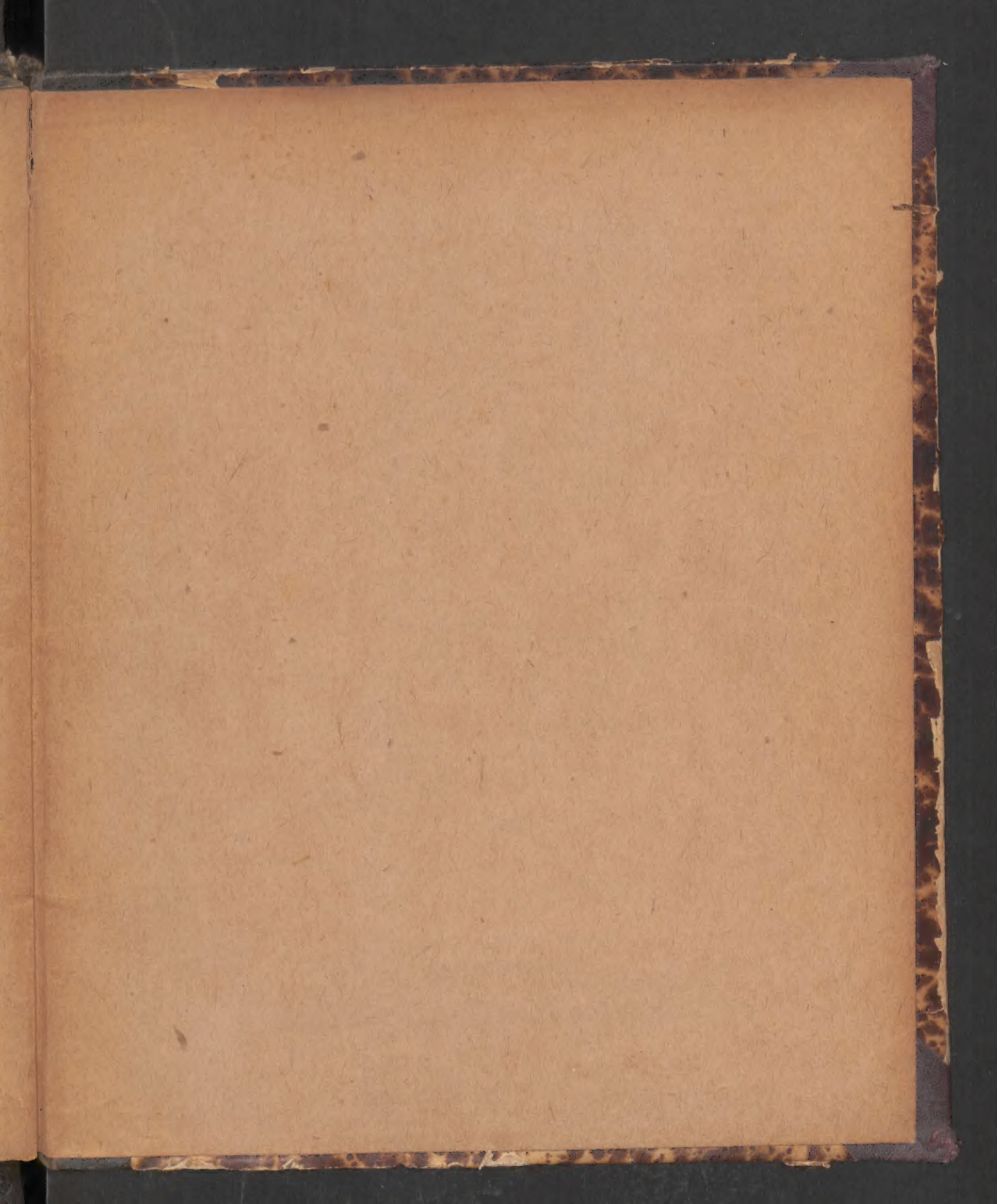

BOOKKEEPER 2006

0010026079